

Costin CLIT*

**TREI POMELNICE ȘI CÂTEVA DOCUMENTE ALE MĂNĂSTIRII
SLATINA, ÎNSOȚITE DE O INCURSIUNE ÎN TRECUTUL
LĂCAȘULUI**

**THREE MEMORIALS AND SOME DOCUMENTS OF SLATINA
MONASTERY, ACCOMPANIED BY AN INSIGHT INTO ITS HISTORY**

- Abstract -

Alexandru Lăpușneanu, one of the great monastery and church founders of the Romanian Middle Ages, a firm opponent of the Reformation, a zealous defender of Orthodoxy, a fervent practitioner of Hesychast, the first monk ruler of Moldavia, during his two short reigns in a turbulent period, builded many new churches and restored some old ones. Among its foundations, we mention the monasteries of Slatina, Pângărăți, Vânătorii Bistriței, Socola, the Unsa hermitage or the church of Saint Nicholas from Iași.

Slatina Monastery, apart from its spiritual mission, proved to be an important cultural center in Moldova, just as other monastic places. Various manuscripts were copied there and memorials were written, according to the tradition. These memorials became important historical sources for unraveling the genealogical secrets of the old princely and noble families. Alexandru Lăpușneanu established in this monastery a library, where prints and manuscripts were found, a music school where, among others, young people from Galicia studied. Within this monastery, chronicles were copied, fabrics, embroideries and miniatures were made. Along with the three edited memorials from 1769, 1813 and 1860, found in the rich collections of the Romanian Academy Library, we also attempt an insight into the historical past of the monastery. We availed both of published bibliography and of unpublished documents. The result was a possible list of the abbots who administered the place and the periods in which they occupied the hegumenal chair.

* Colegiul Național „Cuza Vodă”, Huși (costinclit@yahoo.com).

Keywords: Moldova; Slatina monastery; princely foundation; library; manuscripts; documents; abbots; monastery erection and restoring.

Alexandru Lăpușneanu, unul din marii ctitori ai Evului Mediu, cu două domnii scurte într-o perioadă zbuciumată, adversar declarat al Reformei, zelos apărător al Ortodoxiei, isihast fervent, primul domn călugăr din Moldova, ridică biserici din temelie sau reface pe cele vechi în spiritul tradiției ctitoricești voievodale. Dintre ctitoriile sale amintim mănăstirile Slatina, Pângărați, Vânătorii Bistriței, Socola, schitul Unsa sau biserica Sfântul Nicolae din țarina târgului Iași¹.

Mănăstirea Slatina, pe lângă înălțarea rugăciunilor către Domnul Iisus Hristos, s-a dovedit a fi și un important centru cultural din Moldova ca și alte lăcașuri monahale, unde s-au copiat diverse manuscrise și s-au scris potrivit tradiției pomelnicele, devenite surse istorice importante ale deslușirii tainelor genealogice din vechile familii domnești și boierești. Alexandru Lăpușneanu înființează în ctitoria lui o bibliotecă în care se găseau tipărituri și manuscrise, o școală de muzică la care învață printre alții și tinerii din Galiția, sunt copiate cronici sau lucrute țesături, broderii și miniaturi². Alături de cele trei pomelnice din 1769, 1813 și 1860 ce se găsesc în colecțiile bogate ale Bibliotecii Academiei Române, ne propunem și o incursiune în trecutul istoric al mănăstirii fondate de Alexandru Lăpușneanu, prin valorizarea unei mari părți a bibliografiei aferente fără pretenții exhaustive, dar și a documentelor inedite, având ca rezultat creionarea unei posibile liste a egumenilor ce au administrat lăcașul și a perioadelor în care au ocupat scaunul egumenal.

Pomelnicele propuse spre publicare se adaugă celor anterioare, dintre care rămâne cunoscut pomelnicul triptic de lemn, datat între 1777 și 1800, ce

¹ Gh. Pungă, *Țara Moldovei în vremea lui Alexandru Lăpușneanu*, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 1994, pp. 182-183.

² Mihai Iacobescu (coordonator), *Suceava. Ghid turistic al județului*, Editura Sport-Turism, București, 1979, p.132.

provine de la Mănăstirea Slatina, scris de mai multe mâini și se păstrează la Muzeul Patriarhiei Ortodoxe Române³.

Scurtă descriere a pomelnicelor

Pomelnicul din 1769 a fost integrat în manuscrisul intitulat *Panahidnic, adecă Slujba parastasului, care s-au scris din ustavul moschicesc în zilele preluminatului de Hristos iubitorului domnului nostru Grigorii Calimah voevoda, fiind mitropolit Preosfinție sa chir Gavriil, unchiul măriei sale, prin silința sfinții sale chir Methodii, igumen Slatinii, 1769 în luna iannuari(e)* și provine din colecția Muzeului de antichități din București, de unde este preluat conform Înaltului decret Regal cu nr. 519 din 10 februarie 1903. Redăm și însemnarea făcută: „Și l-am scris eu, smeritul și mult păcătosul și nevrednicul Vartholomei Madzerianul, arhimandrit și igumen Solcăi. Și împreună cu mai sus numitul igumen chir Methodii Putnianul, pentru a noastră vecinică pomenire am dăruit această carte mai sus numitei sfinte Mănăstiri Slatinii, ca să fie trebuința sfintei beserici, adecă pentru pomenire ctitorilor și a tuturor pravoslavnicilor creștini”. Textul manuscrisului este scris cu cerneală neagră, titlurile, colontitlurile, inițialele și indicațiunile tipiconale cu cerneală roșie, frontispiciile în peniță. Manuscrisul este legat în în piele și restaurat la cotor.⁴

Pomelnicul din 1813 provine de la Muzeul de antichități din București, de unde prin Înaltul decret Regal cu nr. 519 din 10 februarie 1903 ajunge în Biblioteca Academiei Române, unde va fi inventariat cu nr. 2671 și are titlul *Pomelnic a Sf(i)ntei Mănăstiri Slatina în care sânt scrisă numele tuturor părinților a aceștii Sf(i)nte Mănăstiri i a făcătorilor de bine și a fericților de bine și a fericților ctitori s-au scris în vremea sfinții sale i părintelui Timothei arhiman(rit) și starețu a aceștii mănăstiri la leatu 1813*

³ V. Brătulescu, *Pomelnicul triptic al lui Alexandru Lăpușeanu din mănăstirea Slatina*, în „Mitropolia Moldovei și Sucevei”, An XXXV, 1959, pp. 180-184; Alexandru Elian (redactor responsabil), Constantin Bălan, Haralambie Chircă, Olimpia Diaconescu, *Inscripțiile medievale ale României. Orașul București*, Editura Academiei Române, București, 1965, volumul I (1395-1800), pp. 324-329, nr. 284.

⁴ Biblioteca Academiei Române, Manuscrise românești, nr. 2356; Idem, *Catalogul manuscriselor românești*, Editura științifică și enciclopedică, București, 1983, vol. II, p. 256, nr. 2356.

martie 1. Textul pomelnicului, așezat pe două coloane, este scris cu cerneală neagră, iar titlurile și inițialele cu roșu. Legătura manuscrisului este veche din carton⁵.

Al treilea pomelnic este din 1 noiembrie 1860 și precum celelalte două a trecut de la Muzeul de antichități din București în colecțiile Bibliotecii Academiei Române prin Înaltul decret Regal cu nr. 519 din 10 februarie 1903. Textul pomelnicului este scris cu cerneală neagră, titlurile și unele inițiale cu roșu, iar legătura este veche din carton⁶.

Din pomelnicul de la 1769 reținem prezența Movileștilor prin domnul Ieremia Movilă și mitropolitul Gheorghe Movilă, în timpul cărora Cneajna, fiica lui Alexandru voievod, împreună cu jupânul ei, vistiernicul Apostolache, au ferecat și au dat mănăstirii la 23 aprilie 1597 capul Patriarhului Grigorie Bogoslovul⁷.

În pomelnicele din 1813 și 1860 figurează și numele Crăciun în rândurile boierilor, probabil postelnicul Matei Crăciun, care împreună cu cneaghina Maria, dăruiau la 5 iulie 1561 o cruce de lemn sculptat, cu trei brațe, din argint aurit, filigranat⁸, cum, poate, o putem asocia pe cneaghina Grozava din pomelnicul de la 1769, a cărei nume alături de cele ale paharnicului Mogâlde și Nicolae Moghilă (?) le găsim pe crucea de lemn sculptat din 20 ianuarie 1658⁹.

Un alt nume comun celor două pomelnice este al lui Stamate. Iconomul Iftemi Stamatii, vechilul lui C. Stamate, „tiutiuliurnoi sovetnic și cavalier”, proprietarul moșiilor Tâlpeștii sau Coteștii, Buciumenii, Stănișinii și a părții din Fântâna Mare și altele dela ținutul Sucevei, se învoiește la 31 iulie 1833 cu cneazul Alexandru Cantacuzino, proprietarul moșiei Baia, „ca de acum înainte și în veci să fii dispărțiri întri capitile acestor moșii, printr-aceste sămne pe cari în ființa noastră s-au tras linii și s-au făcut movili de cătră dum(nea)l(ui) inginer Leon fon Braon”¹⁰.

⁵ Gabriel Ștrempele, *Catalogul manuscriselor românești*, vol. II, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1983, p. 351, nr. 2671.

⁶ Biblioteca Academiei Române, Manuscrise românești, nr. 2679; Ștrempele, *op. cit.* 1983, p. 353, nr. 2679.

⁷ Brătulescu, *op. cit.*, p. 598, nr. 816.

⁸ Elian, Bălan, Chircă, Diaconescu, *op. cit.*, p. 560, nr. 766.

⁹ Ibidem, p. 584, nr. 776.

¹⁰ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/14.

Găsim informații despre unii egumeni ce provin din neamurile boierești și au legătură cu cele ale domnilor Moldovei. Numele Arhiereului Filaret Apamias este asociat cu cele ale lui „Grigorie” voevod și „Zoița doamna”, cel al arhiereului Veniamin, „făcut arhiereu Miron din neam Racoviță”. Deasemenea nu putea lipsi mitropolitul Costachi și rudele lui.

Despre începuturile mănăstirii și câteva repere istorice

Cuprins „de dragoste și de căldură dorinței către Dumnezeu ... să-și întemeieze o atot cinstită mănăstire și un prea frumos hram în numele prea stăpânei noastre Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria și cinstitului ei Acatist”, Alexandru Lăpușeanu pornește la 3 septembrie 1554 din cetatea de scaun de la Suceava către râul Suhla pentru alegerea locului de construcție a lăcașului monahal proiectat, așa cum ne relatează Eftimie, cronicarul oficial al domnului. Încercat de diavol „la mijlocul râului Moldova”, între satele Corlătești și Toderești, unde i se împiedică calul și-l aruncă în apele umflate, domnul își continuă drumul cu al doilea cal „și a ajuns la locul ales și arătat de Dumnezeu și dorit de dânsul ca loc pentru a-și zidi mănăstirea și hramul preasfintei născătoare de dumnezeu și i-a plăcut foarte mult și a adus mulțumire lui Dumnezeu și a dat numele mănăstirii Slatina și a pus pe întâiul ocârmuitor și pe întâiul egumen Iacob, numit Molodeț. Și a întărit sfântul loc cu sate și metoașe și alte rânduieli, care sânt pentru nevoia locului”¹¹. Spre deosebire de Eftimie, Ioan Neculce redă legenda păstrată din bătrâni: „Și așa dzicu oamenii, că trăind un săhastru acolo și fiind un paltin, copaciu mare, unde este acmu prestolul în oltariu, vide acel săhastru spre duminici și spre alte dzile mari multe lumini întru acel paltin la vremea slujbii bisericii. Și i s-au arătat Maica Precistă în vis și i-au dzis să margă la Alecsandru-vodă, să-i dzică să facă mănăstirea. Și mergând săhastrul la Alecsandru-vodă, s-au îndemnat Alecsandru-vodă de săhastru de au făcut mănăstirea Slatina întru acel loc, unde au fost paltinul. Și au adus și

¹¹ *Cronica lui Eftimie*, în *Cronicile slavo-române din sec. XV-XVI*, publicate de Ion Bogdan, ediție revăzută și completată de P. P. Panaitescu, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1959, p. 125.

capul Sfântului Grigorie Bogoslov, de stă până astăzi la sfânta mănăstire la Slatina, ferecat cu argint și cu pietri scumpe”¹².

În timp, legenda întemeierii mănăstirii suferă modificări prin deformările ce aparțin călugărilor povestitori pelinia fixată de Ioan Neculce. La chestionarul Odobescu răspunde și învățătorul Gh. Simionescu din Găinești la 28 aprilie 1871, urmat de G. Alexandrescu, învățător din Găinești, comuna Mălini, la 4 noiembrie 1873, ambii redând legenda aproape în aceeași formă, dintre care redăm varianta din 1871: „Pe muntele ce se ridică spre miazănoapte de această Mre în timpul Domniei lui Alexandru Lăpușneanu, se zice că se afla retras pentru viața ascetică un sahastru numit Pahomie (de unde și până astăzi acest munte se numește Pahomie). Acest sahastru, în timpul viețuirii lui în acest loc, eșindu din locuința sa în sara zilei precedente sărbătorii Schimbarea la Față, ar fi văzut în valea unde este situată Mrea în vârful unui arbore, trii flăcări de lumină, din care eșia trii voci cântându cuvintele: Schimbatu-te-ai la față în munte Hristoase D-zeule, arătând ucinicilor tăi mărirea ta pre cât putea. Strălucească și nouă păcătoșilor lumina ta cea pururea fiitoare, pentru rugăciunile Născătoarei de D-zeu, dătătoriule de lumină mărire ție. Bătrânul cuvios înspăimântat de vederea unei așa curioșități a fost pus în mare merare, așteptând cu nerăbdare să ajungă sara zilei descrisă din anul viitor, când fiind earăși în așteptare de minunia ce văzuse, deodată i se repetă acea misterioasă arătare, întocmai după cum i s-a arătat întâiași dată. / Aceste remarcabile videnii puindu în nedumerire pe numitul pusnic și făcându-l să cugete neconținut la diferite iluzii ce-și închipuia, se hotărî ca în persoană să se ducă la Domnitorul Moldovei de pe atunci (Alexandru Lăpușneanu) pentru ca să-i arăte miraculoasa videnie a sa în două rânduri la locul pomenit, de auzirea căria înspăimântându-se prințul, s-a hotărât ca tot în acel timp la anul viitor să vie însuși la locuința acelu pusnic pentru ca să se informeze ocular de asemenea împrejurare; și convingându-se de adevăr, reprezentându-i-se scena descrisă și lui, din acel moment s-a și decis a construi chiar pe locul unde era arborile sacru (care arbore stă până astăzi zidit în murul despre miazăzi al mreii) un stabiliment

¹² Ioan Neculce, *O samă de cuvinte*, în *Letopisețul Țării Moldovei*, Editura Hyperion, Chișinău, 1990, îngrijirea textelor, prefățarea letopisețelor, glosar și indici de Tatiana Celac, p. 271.

devotat celor san te, care există  i până astăzi, numindu-se Mrea Slatina, nume căpătat de la un izvor cu apă sărată ce se află în  mpregiurimile acestei Mri”¹³.

 n a sa cronică, Azarie ne relatează despre Alexandru Lăpușneanu că ,,a început să zidească o mănăstire prea mare, în care este  i o biserică, hramul Dumnezeului meu, prea mpodobit  cu frumuse i,  i dacă Dumnezeu ar trăi în cele ridicate de m ini omene ti, ar r m ne mereu în aceasta, numită Slatina”. Alexandru Lăpușneanu acordă o aten ie deosebită vechilor mănăstire pe care le  nzestreez   i le întărește ,, i a ridicat peste tot l ca urile dumnezești”¹⁴. Cu o bogată cultură teologică, Alexandru Lăpușneanu alege hramul Schimbarea la Fa  pentru ctitoria sa, care nu poate di decât lumina divină văzută de isiha ti, cum nu  nt mpl tor a optat pentru numele de călugăr Pahomie, unul din întemeietorii monahismului¹⁵.

La sfin irea Mănăstirii Slatina din 14 octombrie 1557 de către mitropolitul Grigorie (1552/1553-1564) ar fi slujit 116 preo i  i diaconi¹⁶. Finalizarea lucrărilor de construcție a Mănăstirii Slatina s-a  nt mplat în cea de-a doua domnie a ctitorului¹⁷. Alexandru Lăpușneanu se găsea la 18 octombrie 1559 la Mănăstirea Slatina, de unde îl  mputernice te pe Pavel, egumenul Mănăstirii Bistrița ,,să- i a eze” o prisacă la Lopatna pe Itchil ,,să fie pentru stupii mănăstirii”¹⁸. Aflat la Slatina, domnul observă  i controlează stadiul lucrărilor lăcașului monahal pe care îl ctitorise. Lipsa zidarilor pentru bisericile proiectate și finalizarea lucrărilor de la Mănăstirea Slatina ce cunosc o intensificare, îl determină să apeleze din curtea domnească de la

¹³ Biblioteca Academiei Române, Manuscrise românești, nr. 229, f. 306v.-307; respectiv 292v.-293.

¹⁴ *Cronica lui Azarie*,  n *Cronicile slavo-române din sec. XV-XVI*, pp. 140-141.

¹⁵ Pungă, *op.cit.* 1994, p.190.

¹⁶ Grigore Ureche, *Letopise ul  rii Moldovei*, Editura de Stat pentru Literatură  i Artă, București, 1958, edi ie îngrijită, studiu introductiv, indice  i glosar P. P. Panaitescu, Ediția a II-a revăzută, p. 171.

¹⁷ Al. Lapedatu, *Cercetări istorice cu privire la me terii bisericilor moldovene din sec. XVI*,  n ,,BCMI”, V, 1912, p. 27.

¹⁸ DRH, A. Moldova, VI (1546-1570), volum  tocmit de I. Caproșu, Editura Academiei Române, București, 2008, pp. 452-453, nr. 252; DIR, A. Moldova, XVI, I, p. 124, nr. 118.

Huși la bistrițeni la 10 martie 1560¹⁹, pentru ca la 20 martie 1560 să-și trimită un om în vederea procurării de materiale necesare eforturilor de finalizare a Slatinei. Totodată trimite de la Huși o cantitate de vin în schimbul pergamentului²⁰.

Alexandru și Ruxandra dăruiau la 1 septembrie 1558 ctitoriei lor o cruce de lemn din chiparos negru, sculptat, cu trei brațe, îmbrăcată în argint aurit, filigranat²¹.

Vânzarea satelor Blănești de pe Bârlad ale postelnicului Maxim Hrăbor și Poiana Sasului din Lunca Siretului la 4 aprilie 1560 stolnicului Toader Bolea de Alexandru Lăpușeanu, generează pomenirea postelnicului, care îl costă pe domn 5000 de aspri și notarea „în sfântul jertfelnic, la pomelnic, la mănăstirile Putna, Moldovița, Humor, Voroneț și Slatina”²². În rândul boierilor din pomelnicul din 1813 se regăsește și numele lui Maxim Hrăbor²³.

Mănăstirea Slatina, „ruga noastră nouă și de Dumnezeu dată și truda noastră”, cu hramul Schimbarea la Față, va fi miluită de ctitor la 15 februarie 1568 cu satul Trușești de pe Jijia, cu mori și pive ce a aparținut de Ștefănești, „pentru mântuirea sufletului” străbunicilor, bunicilor și părinților domnului și a odraslelor domnești: Ioan, Bogdan, Petru, Costantin, Anghelina, Theodora, Maria-Chineajna, Theofana, Mariica, Theofana și Anastasia²⁴.

Căzut „în boală grea”, după ce-și desemnează urmașul la tron în persoana fiului său, Bogdan Lăpușeanu, călugărit în timpul agoniei cu

¹⁹ N. Iorga, *Acte și scrisori din arhivele ardelene (Bistrița, Brașov, Sibiiu) publicate după copiile Academiei Române în Documente privitoare la istoria românilor*, culese de Eudoxiu de Hurmuzaki (în continuare Hurmuzaki), București, 1911, XV, Partea I (1358-1600), p. 556, nr. MXXIII; Lapedatu, *op. cit.*, p. 27.

²⁰ Hurmuzaki, XV, p. 556, nr. MXXIV; Lapedatu, *op. cit.*, p. 27.

²¹ Elian, Bălan, Chircă, Diaconescu, *op. cit.*, volumul I (1395-1800), p. 574, nr. 764.

²² DRH, A. Moldova, VI, pp. 482-486, nr. 268; DIR, A. Moldova, XVI, II, pp. 139-140, nr. 131.

²³ BAR, Manuscrise românești, nr. 2671, f. 24 (numerotarea nouă), coloana a II-a; f. 29 (numerotarea veche).

²⁴ DRH, A. Moldova, VI, pp. 578-572, nr. 342; DIR, A. Moldova, XVI, II, p. 175, nr. 179; Florin Marineskou, *Roumanika eggrapha tou Agiou Orous Archeiu Protatou (Documente românești de la Sfântul Munte. Arhiva Protaton)*, Athina, 2001, p. 40, nr. 4; Gh. Pungă, „Un hrisov de la Alexandru Lăpușeanu și semnificația lui istorică”, în *Închinare lui Petre S. Năsturel la 80 de ani*, Brăila, 2003, p. 329; respectiv pp. 321-328.

numele Pahomie, revenit în simțiri și amenințând că „va popi și el pre unii”, a fost otrăvit la 11 martie 1568 de boieri și doamna Ruxandra, conform cronicilor vechi, și „cu cinste l-au îngropatu în mănăstirea sa, Slatina ce ieste de dânsul zidită”²⁵. Pe piatra de mormânt, spartă, aflată la București, sunt inserate cuvintele: „Pahomie cel care a răposat de la viața de aici spre veșnicile lăcașuri și a fost îngropat aici, în noua sa ctitorie, în anul 7076 luna mai”²⁶. Doamna Ruxandra va fi înmormântată în ctitoria familiei de la Slatina după obștescul sfârșit petrecut la 11 sau 12 noiembrie 1569²⁷ sau 1571²⁸.

Bogdan Lăpușeanu, ctitor și el, reînnoiește la 12 august 1569 dania tatălui său la „sfânta mănăstire nou zidită de la Slatina”, a patra parte din satul Băișești cu tot venitul, obținut în urma schimbului efectuat cu Sofiica, Magadalina, fiica Mariicăi, Nechita și Ieremia, nepoții lor de soră, copiii Anușcăi, toți nepoții lui Balco Baișescul, „răstrăbunicul lor”²⁹.

„Cătanile” lui Mihai Viteazul au prădat Mănăstirea Slatina în 1600 „și multă avere au luat”, moment în care au dispărut și „dresele” (uricul și ispisoacele) fostului pârcălab Iani doveditoare ale stăpânirii lui între hotarul Arenilor și metocul armenesc³⁰. Mănăstirea a fost prădată de moscalii veniți în țară și le-au luat cărțile domnești de privilegii, realitate constatată din carte domnului Grigore Ghica din 5 mai 1740³¹.

La 22 octombrie 1640, Teofan, fost mitropolit, egumenul Galeriu și tot soborul dau domnului Vasile Lupu siliște Trușești, de pe Jijia, cu loc de heleșteu și moară pe Jijia, la ținutul Dorohoiului, aflată lângă Costești, pentru ca să le facă „acel rându de chilio, șease chilio, și să ne acopără trepăzările și

²⁵ Ureche, *op. cit.*, p. 193.

²⁶ Elian, Bălan, Chircă, Diaconescu, *op. cit.*, p. 511, nr. 621.

²⁷ Ureche, *op. cit.*, p. 194.

²⁸ *Cronica lui Azarie*, p. 148.

²⁹ DRH, A. Moldova, VI, pp. 695-696, nr. 422; DIR, A. Moldova, XVI, II, pP. 210-211, nr. 223.

³⁰ DIR, A. Moldova, XVII, V (1621-1625), Editura Academiei Populare România, București, 1957, p. 326, nr. 432.

³¹ N. Iorga, *Studii și documente cu privire la istoria românilor*, VI, *Cărți domnești, zapise și răvașe*, Stabilimentul grafic I.V. Socecu, București, 1904, pp. 441-442, nr. 1663.

clisiarnița cu șindile”, apoi să le facă niște mori în Siret, în satul Cerepcăuți, din sus de târgul Siretului³².

În toamna anului 1732 Grigore al II-lea Ghica, după ce îl vizitează pe vornicul Ioan Neculce la Prigoreni și pe hatmanul Sturdza la Ruginoasa, pornește într-un periplu prin Roman, Mănăstirea Neamțului, „unde au scos icoana den mănăstire ș-au ținut-o singuru Grigorie-vodă cu mâna lui”, de aici la Baia, Secu, Slatina, Dragomirna, Suceava, Pobrata, Pașcani, Ruginioasa și în fine la Iași³³. Hotărârea din 1754-1755 a moșiilor biv vel stolnicului Lupul Crupenschi, a medelnicerului Vasile Balș, a lui Grigore Balș, postelnicului Neculai Aslan și a mănăstirii Unsa, ctitoria lui Alexandru Lăpușneanu, metohul Mănăstirii Slatina, dotat de ctitor cu moșia Horjești, împresurată și confiscată de Bălșești, pune în dificultate pe cei implicați, „zicând călugării că toate scrisorile m(ă)n(ă)stirii Slatinii li-au luat leșii la vreme(a) răscoalelor”³⁴.

Oștile austriece intrau în mănăstirea Slatina în iunie 1737 unde au așteptat și alte „oștiri”³⁵.

Mănăstirea Slatina a fost prădată de „moscali”, care le-au luat și cărțile domnești de milă, fără de care dregătorii încălcau obiceiul vechi și comiteau abuzuri prin globirea și deșugubinile aplicate asupra vecinilor și țiganilor, pentru care domnul Grigore Ghica la 5 mai 1742 întărește egumenului Gherman și soborului „acest obicei ce-au dat samă că au avut mănăstire” și poruncește vornicilor de Câmpulung și Suceava, pârcălabilor de

³² DRH, A. Moldova, XXV (1639-1640), volum întocmit de Nistor Ciocan, Dumitru Agache, Georgeta Ignat și Marius Chelcu, Editura Academiei Române, București, 2003, pp. 466-467, nr. 476.

³³ Ioan Neculce, *Letopisețul Țării Moldovei de la Dabija-vodă până la a doua domnie a lui Constantin Mavrocordat (1661-1743)*, în *Letopisețul Țării Moldovei*, p. 433.

³⁴ Ion D. Apostu, *O ctitorie lăpușneană necunoscută: schitul Unsa*, în „Hierasus”, Anuar, 1983, V, pp. 613-614, nr. 5; Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, I/1; Dintre cele două iscălituri nedescifrate de editor o menționăm pe cea a lui Radul Racoviță vel logofet.

³⁵ *Cronica Ghiculeștilor. Istoria Moldovei între anii 1695-1754*, Text grecesc însoțit de traducerea românească cu prefață, introducere și indice, Ediție îngrijită de Nestor Camariano și Ariadna Camariano-Cioran, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1965, p. 399.

Baia, dichiului de Suceava și altor globnici să se ferească „de vecinii i țigani ai aceștii mănăstiri Slatina”³⁶.

După ocuparea Mănăstirii Secu și incendierea Târgului Neamț de volintirii greci în vara anului 1821, otomanii scăpați cu viață fug la Iași și îl informează pe pașă despre întâmplările petrecute. Din Iași, circa 6000 de otomani se îndreaptă spre Mănăstirea Slatina unde se găseau eteriștii, pe care au încercuit-o „și spărgând zidiul printr-un loc ce era mai slab, au intrat înlăuntru, bătându-se cu volintirii”, adăpostiți între zidurile bisericii. Otomanii recurg la incendierea lăcașului de cult „și în două ceasuri au ars toată m-reă Slatina” iar supraviețuitorii otomani și eteriști fug, lăsând în urmă „mănăstirea desăvârșit pustie”³⁷.

Potrivit altor surse, căpitaniii Năstase și Dimitrie ajung pe moșia Mălini împreună cu 92 de volintiri și se prezintă proestosului mănăstirii cerând adăpost pentru două zile, urmat de retragerea în Bucovina. Refuzați, eteriștii pătrund în mănăstire prin vicleșug fără a o tâlhări, însă își organizează dispozitivul de apărare și se aprovizionează cu alimente, fără a le plăti sătenilor din jur. Deli-bașa, comandantul otomanilor din Iași, informat de ispravnicul de Fălticeni, s-a deplasat cu alte două „agale” și 1200 (?) de oșteni „cu ordinul ca nici un eterist să nu scape cu viață. Aceștia trecând prin Roman au sosit dis de dimineață la Mălini”. Eteriștii pregătesc rezistența prin rânduirea a trei arnăuți într-o casă țigănească din Drăceni pentru a da de știre, o parte au pregătit apărarea în livada din partea răsăriteană a lăcașului și ceilalți au ocupat clopotnița. Avangarda otomană formată din 12 oameni este surprinsă la Drăceni, unul este ucis iar altul rănit, incursiune urmată de atacul otoman. În fața atacului eterist simulat în zona turnurilor și a celor din livadă, otomanii răspund prin retragerea la un „ferestreu ce era în vale”. Sub protecția austriecilor sosiți în ajutor pe culmea muntelui Surduc din partea de nord-vest a mănăstirii, se retrage o parte a călugărilor și bejenarilor. Otomanii își concentrează atacurile asupra turnurilor și meterezelor, fără a provoca

³⁶ *Condica lui Mavrocordat*, II, volum editat de Corneliu Istrati, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2008, pp. 700-701, nr. 1518; N. Iorga, *Studii și documente*, VI, pp. 441-442, nr. 1663.

³⁷ *Documente privind istoria României. Răscoala din 1821. Documente interne*, vol. III, redactat de Academician Andrei Oțetea, Nichita Adăniloae, Nestor Camariano, Sava

pierderi grecilor mai multe zile, apoi încercuiesc mănăstirea și incendiază grajdurile prin mâna unui evreu, situate aproape de ziduri și de turnul sud-estic, luând foc „palatul doamnei Ruxanda ce era mai înalt și de acolo la toate clădirile despre sud și o parte despre răsărit”. Eteriștii se adăpostesc între zidurile bisericii iar otomanii distrug pereții „unor latrine, ce erau în afară de cetate, și pe acolo se introduseseră deschizând porțile”. Otomanii au masacrat pe călugării și eteriștii care nu au reușit să intre în biserică. Deli-Pașa este luat „la ochi” de căpitanul Năstase și culcat „la pământ”. Moartea pașei otomane a provocat consternare în rândurile turcilor și i-au pregătit înmormântarea, răgaz în care eteriștii și călugării au trecut granița în liniște, lăsând mănăstirea pustie și astfel otomanii s-au întors la Iași lăsând în urmă 400 de morți iar eteriștii lasă 16 cadavre la care se adaugă și câteva ale călugărilor. Eteriștii se îndreaptă spre Mănăstirea Secu pentru a o fortifica. La Slatina sosesc vreo 200 de otomani care au „umplut biserica cu pae și i-a dat foc. Apoi s-au dus la monastirea Secu”³⁸.

Paharnicul Constantin menționează la 30 decembrie 1821 prădarea și incendierea mănăstirii în două rânduri³⁹. Într-un raport nedatat, mitropolitul Veniamin Costachi arată că „s-au cheltuit îndestulă sumă de bani și cu meremetul sau facerea din nou a Monastirei Slatina, care s-au făcut jertvă mistuirii focului în vremea Enicerilor, rămâind numai petrele și acelea mai giuământate arse, iară astăzi iaste adusă într-o stare vrednică de toată plăcuta încuviințare”⁴⁰. Mănăstirea părăsită va fi prădată de țiganii din zonă, mărturie stând și o scrisoare din 25 august 1826⁴¹.

Iancovici, Ioan Neacșu, Alexandru Vianu, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1960, pp. 175-176, nr. 72.

³⁸ Dr. Munteanu (Vaslui), *Geografia comunei Mălini din județul Suceava cu notițe istorice și economice*, în Societatea Geografică Română, „Buletin”, publicat prin îngrijirea lui George I. Lahovari, XII, 1891, pp. 212-217.

³⁹ Constantin Erbiceanu, *Istoria Mitropoliei Moldaviei și Sucevei și a Catedralei Mitropolitane din Iași*, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1888, p.198.

⁴⁰ Ibidem, p. 456.

⁴¹ Biblioteca Academiei Române, Documente istorice, LXX/91: Iată conținutul scrisorii:

Cu supusă plecăciuni mă închin sărut cinst(ită) mâna dum(ita)le

Milostivi stăpâni, c(u)c(oane) Alecule. Am priimit scrisoare dum(it)ale din 28 a următoare(i) lună av(gu)st.

Am înțăles toati celi mie poroncite. Întâi pentru lăzâli dum(nea)v(oastră) prădati în vremea volintiril(o)r dispri țigani(i) monastirii Slatina, pe un țigan dintr-acie s-au prins, și după atâte cercetări ci i s-au fă(c)ut, arată de tovarăș pe un Ion stoler cu alții ai lui, precum

La Mănăstirea Slatina își vor găsi adăpost în vremuri grele ierarhii moldoveni, cum ar fi Leon Gheuca, cărui îi scria la 31 iunie 1788 de la Iași Iacov Stamati⁴².

Egumenii

Iacob Molodeț (1558-1572)

A fost primul egumen în timpul căruia s-a ridicat mănăstirea de către Alexandru Lăpușneanu⁴³, mărturie stând și o însemnare de pe un *Ermologhion pentru luna octombrie*, datată între 1554 și 1558, în care este

ti vei pliroforisî dum(nea)ta din însuș tacrâr(ul) ci dă și să triimeti împreună cu scrisoare(a) Isprăv(ni)ci(ei) de aici la Isprăv(ni)ci(a) de Niamț și carte din carte c(u)c(oane) scrisă dumis(ale) babacăi dum(ita)le. Țigani(i) de aice altă stare nu au decât numai o vacă.

Fac cunoscut și în pricina acelor 80 galbini ce ar fi arătat un jâd(o)v că ar fi luat părintile Theodorit, dichiul Sfinte(i) Monastiri Slatina de la țigani. Cu feliuri de chipuri am apucat pe jâd(o)v și înscris n-au voit să dei.

Apoi m-am întorsu văzând că nu dă înscris prin cercetari cătră țigan, ș-au arătat că în vreme când au arsu monastire cu adivărat au lăsat țigani(i) 80 galbăni în urma arderii monastirii și aflându-i sfinție sa i-au luat de la țigani. Și de la sfinție sa prin pâra ce au făcut țigani(i) cătră turci, l-au apucat turcii și pi lângă optzăci galbini i-au luat turcii mai binî de una sută șaizăci galbini, de cari urmând pricina într-acestu chip, nu s-au mai trecut aceasta în tacir(ul) țiganul(u)i.

Și dacă m-ai credi, i-am cercetat și prin alții și tot asămine mi-au arătat în pricina aceasta. Rămâni dar la buna socotința dum(ita)le.

Iar pentru bani(i) ce ai să ei pi cal di la dum(nea)l(u)i ...Năstasă Ciure, i-am scris în vreo două rânduri și încă răspuns n-am priimit și îi voi mai scrii și de acum, și răspuns ci mi-a faci sau că mi-a da bani, îndată voi triimeti dum(ita)le.

Întârziere în pricina țâganilor au fost că s-au dat poroncă vorniceilor din satele megieșite ca să să prindă și pe celălantu tovarăș a arătatului prin tacir, cari nici până acum nu l-au mai prins iar de arătările acestui prins, de lucrare(a) ce am făcut însămezz dum(ita)le curgire(a) pricinii.

Milostivi stăpâni, eu tot nădăjduesc din ceas în ceas ca să audu bucurie acei mie doriță și să-mi poroncești ca să viu să te slujăsc, nefiind la îndoială că nu voi câștiga.

Sânt pre plec(a)t supus slugă.

Antioh Zoderiu <m.p.>.

(1)826 av(gu)st 25.

În pricina giupân(u)lui jâd(o)v lucrare ce voi faci, voi înștiința mai pi urmă.

⁴² Ioan Caproșu, *Documente privitoare la istoria orașului Iași*, volumul VIII, *Acte interne (1781-1790)*, Editura „Dosoștei”, Iași, 2006, pp. 591-592, nr. 461.

⁴³ *Cronica lui Eftimie*, p. 123.

menționat ca „Iacov cel tânăr egumen al locului de acolo din Slatina”⁴⁴, îngropat de viu de către domnul Ion Vodă cel Cumplit pentru că s-a opus, probabil, confiscării satelor⁴⁵.

Isaia

Nicolae Iorga Iorga îl identifică pe Episcopul Isaia de Rădăuți (c. 1564-retras după 9 iulie 1577, decedat după 7 iulie 1581) ca fost egumen la Slatina⁴⁶, iar alții cu diaconul Isaia de la Mănăstirea Căpriană, ucenicul egumenului Eftimie. Isaia ot Slatina a realizat primul Corpus de cronici moldovene în mănăstirea Slatina în anul 1560⁴⁷. Eustatie, Episcopul Romanului (c. 1575 după 30 martie-după 5 februarie 1580), dă un ispisoc de mărturie la 5 februarie 1580 pentru vânzarea satului Bodești de pe Cracău fostului pivnicer Bașotă, printre martori figurând și ieromonahul Isaia, proegumenul de Slatina⁴⁸.

Nilă/Nil

Egumenul Nil așează la 8 aprilie 1582 pisană bisericii ce glăsuiește: „[Cu voia Tatălui și cu ajutorul Fiului și cu săvârșirea Sfântului Duh], adevărat eu robul lui Dumnezeu răposatul întru credință Alexandru Voevod, cu Doamna sa Ruxanda și cu de Dumnezeu dăruitele lui odrasle: Bogdan, Ioan, Petru și Costantin, a început a zidi hram întru numele Schimbării la față a Domnului, în anul 706[9][= 1561]. / Această piatră s-a pus în zilele egumenului Nil, în anul 7090 [1582], luna April [8]”⁴⁹.

⁴⁴ Dimitrie Dan, *Mănăstirea și comuna Putna – cu două Apendice*, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, București, 1905, p. 77.

⁴⁵ *Cronica lui Eftimie*, p. 125; Dinu C. Giurescu, *Ion Vodă cel Cumplit*, Ediția a II-a revăzută și completată, Editura Științifică, București, 1966, p. 81; respectiv p. 86.

⁴⁶ N. Iorga, *Studii și documente cu privire la istoria românilor*, VII, Cărți domnești, zapise și răvașe, Stabilimentul grafic I.V. Socecu, București, 1904, p. CI; a se vedea și Dimitrie Dan, *Cronica Episcopiei de Rădăuți, Cu apendice de documente slavone originale și traduse și mai multe ilustrațiuni*, Editura Fondului Religionar Gr. Or. al Bucovinei în Cernăuți, Viena, p. 49; Emanuel-Ștefan Nuțu, *Mănăstirea Slatina. Monografie*, Lucrare tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte † Calinic Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, Editura Crimca, Suceava, 2024, pp. 50-51.

⁴⁷ Pr. Constantin C. Cojocaru, Pr. Marcel C. Cojocaru, *Cronicarul Eftimie de Căpriană și ucenicul său Isaia „ot Slatina”*, Editura Golia, Iași, 2005, p. 48.

⁴⁸ DRH, A. Moldova, VII (1571-1584), volum întocmit de Ioan Caproșu, Editura Academiei Române, București, 2012, pp. 352-353, nr. 281.

⁴⁹ N. Iorga, *Inscripții din bisericile României*, Institutul de Arte Grafice și Editură „Minerva”, București, 1905, vol. I, pp. 45-46, nr. 2.

Proegumenul Nilă de la Slatina dăruiește la 30 martie 1583 *Omiliile* Sfântului Ioan Gură de Aur „în mănăstirea părintelui nostru, episcopul Gheorghie, fiul lui Moghilă mare logofăt, unde este hramul Învierii”⁵⁰. Egumenul Nil face un panaghiar de argint aurit la 20 iulie 1602 pentru Mănăstirea Slatina⁵¹. Nil își pregătește piatra de mormânt și lasă în alb data morții: „Aici este groapa unde zace robul lui Dumnezeu iermonahul Nil iguemnul, care s-a strămutat la veșnicile lăcașuri în anul 700 –, luna –”⁵², deci după 7000 (1591 septembrie 1-1592 august 31). Probabil că a murit după 20 iulie 1602.

Partenie (după 1623)

Din timpul său stă peste două decenii la Mănăstirea Slatina Mitropolitul Theofan, retras din Bistrița oltenească după unele voci la 1623⁵³ și trecut în pomelnicile din 1813 și 1860. Mitropolitul Theofan dăruia după 25 martie 1617 o anaforniță de argint aurit⁵⁴ și în iulie 1617 reface cristelnița din argint a lui Alexandru Lăpușneanu, plătind 30 de zloți roșii, „ca să-i fie lui pomenire în sfânta mănăstire Slatina, unde din tinerețe a crescut”⁵⁵, iar la 1 ianuarie 1620, Theofan dăruia mănăstirii o candelă de argint aurit, gravată în partea de jos cu inscripția: „Această candelă au făcut-o arhiepiscopul Theofan și mitropolit al Moldovei și a dat-o la sfânta mănăstire Slatina pentru pomenirea sa și a părinților lui, în anul 7128 luna ianuarie 1”⁵⁶.

Ieromonahul Anastasie (2 septembrie 1636⁵⁷ - după 2 iunie 1637⁵⁸)

Galeriu (22 octombrie 1640⁵⁹-după 12 aprilie 1641⁶⁰)

⁵⁰ Olimpia Mitric, *Catalogul manuscriselor slavo-române din biblioteca mănăstirii Sucevița*, Editura Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava, 1999, p. 37.

⁵¹ Elian, Bălan, Chircă, Diaconescu, *op. cit.*, p. 668, nr. 968.

⁵² N. Iorga, *Inscripții din bisericile României*, p. 47, nr. 5.

⁵³ Preot Prof. Dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, Editura Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1992, vol. 2, p. 8; Iorga, *Studii și documente*, VII, p. CXXVII.

⁵⁴ Elian, Bălan, Chircă, Diaconescu, *op. cit.*, pp. 606-607, nr. 835.

⁵⁵ Ibidem, p. 688, nr. 1016.

⁵⁶ Ibidem, pp. 544-545, nr. 681.

⁵⁷ DRH, A. Moldova, XXIII (1635-1636), volum întocmit de Leon Șimanschi, Nistor Ciocan, Georgeta Ignat și Dumitru Agache, Editura Academiei Române, București, 1996, pp. 557-558, nr. 501.

⁵⁸ DRH, A. Moldova, XXIV (1637-1638), volum întocmit de C.Cihodaru și I. Caproșu, București, Editura Academiei Române, 1998, pp. 108-109, nr. 113.

Ghedeon (1643), nume reținut în recenta monografie a mănăstirii⁶¹, fără o atestare documentară, pe care ne-am străduit să o identificăm fără succes⁶². Ne îndoim de existența sa.

Calistru (14 iulie 1654)

În timpul domniei lui Gheorghe Ștefan (aprilie-mai 1653; iulie 1653-martie 1658), starețul Calistru al Slatinei și preotul Visarion îi dau marelui logofăt Racoviță Cehan satul Balasănești, de la ținutul Hotinului, dăruit mănăstirii de Gheorghe pârcălab de Hotin, împreună cu jupâneasa lui Cristina. Satul este răscumpărat de marele logofăt Racoviță Cehan de la Tudori vameș, căruia i-l vânduse jupâneasa Cristina după moartea soțului, înmormântat la Slatina⁶³.

Gheorghe Ștefan întărește la 14 iulie 1654 logofătului Racoviță Cehan satul Balasăneștii de pe Viliea, ținutul Hotin, dăruit Mănăstirii Slatina de Gheorghe pârcălab de Hotin, împreună cu jupâneasa lui Cristina, „fîndcă și trupurile lor zac acolo”. Satul este răscumpărat de marele logofăt Racoviță Cehan de la Tudori vameș, căruia i-l vânduse jupâneasa Cristina după moartea soțului cu 160 de galbeni ungurești „pentru multă sărăcie ci au avut ia”. Călugării de la Slatina, lipsiți de posibilitățile financiare răscumpărării satului de la Cehan Racoviță s-au înțeleș în fața domniei ca marele logofăt Cehan Racoviță să le mai dea pentru sat 100 de galbeni ungurești și 100 de stupi „ca să nu să piarză pomenire acelor boeri răposați”. Mărturia este dată de ieromonahul Arsănie, Ioachim starețul, Calestru starețul, popa Visarion, Ioan, Teofil, Ghevasăe, Varlaam, Parfenie, Tofan, ierodiaconul Veniamin,

⁵⁹ DRH, A. Moldova, XXV, pp. 466-467, nr. 476. Din soborul Mănăstirii, avem ca martori pe Anastasie, Andreiu Nicodim, Partenie, Nicolai, Pahnutie, Visarion, Ioan, Arsănie, Ioachim, Tohie, Domentiiian, Ghedeon, Agafton, Veniamin, Eftimie, Darie, Gherasim și Ghenadie; respectiv pp. 467-469, nr. 477.

⁶⁰ DRH, A. Moldova, XXVI (1641-1642), volum întocmit de I. Caproșu, Editura Academiei Române, București, 2003, pp. 66-69, nr. 76.

⁶¹ Nuțu, *op.cit.*, p. 52.

⁶² A se vedea DRH, A. Moldova, XXVII (1643-1644), volum întocmit de Petronel Zahariuc, Cătălina Chelcu, Marius Chelcu, Silviu Văcaru, Nistor Ciocan, Dumitru Ciurea, Editura Academiei Române, București, 2005, 728 p.

⁶³ Petronel Zahariuc, *Țara Moldovei în vremea lui Gheorghe Ștefan voievod (1653-1658)*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2003, p. 498; după L.T. Boga, *Documentele din secolul al XVII-lea, în „Revista Societății Istorico-Arheologice Bisericești”*, Chișinău, XX, 1930, pp.137-138, nr. III.

Luca, Serafim, Ghelerie, Tudosăe, Andrei, monahul Misail, Pahomie, Ghervasăe, Ghenadie, Lefterie și tot soborul Mănăstirii Slatina⁶⁴.

Ioachint (1667), nume reținut de Emanuel-Ștefan Nuțu, fără nicio trimitere bibliografică și neatestat documentar⁶⁵. Probabil că este vorba de Ioachim.

Ioachim (9 decembrie 1669)

Ioachim egumen și Galerie proegumen de la Mănăstirea Slatina îi găsim martori în actul de vânzare din 6 decembrie 1669 a egumenului Theodosie și soborului Mănăstirii Râșca, care vând poiana Fagii de pe Bistrița egumenului Iorest și soborului Schitului Hangu⁶⁶.

Ioan (12 ianuarie 1676)

Este atestat ca martor în zăpisiul din 12 ianuarie 1676 încheiat între Simion, egumenul de Râșca, cu jupâneasa lui Enachi Șarhorodeanul din Suceava⁶⁷.

Filaret (după 1686)

Numele său îl întâlnim pe *Viețile Sfinților*, tipărite la Iași între 1682 și 1686: „Dat-am adevărat zăpisiul nostru întru cinst(ită) mîna sfinții sale părintelui Filarit arhimandrit, egumen sfintei mănăstiri Slatina” (după 1686, data tipăririi)⁶⁸.

Grigorie (ante 15 aprilie 1705 -1705⁶⁹-ante 1 septembrie 1705⁷⁰)

Ieromonahii Gligorie, Galerie, primul egumen iar al doilea proegumen, și tot soborul Mănăstirii Slatina primesc la 15 aprilie 1705 suma

⁶⁴ L. T. Boga, *Documente basarabene*, XI, *Hrisoave și cărți domnești (1654-1677)*, Tipografia Eparhială „Cartea Românească”, Chișinău, 1930, pp. 3-4, nr. III.

⁶⁵ *Mănăstirea Slatina*, p. 52.

⁶⁶ Costin Clit, *Egumenii Mănăstirii Râșca de la 1542 până în prima jumătate a secolului al XIX-lea*, în „Buletin informativ al Simpozionului Național Rolul Mănăstirii Secu în viața religioasă a Țării Moldovei”, VIII, Editura Cetatea Doamnei, Piatra Neamț, 2022, p. 162.

⁶⁷ Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade (Documente slavo-române)*, Tipografia „Dacia” Iliescu, Iași, 1908, V, pp. 159-160, nr. CXIV.

⁶⁸ *Însemnări de pe manuscrise și cărți vechi din Țara Moldovei. Un corpus* editat de I. Caproșu și E. Chiaburu, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2008, volumul I, p. 309.

⁶⁹ Olimpia Mitric, *Manuscrise românești din Moldova. Catalog*, vol. I, prefată de prof. dr. Gabriel Ștrempel, Editura Junimea, Iași, 2006, p. 344.

⁷⁰ Iorga, *Studii și documente*, VII, p. 105, nr. 13.

de 18 lei dela mitropolitul Misail pentru „pentru cel țigan anume Ștefan Bulat” de la Mănăstirea Secu⁷¹.

Anterior datei de 1 septembrie 1705 este atestat ca proin egumen alături de Athanasie egumen, Galerie stareț, Ghedeon clisiarh⁷² iar la 4 august 1709 îl găsim proin egumen, alături de egumenul Gheorghe⁷³.

Galerie stareț (1 septembrie 1705-31 august 1706⁷⁴).

Athanasie egumen (1 septembrie 1705-31 august 1706⁷⁵)

Gheorghe (4 august 1709)

Mihai Racoviță îl miluiește la 4 august 1709 pe Ioan Sturdzea vel paharnic cu „cu o bucată de loc de pământ din locul domnesc din hotarul târgului nostru de la Baia”, hotărâtă de Bejan Hudici vornic glotnii, „cu oameni buni târgoveți bătrâni și răzăși de acolo, anume Andrei șoltuz din târg din Baia, și Gligori Deleu nemesnic ot tam, și Lupul Uiaga ot tam, și Pentelei Băda ot tam, și Toader Zamă ot tam, și Ion Gorțe ot tam, și Gliga ot tam, și Neculai ot tam, și Gheorghe igumenul ot Slatina, și proigum(enul) Grigori ot tam, și Fredațcă, egum(en) ot Râșca”⁷⁶. Locurile respective cu moară pe Molna, o prisacă și de făget au fost dăruite de Moise Movilă lui Constantin Gânscă la 25 februarie 1634, la 4 august 1709 îi este întărit lui Ioan Sturdza vel paharnic de Mihai Racoviță, de la care ajunge la banul **Ștefan Sturdza**⁷⁷.

Ioanichie (20 iunie 1723)

Locuitorii din Bosanci și Lămășeni dau mărturie la 20 iunie 1723 egumenului Ioanichie de la Slatina „precum știm cam apucat din moș(i), din strămoșii noștri, pentru livedzi de pomi, cini ar fi făcut la sat, au fost volnici a-ș(i) stăpâni livedzile cu pomii cât trăesc, și după ce să trec bătrânii rămân la

⁷¹ Costin Clit, *Documente privitoare la robii țigani din Moldova (1654-1800)*, în „Danubius”, Galați, XL, 2022, p. 257, nr. 5.

⁷² Iorga, *Studii și documente*, VII, p. 105, nr. 12.

⁷³ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/1; Iorga, *Studii și documente*, VII, p. 110, nr. 27.

⁷⁴ Iorga, *Studii și documente*, VII, p. 105, nr. 12.

⁷⁵ Ibidem, VII, p. 105, nr. 12.

⁷⁶ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/1; Iorga, *Studii și documente*, VII, p. 110, nr. 27; Clit, *Egumenii Mănăstirii Râșca*, p. 163.

⁷⁷ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/1 (copie); Iorga, *Studii și documente*, VII, p. 102; DRH, A. Moldova, XXII, volum întocmit de C. Cihodaru, I. Caproșu și L. Șimanschi, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1974, pp. 47-48, nr. 44.

ficiori, la nepoți, la strănepoți, de le stăpânesc pân(ă) în cât niam s-ar tragi dintr-acei ce ar fi făcut livedzi, îns(ă) carii șed în sat de poartă bir și lucriadză boeresc. Iar carii lipsăsc din sat și să duc pe aiurili, pomeții acelor duși îl iau stăpânii, pentru că locul iasti spănesc. / Așjdere și fetili ce să mărită și le iau bărbații de le duc pintr-alte sate, nu-s volnici ginerii aceia a lua părțide moșie de la socri, ci părțile acelor fete mărintate pe la alti sati rămân la frați sau la ce niam va fi mai aproapi celor cu livedzile și or fi ședzători în sat”⁷⁸.

Ieromonahul Macarie, dichiu de Suceava (9 iunie 1726⁷⁹).

Varlaam Ursache (13 ianuarie 1735-ante 13 ianuarie1737⁸⁰; ?-18 ianuarie 1739)

Constantin Mavrocordat încuviințează la 13 ianuarie 1735 egumenului Varlaam să ia dijma și din bălțile cu pește de pe moșia Cerepcăuți, ținutul Suceava sau dijma din moșiile Mircești și Bogheni⁸¹.

Constantin Mavrocordat întărește la 17 ianuarie 1735 stăpânirea Mănăstirii Slatina asupra viilor din Galați de pe malul Brateșului a oamenilor fugiți și să ia „totu vinul dintr-aceli vii și să le apere dispre alții dispre toți”. Egumenul Varlaam Ursache s-a plâns domnului de arendarea viilor de pârcălabii de Galați din care luau „vinul pe giurămate ... dzicându că-l eu domnescu, și egumenul jălui că m(ă)(ă)stire(a) vii n-are și este o m(ă)n(ă)stire săracă”⁸². A fost egumen la mănăstirile Râșca, Ilișești și Slatina⁸³. Locuitorii satului Rerence de la ținutul Cernăuților, „discălecatu” pe moșia mănăstirii, închinați starostelui de Cernăuți, plăteau dijma

⁷⁸ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/I.

⁷⁹ Doc. univ. Teodor Balan, *Documente bucovinene*, IV (1720-1745), Tiparul „Mitropolitul Silvestru”, Editura Mitropoliei Bucovinei, Cernăuți, 1938, pp. 61-63, nr. 41; Iorga, N., *Studii și documente*, V, *Cărți domnești, zapise și răvașe*, Stabilimentul grafic I. V. Socecu, București, 1903, p. 410; Este atestat și ieromonahul Gafton.

⁸⁰ Clit, *Egumenii Mănăstirii Râșca*, p. 164.

⁸¹ Vasile Mihordea, Ioana Constantinescu, Corneliu Istrati, *Documente privind relațiile agrare în veacul al XVIII-lea*, vol. II, Moldova, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1966, p. 187, nota nr. 1.

⁸² Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, II/1; Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, p. 194, nr. 133

⁸³ Marcel Lutic, *Neamul Ursachi*, în „Arhiva Genealogică”, V (X), 1998, nr. 3-4, pp. 66-69; Mihai-Bogdan Atanasiu, *Din lumea cronicarului Ion Neculce. Studiu prosografic*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015, pp. 513-516.

egumenului fără să mai facă „poslușanie”, realități de care Varlaam Ursache și soborul se plâng domnului⁸⁴.

Varlam Ursachi, egumenul mănăstirii, și Gheorghe Ursachi, fratele lui dau la 18 ianuarie 1739 un zapis „uncheșului” Ștefan Iani biv vtori logofet pentru datoria mamei lor Sărafima Ursachi față de acesta, ce constă în două sălașe de țigani întregi, dator la rândul său lui lui Varlam cu lucruri rămase de la însurătoare⁸⁵. La 14 mai 1744 semna ca „Varlam Uresachi, proin egumen Slatinii”⁸⁶.

Macarie (1737)⁸⁷.

Gherman (ante 17 iunie⁸⁸-după 7 iulie 1740⁸⁹)

Agathon (ante 16 martie 1741 –după 11 ianuarie 1742⁹⁰)

Agathon se judeca la 16 martie 1741 cu Tofan, egumenul Mănăstirii Humor pentru o jumătate de sat din Verejăni, cel din urmă prezentând un ispisoc vechi de la Bogdan vodă și susținându-și stăpânirea până pe la 1711. Din cercetările efectuate de vel logofătul Sandul Sturdza reiese arderea documentelor Mănăstirii Slatina în trecut și cunoașterea stăpânirii pașnice asupra jumătății de sat Verejăni. Grigore al II-lea Ghica întărește Mănăstirii Slatina stăpânirea pe o jumătate de sat din Verejeni și îl dă „rămas” pe egumenul Humorului și îi confiscă ispisocul prezentat, dat egumenului de Slatina⁹¹. Panait Varlaam, fost pârcălab al târgului Baia și vornic, cel care a cumpărat pe 6 ani dijma moșiei vel logofătului Sandu Sturdza, situată din sus de Baia și care o a vea de la Mihai vodă, dă mărturie la 31 august 1758 despre locul de pe care a perceput dijma. Moșia marelui logofăt se învecina cu Verijenii Mănăstirii Slatina⁹².

⁸⁴ N. Iorga, *Studii și documente*, V, p. 153, nr. 93.

⁸⁵ Idem, *Studii și documente*, XI, *Cercetări și regeste documentare*, Stabilimentul grafic Socecu & Comp., 1906, p. 58, nr. 53.

⁸⁶ Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, p. 275, nr. 244.

⁸⁷ Nuțu, *op. cit.*, p. 52.

⁸⁸ Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, p. 213, nr. 158.

⁸⁹ Balan, *op. cit.*, IV, p. 171, nr. 116.

⁹⁰ *Condica lui Mavrocordat*, II, p. 9-10, nr. 2; Biblioteca Academiei Române, Manuscrise românești, nr. 237, f. 7.

⁹¹ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/3.

⁹² Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/2.

Ghedeon (ante 18 noiembrie 1742 -15 ianuarie 1744 -15 iulie 1744⁹³-12 ianuarie 1751⁹⁴)

O primă atestare a egumenului Ghedeon ar fi din 18 noiembrie 1742, data jalbei către domnul Constantin Mavrocordat, prin care arată sosirea a doi holtei din Țara Căzăcească și așezarea unuia din ei pe moșia Rădășeni de la ținutul Suceava, numit la 25 mai 1744, unde s-a căsătorit cu o fată din alt sat și a pregătit o livadă, după care s-a așezat pe moșia mazilului Vârlan Panaiote din Lămășeni. Plecat din Lămășeni, mort pe aiurea fără urmași, personajul nostru lasă livada ce va fi revendicată de Vârlan Panaiote, subiectul jalbei egumenului Ghedeon și a hotărârii domnești prin care îl volnicește să o stăpânească⁹⁵. Hotărârea domnească va fi reînnoită la 25 mai 1744 de Ioan Nicolae Mavrocordat iar holteiul este menționat drept „Moscalul, ce-au fostu nemerit din Țara Leșască”⁹⁶.

Practica curățiturilor și sădirii pomilor fructiferi este des întâlnită la vecinii de pe moșiile mănăstirii iar în cazul morții lor fără urmași sau stabilirii pe alte moșii, livezile intrau în stăpânirea sătenilor, care nu-și îndeplineau obligațiile stabilite prin ponturile domnești, cazuri în care egumenii se adresau domniei. Ghedeon, care se confruntă cu asemenea cazuri, obține cărțile de volnicie din 23 ianuarie 1743 a lui Constantin Mavrocordat pentru stăpânirea livezilor din Rădășeni și Mănzăești⁹⁷ și cea a lui Ioan Nicolae Mavrocordat din 26 mai 1744⁹⁸.

Adam Luca biv vel sulger, Constantin Cantacuzino și Vasile Bașotă postelnic merg în satul Rădășeni și hotărăsc la 20 aprilie 1743 la porunca domnului după jalba lui Ghedeon, egumenul de Slatina, o bucată de loc din târgul Baia, hotărâtură la care participă mazili și oameni bătrâni târgoveți, care resping cartea de blestem. Egumenul prezintă drept martori pe popa Costantin și alți 15 bătrâni vecini cu locul, care au primit cartea de blestem și „mărturisăra c-au apucatu de la bătrânii lor că fiind Ștefan vodă Tomși copil și săracu au învățat carte aici în satu în Rădă(ă)șini, și miluindu-l

⁹³ Balan, *op. cit.*, IV, p. 137, nr. 99/2.

⁹⁴ Apostu, *op. cit.*, p. 613, nr. IV.

⁹⁵ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, V/2; Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, p. 263, nr. 227.

⁹⁶ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/3.

⁹⁷ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/5.

Dumn(e)dzău cu domnie, au vinit aici la Rădășini și li-au făcutu biserica, și jeluindu-s(e) o(a)mini(i) că li-i locul strâmtu și n-au unde să hrăni, le-(a)u datu ș-o bucată de locu din hotarul târgului Băi(i)”⁹⁹.

Constantin Cehan Racoviță întărește la 13 iunie 1750 ieromonahului Ghedeon, egumenul și soborului Mănăstirii Slatina stăpânirea asupra jumătății de sat din Corlătești, dania monahului Ioan Brăescu de la 8 aprilie 1749¹⁰⁰, iar la 12 ianuarie 1751 hotărăște ca schitul Unsa, ctitoria lui Alexandru Lăpușneanul, să rămână „nestrămutat ... sub ascultarea Slatinii”, conform cărților domnești de la Mihai Racoviță și Grigore Ghica arătate de egumenul Ghedeon¹⁰¹.

Nicolae Mavrocordat volnicește la 15 ianuarie 1744 pe egumenul Ghedeon să stăpânească în hotarul Băii, după hotarnica lui Dinul Cantacuzino ispravnic, danie de la Ștefan Tomșa¹⁰².

Partenie/Parfenie (ante 15 mai 1752 –după 9 ianuarie 1756)

Egumenul Parfenie și soborul Mănăstirii Slatina se judecă la 15 mai 1752 cu Gligori Pletosul, Ion al lui Iftimie, Toader Șoldănescu și Simion sin Gâdei, vechilii locuitorilor din Rădășeni, „zicând călugării, că acest sat, iasti ... danie de la ctitorul mănăstirii”, iar documentele doveditoare „li s-au prăpădit dintr-otaină a mănăstirei la vremele de răscoală”¹⁰³.

Ieromonahul Parthenie poate numi orândari din rândurile „jidovilor” în satul Rădășeni prin cartea de volnicie a domnului Constantin Mihail Cehan Racoviță din 10 ianuarie 1753 cu care urma „să fie neoprit de cătră oameni a vinde tot féliul de băutură, de vréme că ni-au dat jalobă numitul igumen că cu

⁹⁸ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/4.

⁹⁹ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/4; Theodor Codrescu, *Uricariul sau colecțiune de diferite acte care pot servi la istoria românilor*, X, Tipografia Buciumul Român, Iași, 1888, pp. 180-183.

¹⁰⁰ Conf. univ. Teodor Balan, *Documente bucovinene*, V (1745-1760), Tiparul „Mitropolitul Silvestru”, Editura Mitropoliei Bucovinei, Cernăuți, 1939, p. 61, nr. 35.

¹⁰¹ Apostu, *op.cit.*, p. 613, nr. IV.

¹⁰² N. Iorga, *Studii și documente*, VII, p. 115, nr. 46.

¹⁰³ Codrescu, *op.cit.*, X, pp. 185-188; Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, pp. 301-303, nr. 276.

orânda vine sfînta mănăstiri mai bun folos di chivernisala”¹⁰⁴. Ca orândari, evreii sunt întîlniți și la 11 ianuarie 1744 în satul Răreancea al mănăstirii, de la ținutul Cernăuților¹⁰⁵. La 10 ianuarie 173 îl întîlnim ca martor¹⁰⁶.

Marele logofăt Radu Racoviță măsoară în iunie 1754 partea de sus a moșiei Corlătești cu moară în topliță, dăruită de Neculai Brăescu, călugărit la Slatina, de față cu Parfentie egumenul, Maria, sora lui Neculai Brăescu, cu fiii ei, Ioniță și Gheorghe, medelnicerul Neculai Gherghel, Iordachi Cazimir, nepotul lui Mălai și al Brăescului¹⁰⁷.

Matei Ghica volnicește pe egumenul Partenie și soborul Mănăstirii Slatina „a vinde vara muntele Grințiașul, moșie Slatinii, cui vor găsi să de preț mai bun la mănăstire. Iară cât pentru oamenii care-i șăd la Bistriță pe hotarul Slatinii, pre cât munte li-ar trebui pentru trebuința bucatelor lor, să le de numitul egumen după cum au și vorbit cu dănșii că le va da cu tocmală”¹⁰⁸.

Pahomie (ante 1 iunie 1759 – după 15 octombrie 1761¹⁰⁹)

Ieromonahul Pahomie, egumenul Mănăstirii Slatina, aflat în judecată cu un Macovei, cel care a amenajat „o moară de firisteu” (fierăstrău) fără să-și îndeplinească obligațiile după obicei, cauză a jalbei către domnie și a poruncii lui Ioan Teodor Callimachi (Călmașul) trimisă la 1 iunie 1759 biv vel medelnicerului Vasile Bașotă, vornicul de Câmpulung, pentru a-i aduce de față și a-i cercetă pe cei amintiți, dar și pe egumenul de Voroneț¹¹⁰. Totodată, Pahomie este volnicit la 1 iunie 1759 prin carte domnească de „a pune orândari pe la moșiile mănăstirii și la satul Rădășenii ot ținutul Sucevii, ca să vîndză tot feliul de băutură după cum au această voe ș(i) alți egumeni,

¹⁰⁴ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/10; Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, pp. 305-306, nr. 281.

¹⁰⁵ N. Iorga, *Studii și documente*, V, p. 155, nr. 101.

¹⁰⁶ Ioan Caproșu, *Documente privitoare la istoria orașului Iași*, volumul V, *Acte interne (1741-1755)*, Editura „Dosofteri”, Iași, 2001, p. 474, nr. 728.

¹⁰⁷ Balan, *op.cit.*, V, p. 62, nr. 35/2.

¹⁰⁸ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, V/6.

¹⁰⁹ Balan, *op.cit.*, IV, p. 137, nr. 99/2.

¹¹⁰ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, V/10; Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, p. 351, nr. 339.

și să fie neopriți de cătră oameni a vinde băutura, plătind obiceiul mănăstirii, și alții nime afară din orândari să n-aibă voe a vinde”¹¹¹.

Arhimandritul Calistrat (7 mai 1762¹¹²)

Ghenadie (ante 29 octombrie 1763-1767¹¹³)

Grigore Callimachi volnicește prin cartea domnească din 29 octombrie 1763 pe egumenul Ghenadie și soborul Mănăstirii Slatina să stăpânească și să perceapă zeciuiala de pe moșia Rădășeni de la ținutul Suceava „din toate sămănăturil(e), din țarin(i) cu pâine, și din fânață, și din prisăci cu stupi, însă din cinzăci unul, iar fiind mai puțin vor lua câte o para de stupi, și din grădini cu legume, și din livedzi cu pomi, și din totu locul cu tot vinitul moșii după obiceiau ... și oaminii ce vor fi șazător(i) cu casă pe moșia mănăstirii, să aibă a lucra tot gospodariul dzilele obicinuite la mănăstire de vară și de iarnă, iar carii n-ar vrea să lucredză să dea bani după obiceiau și după hotărârea testamintului”¹¹⁴.

Ghenadie obține la 6iulie 1764 încuviințarea domnului Grigore Alexandru Ghica pentru ai constrânge pe locuitorii din Rădășeni la îndeplinirea obligațiilor asumate prin „așezarea” făcută cu vel vornicul Costachi Razu și „să urmezi după hotărâre testemântului”, să deadijma din produse și să presteze 12 zile de boieresc, 6 iarna și 6 vara sau să dea leul de casă¹¹⁵.

Methodie/Miftodie (16 ianuarie 1767 -25 septembrie 1771)

Miftodie/Iftodie egumenul se judeca la 16 ianuarie 1767 cu frații Costache și Gheorghie Gorie, mazili din Suceava, ce revendicau jumătatea din Corlătești dăruită de Neculai Brăescul¹¹⁶.

Reclamația egumenului Methodie și a soborului din 11 ianuarie 1768 urma să fie cercetată în urma poruncii domnului Grigore Callimachi de Iordache Cantacuzino biv vel spătar, ispravnicul ținutului Suceava. Locuitorii

¹¹¹ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/13; Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, pp. 350-351, nr. 338.

¹¹² Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, pp. 367-368, nr. 360.

¹¹³ Theodor Codrescu, *op.cit.*, X, pp. 188-191; respectiv pp. 196-200.

¹¹⁴ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/14; Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, p. 379, nr. 374.

¹¹⁵ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/16; Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, pp. 382-383.

¹¹⁶ Teodor Balan, *op.cit.*, V, p. 61, nr. 35/4.

de pe moșiile mănăstirii își făceau așezări prin poieni, locuri de fânaț, țarini, fără plata boierescului și „nu numai că lor li se pricinuește stricăciuni, ce și mănăstirii multă pagubă”, refuzau să dea plata adetiului caselor după ponturile domnești și au incendiat casa mănăstirească din satul Mălinii „și nu vor să arăte adevărul cini sântu acei ce au aprinsu casa”¹¹⁷.

Vartolomeu Măzăreanu, arhimandritul și egumenul Solcăi, scriitorul manuscrisului, împreună cu Methodie Putnianul, egumenul de Slatina, au dăruit Mănăstirii Slatina în ianuarie 1769 un „*Panahydnic, adecă Slujba Parastasului*, care s-au scris din ustavul moschicesc în zilile preluminatului, de Hr(i)1stos iubitoriului domnului nostru Grigorii Calimah voievoda, fiind mitropolit preosf(i) Inție sa chir Gavriil, unchiul măriei sale ...”¹¹⁸.

Moșiile Verijeni și Mălini erau împresurate în 1770 de banul Ștefan Sturdza și stolnicul Enachi Canta, împresurare ce provoacă jalba egumenului Miftodie la Divan și însărcinarea de către Divan cu cercetarea pricinii și hotărâțul moșiilor mănăstirii a lui Vasile Balș la 14 aprilie 1770, când printre martori se numără și ieromonahul Calinic de la Slatina, preoții Irimia și Ioniță din târgul Baia, oameni din Lămășeni, Rădășeni și Sasca¹¹⁹. Banul Ștefan Sturdza avea dania de la Ștefan Tomșa în hotarul târgului Baia iar stolnicul Enachi Canta stăpânea Brădățulul, dinspre care erau împresurate moșiile mănăstirii. La cercetarea și hotărâțul făcute la 25 septembrie 1771 de stolnicul Vasile Balș, banul Ștefan Sturdza a fost reprezentat de vechilul său, Șerban, cu actele moșiei și altă poruncă domnească către Vasile Balș, stolnicul Enache Canta și medelnicerul Costandin Bașotă pentru moșia din hotarul târgului Baia¹²⁰.

Spătarul I. Canta scrie egumenului Methodie la 3 mai, fără anota anul, „pintru scrisorili cari me-a trimăs sfinție ta pentru pricina Rădășanilor după poronca mării sali lui vodă, și acmu mi le-a trimăs rupte di la Eși, și iată că așe rupte cum mi-au vinit, așe ți le-am trimis la sfinție ta”¹²¹.

¹¹⁷ Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op.cit.*, p. 429, nr. 422.

¹¹⁸ G. Ștrempel, *Copiști de manuscrise românești până la 1800*, București, 1959, vol. I, 1959, p. 146.

¹¹⁹ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/5.

¹²⁰ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/6.

¹²¹ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/79.

Sofronie (20 august 1774)

Egumenul Sofronie, proegumenul Parftenie și ieromonahul Serafim de la Mănăstirea Slatina participă la 30 august 1774 la hotărârea satului Bercheșești al Mănăstirii Moldovița¹²².

Gheronim (1776)¹²³.**Ghenadie** (ante 12 martie 1779-4 noiembrie 1782)¹²⁴)

Egumenul Ghenadie este înștiințat la 12 martie 1779 de așezarea călugărițelor de la schitul Todirești, afectat de trecerea otomanilor, la Unsa, „rămas pustiu, lipsind de acolo călugărul ce au fost orânduit”. Biserica schitului Unsa era veche și cu totul stricată iar călugărițele și-au manifestat dorința de a construi una nouă¹²⁵.

Ghenadie reclama domnului la 2 septembrie 1780 nesupunerea oamenilor de pe moșia Mădei și Borca de la ținutul Neamț la achitarea venitului la mănăstire, „fără cât numai din fân ne dau câte 1 para de stânjen, iar de pe casă și dintr-altele nu vor să de” iar jumătate din muntele Grințieșul l-au arendat cu 24 de lei și jumătate „îl calcă cu oile lor și la mănăstire mai mult decât 20 lei nu vor să dea”. Egumenul cere domnului împuternicire pentru a-și lua dijma, banii de casă și arenda pentru muntele Grințieș¹²⁶. Constantin Moruzi poruncește la 5 septembrie 1780 biv vel spătarului Toderășcu Balș și biv vel banului Ștefan Catargiul, ispravnicii ținutului Neamț, să cerceteze reclamația egumenului Ghenadie de la Slatina și să-i oblige pe locuitori să dea dijma și adetiul de casă, iar muntele Grințieș să-l țină, cu condiția achitării arendei cuvenite¹²⁷.

Costachi Bantăș îl înștiința pe egumenul Ghenadie la 6 mai, cu omisia văleatului, „pentru satul Rădășenii, fiind că locul este a sfintei mănăstiri, iar pomătul este a fieștecăruie care au pus, și unii dintre dâșșii să scoală să li vând(ă), ce poftescu pe sfinție ta să ei ostinială să mergi pân(ă) acolo să le ei sama și să le alegi care a cui pomăt a fi, macar și pe unde or fi pomii

¹²² Balan, *op. cit.*, V, p. 143, nr. 75/2.

¹²³ Nuțu, *op. cit.*, p. 52.

¹²⁴ Balan, *op. cit.*, IV, p. 137, nr. 99/3.

¹²⁵ Apostu, *op. cit.*, p. 616, nr. VII.

¹²⁶ Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, pp. 499-500, nr. 505; Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, V/16.

¹²⁷ Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, pp. 500-501, nr. 506.

rătezaț(i) tăeț(i), să nu-i îngăduiești sfinție ta a face casă, ce numai pe unde a fi voe sfinției tale, fiind că ești vechil și egumăn sfintei măn(ăs)t(i)ri”¹²⁸.

Ieromonahul Macarie (26 octombrie 1782 – după 18 octombrie 1787)

După moartea episcopului Inochentie al Hușilor, ieromonahul Macarie, egumenul Mănăstirii Slatina, candidează la scaunul episcopal de Huși, alături ieromonahul Iacov Stamati, duchiul Sfintei Mitropolii și ieromonahul Iorest Dan, duchiul Episcopiei Hușilor¹²⁹, apoi la cel de Roman la 19 iulie 1787¹³⁰. Macarie, proegumen al Mănăstirii Voroneț, și egumen al Mănăstirii Slatina, cumpăra la 25 aprilie 1785 un *Penticostar* „pentru ca oriunde l-aș da, să fie pentru sufletele răpăosaților miei și pentru sufletul meu”¹³¹. Macarie și soborul mănăstirii dau la 1 octombrie 1785 în sama și purtarea de grijă a ieromonahului Samoil eclesiarhul inventarul lăcașului monahal, iar izvodul va fi întocmit la 26 octombrie 1782¹³².

Miron Șoldănescu, fost vătăman „strângători de bani măn(ă)stirii din satul Rădășenii”, împreună cu eguemenul Macarie ajung la un consens la 2 august 1786 pentru stingerea unei datorii de 30 de lei și 10 parale, banii adetiului pe trei ani și altele, pentru care i-au luat „luat 2 boi de un vițel ... tâmplându-să de au murit acei boi la 4 ani”. Înțelegerea este parafată prin punerea degetelor de cel iertat, dar și de Damian Proi, vornic din Rădășeni, și Istrate din Mălini¹³³.

După o nouă evaluare a capetelor moșiei Lămășeni de către hotarnicii Conaștin Bașotă ban, Iordache Canano medelnicer și Vidrașcu, vornicul de poartă, se ajunge la înțelegerea din 18 octombrie 1787 dintre egumenul

¹²⁸ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/51.

¹²⁹ N. Iorga, *Condica de hirotonii a Mitropoliei Moldovei publicată după original*, în „Buletinul Comisiei istorice a României”, Institutul de Arte Grafice „Mercur”, București, 1924, vol 3, pp. 12-13, nr. VIII; Diacon dr. Alexandru I. Ciurea, *Figuri de ierarhi moldoveni: Iacov Stamati (1749-1803)*, Iași, p. 213, nr. III; Ioan Caproșu, *op.cit.* 2006, pp. 152-153, nr. 123.

¹³⁰ Iorga, *Condica de hirotonii*, p. 13, nr. 9; Caproșu, *op. cit.* 2006, p. 545, nr. 430.

¹³¹ *Însemnări de pe manuscrise și cărți vechi din Țara Moldovei. Un corpus*, p. 412.

¹³² Biblioteca Academiei Române, Documente istorice, CLXXXVI/256.

¹³³ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/30.

Macarie și Constantin Panaite, Neculai Vasiliuță, Ioniță Toma și alți răzeși de Lămășeni în disputa hotarului „Lămășenilor și a Rădășenilor”¹³⁴.

Este atestat și la 20 octombrie 1789, când banul Costandin Bașotă, paharnicul Ioan Ciudin și comisul Costandin hotărăsc în disputa dintre Mănăstirea Slatina și răzeșii de Lămășini, în care este întrebat egumenul Macarie¹³⁵.

Mihail (1792)¹³⁶

Arhimandritul Paisie Velicicovski, starețul Mănăstirii Neamț, scrie la 18 iunie 1792 lui **Mihail, proin egumenul** Mănăstirii Slatina, probabil un ucenic al său, să rânduiască vechili cu documentele necesare și să-i trimită „să hotărăscă munții Măn(ăs)tirii Săcului și ai Măn(ăs)tirii Neamțului”, unde deja se găseau paharnicul Șerban Buhuș și un vornic de poartă „carii de marți sau și suit la munte dinpreună și cu părinții noștri ci sint rânduï(i) vichil(i) cu scrisorile măn(ăs)tirii”¹³⁷.

Chiril arhimandritul Mitropoliei și egumen (ante 24 mai 1794-după 18 februarie 1799¹³⁸-15 noiembrie 1800¹³⁹).

Alexandru Moruzi (martie-30 decembrie) 1792 dă curs cererii din partea mănăstirii în pricina împresurării moșiei de către logofătul Ștefăniță Sturdza cu moșia Sasca și trimite hotarnici la fața locului pe vornicul Manolache Conache și banul Iordache Canano, care pe baza ispisocului celui pârât constată că „pășând piste sămnile și hotarale ispisocului dumis(ale) intră cu împresurare în moșie mănăstirii, din care iaste ca la trii sute stânj(en)i, pe care parte de loc să află sat întreg și cu bisărică”. După întocmirea anaforalei, domnul cercetează personal oamenii bătrâni și megieși chemați la Divan, unde a hotărât stăpânirea moșiilor de mănăstire și logofăt, urmând să se execute stălpirea cu pietre de hotar conform hotărârii domnului. După schimbarea lui Alexandru Moruzi în scaunul domnesc de la București „log(o)f(e)t(ul) Ștefăniță Sturz(a) stăpânește și partea de moșie a mănăstirii, zicând că până nu i să va împlini suma stânjânilor moșii dumn(ealui) după

¹³⁴ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/28.

¹³⁵ Iorga, *Studii și documente*, VII, p. 120, nr. 67.

¹³⁶ Nuțu, *op. cit.*, p. 53.

¹³⁷ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, V/23.

¹³⁸ Balan, *op.cit.*, IV, p. 138, nr. 3.

¹³⁹ Iorga, *Studii și documente*, VI, p. 9, nr. 13.

ispisocul ce-l are din moșie Baia, dum(nea)l(ui) nu va da mănăstirii la stăpânire partea această de moșie”. Arhimandritul Chiril se plânge domnului Mihai Suțu la 5 octombrie 1794 să pună în aplicare hotărârea fostului domn, iar „log(o)f(e)t(ul) Ștefăniță Sturz(a) ce are cu moșie Baia să-ș(i) caute”¹⁴⁰. Prin anaforaua din 20 octombrie 1794, în disputa dintre biv vel logofetul Ștefan Sturdza și arhimandritul Chiril de împresurare a moșiei Stăniilești a mănăstirii dinspre Sasca, membrii Divanului propun domnului emiterea poruncii domnești la dregătorii ținutali pentru cercetarea semnelor hotare conform ispisocului din 4 august 1709 de la Mihai Racoviță¹⁴¹. O nouă jalbă a egumenului Chiril adresată domnului Alexandru Callimachi datează din 11 iunie 1798, când este rânduit cu hotărârea moșiei mănăstirii spătarul Gavril Conachi¹⁴².

Arhimandritul Chiril se plângea domniei la 24 mai 1794 de supărările provocate de locuitorii satelor Rădășeni, Mălini și Găineștii prin folosirea abuzivă a fânețelor, păscutul ilegal al vitelor, comercializarea fânului, în timp „măn(ă)stirea au rămas nu numai cu puține vite ce are, nu are unde să le pășunezi; dar și de fânaț iaste cu totul lipsită și de-a pururea iaste silită a cumpăra fân”. Locuitorii nu-și îndeplinesc obligațiile boierescului de 12 zile și refuză plata adetiului de doi lei conform ponturilor domnești. Prin medelnicerul Andrunache Donici se hotărăște porunca domnească către ispravnicii prin carte gospod „ca să să odihniască sv(â)nta măn(ă)stire”¹⁴³.

Locuitorii satului Rădășeni acuză la 10 iulie 1794 împresurările suferite din partea egumenului, confiscarea „puțintelului” fân, a cărui înapoiere o cer fiind „niști muritori de foami”¹⁴⁴. Jalba este urmată de porunca domnului Mihail Suțu către biv vel stolnicul Iordachi Crupenschi și biv vel stolnicul Andrei Holban, ispravnicii ținutului Suceava, ca să cerceteze

¹⁴⁰ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/10.

¹⁴¹ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/11; Membrii Divanului semnatari ai anaforei erau: Ioniț(ă) Canta vel logofet, Ioan vel logofet, Costandin Greceanu vel vornic, Vasile Jora vel vornic, Grigori Sturdza v(el) hat(ma)n, Grigore Ventura post(elnic).

¹⁴² Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/12.

¹⁴³ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/32; Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, pp. 591-592, nr. 596.

¹⁴⁴ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/34; Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, p. 596, nr. 601.

jalba menționată¹⁴⁵, cercetare întâmplată la 20 iulie 1794 și la care au participat arhimandritul Chiril și împričinații. Mănăstirea le dădea nemulțumiților pentru hrană alături de moșia Rădășani și moșiile Stăniliești și Vereșani, „iar mai mult nu poate să-i îngăduiască”. Jăluitorii cer și moșiile Borghinești și Pocoleni. Ispravnicii îl obligă pe egumen să-i primească în Pocoleni pentru cosit, dându-le și alte 60 fălci de iarbă în Vereșani, iar Borghineștii să rămână mănăstirii. Anaforaua din 30 ianuarie 1768 semnată de mitropolitul Gavril Callimachi și veliții boier, întărită de domnul Grigorie Callimachi, prin care sunt dați „rămași” sătenii din Rădășeni și obligați să dea mănăstirii seciuiala din toți pomii de pe moșie, „cum și de casă, ori bani să dei, ori zile să lucrezi”, rămâne valabilă în continuare¹⁴⁶.

Mihai Suțul poruncește la 28 ianuarie 1795 biv vel spătarului Dimitrache Ghica și biv vel stolnicului Iordache Crupenschi, ispravnicii ținutului Suceava, să pună în aplicare hotărârea Divanului în diferendul dintre arhimandritul Chiril și sătenii de pe moșia Rădășeni a Mănăstirii Slatina, dați „rămași din toată giudecata” și „să cercetați și la cele ce nu să vor fi supus oamenii aceștia, a lucra lucrul boerescului după hotărârea ponturilor g(o)sp(o)d, să-i supuneți ca să urmeze la toate întocma, cum și pentru venitul moșii din cele ce vor fi rămas ei rămășiță pân(ă) acum din țarini cu pâine, din fânați, din livezi cu pomi sau ori din cea ceia ce va fi cu cale să împliniți de la dâșii pân(ă) la cel mai puțin ca să nu să păgubască mănăstirea de venitul moșii sale”¹⁴⁷.

La rândul său, Alexandru Callimachi poruncește la 1 august 1795 egumenului Chiril în urma jalbei locuitorilor de pe moșia Rădășeni ca să nu pretindă banii dijmei cu care erau datori până la sfârșitul lunii septembrie și să le dea fânul de „trebuința”, iar în cazul cererii judecății domnești să se prezinte împreună cu ei sau să apeleze la ispravnic¹⁴⁸.

Locuitorii birnici din satul Rădășeni al mănăstirii trăgeau „mare supărari și nedreptăți despre arhimandrit(ul) Chiril” în 1798, pentru care se

¹⁴⁵ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/35; Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, p. 596, nr. 601.

¹⁴⁶ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/36; Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, pp. 597-598, nr. 602

¹⁴⁷ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/37.

¹⁴⁸ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/38.

plâng domnului Alexandru Callimachi, care poruncește la 12 martie 1798 biv vel căminarului Theodorachi Gruia și biv vel paharnicului Neculaiu, ispravnicii ținutului Suceava, să cerceteze jalba locuitorilor și să „îndrepteze” potrivit instrucțiilor date¹⁴⁹.

Arhimandritul Chiril se plângea domnului, din Iași, unde îi aștepta de 15 zile la judecată, asupra locuitorilor din Oprișeni și Rădășeni: „căroara prin luminată cartea înălțimii tale li s-au fost dat protimisis a ține în orândă cu anul venitul moșii Oprișanii și Rădășanii cu alte cotunuri ce sint mai într-un hotar, ca ori să-mi plătiasc(ă) banii după hotărâre(a) înălțimii tale pe anul acest curgător, după care cerire a mea dându-mi-să de la înălțime ta luminată carte g(os)p(o)d cătră dum(nea)l(o)r boerii ispravnici de la ținutul Sucevii, ca ori să-i îndatoriasc(ă) a-mi plăti banii, ori să-mi de moșiile la stăpânire. / După poroncă apucând dum(nea)lor boerii ispravnici pe numiții mai lăcuitori, satul Oprișani s-au lepădat de a mai ține venitul acestor moșii în orândă și au dat și zapis la mănăstire, iar satul Rădășanii ș-au pus vade de șasă zile că or plăti ei toți banii, și nici o sămânță n-au făcut de a-mi plăti banii. Și chemându înaintea dumilorsale ispravnicilor, li-au poroncit casă vie doi din frunțașii aice la Eși după poronca înălțimii tale”. Documentul este nedatat, însă în dos este trecut anul 1820, probabil la inventarierea fondului¹⁵⁰.

Filaret Apamias arhimandrit (20 septembrie 1803/1804- 23 aprilie 1810¹⁵¹/1812¹⁵²)

Dintr-un pomelnic reiese numirea arhiereului Filaret Apamias ca proestos în 1804 de către mitropolitul Veniamin Costachi și cârmuirea mănăstirii până la 1810, perioadă în care nu a zidit nimic „la Monăstire, afară de un rateș la Cornu Luncei. Iară schitul Broșteni cu două moșii anume

¹⁴⁹ Mihordea, Constantinescu, Istrati, *op. cit.*, pp. 682-683, nr. 675; Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/50.

¹⁵⁰ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/66.

¹⁵¹ T. G. Bulat, *Grijile mărunte ale mitropolitului Veniamin Costachi pentru mănăstirea Slatina*, în „Biserica Ortodoxă Română”, Anul LVI, nr. 11-12, noiembrie-decembrie 1938, p. 762.

¹⁵² Pr. Prof. Constantin C. Cojocaru, *Arhimandritul Filaret Apamias Beldiman, un vrednic ucenic al mitropolitului Veniamin Costachi*, în „Mitropolia Moldovei și Sucevei”, LXVI (1980), nr. 1-2, p. 90; Alexandru Crețu, *Arhieri și episcopi vicari în Mitropolia Moldovei (Arhiepiscopia Iașilor) în secolele XIX-XXI*, Iași, Editura Doxologia, 2023, p. 30.

Broșteni și Stroești prin chipurile și ostenele mele am făcut pe ctitori de le-au dăruit”¹⁵³.

Cu cheltuiala arhimandritului și egumenului Filaret Apamias s-a scris un Miscelaneu în aprilie 1807¹⁵⁴.

Potrivit însemnării din 1 decembrie 1807: „Acest *Mineiu pe luna lui ianuarie*, dimpreună cu unsprezeci, s-au cumpărat de mine și le-am afierosit Sfinților Ierarhi Nicolae și Spiridon, a căroră pomenire iaste la paraclisul din sfânta mănăstirea Slatina, spre pomenirea mea” (Filaret arhimandrit Slatinii)¹⁵⁵.

Filaret, arhimandritul Slatinei, încheie la 3 octombrie 1808 un contract cu armașului Vasile Cana pentru via ce o ia în stăpânire la moșia Sultanul de la ținutul Covurluiului, stăpânită în trecut de Petri Cațichi gălățan și urmașii săi, rămasă în paragină și pustuită de vitele megieșilor. Armașul își asumă obligația replantării locului extins cu viță de vie „și să o aducă în stare(a) de făcut roadă” în schimbul plății embaticului în cuantum de 20 de lei¹⁵⁶.

Averea mănăstirii se pare că a fost risipită de arhimandritul Filaret în timpul egumeniei¹⁵⁷. În 1810 au fost cercetate sămile arhimandritului Filaret dintre 20 septembrie 1803 și 23 aprilie 1810¹⁵⁸. La 1812 pleacă în Țara Românească unde este hirotonit arhieru și numit în 1813 egumen la Mănăstirea Negru-Vodă din Câmpulung, unde ar fi stat până la 1832-1833¹⁵⁹. La 14 mai 1827, din porunca domnului Grigorie Dimitrie Ghica (1822-1828), egumenul Filaret Apamias începe rezidirea mănăstirii distrusă de groaznicul cutremur din 14 octombrie 1802¹⁶⁰. Filaret Apamias revine la Mănăstirea

¹⁵³ Munteanu (Vaslui), *op.cit.*, p. 209.

¹⁵⁴ Ștrempel, *op.cit.* 1983, p. 319.

¹⁵⁵ *Însemnări de pe manuscrise și cărți vechi din Țara Moldovei. Un corpus* editat de I. Caproșu și E. Chiaburu, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2009, volumul III (1796-1828), p. 231.

¹⁵⁶ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, II/5.

¹⁵⁷ Constantin N. Tomescu, *Diferite știri din arhiva Consiliului eparhial - Chișinău* în „Arhivele Basarabiei”, Anul IV, nr. 2, aprilie-iunie 1932, p. 98.

¹⁵⁸ T.G. Bulat, *Veniamin Costachi Proin Mitropolit la Mănăstirea Slatina*, în „Arhivele Basarabiei”, Anul III, nr. 2, aprilie-iunie 1931, p. 137, nr. VII.

¹⁵⁹ Cojocaru, *op. cit.* 1980, p. 90; Crețu, *op. cit.*, p. 30.

¹⁶⁰ Iorga, *Inscripții din bisericile României*, I, pp. 126-127, nr. 264.

Slatina în 1830 sau înainte de acest an (a se vedea mai jos la a doua egumenie).

Ierodiaconul Veniamin Racoviță, vechil (23 aprilie 1810 - septembrie 1810¹⁶¹)

Ieromonahul Veniamin (20 septembrie 1810-)

La 22 septembrie 1810 i se cere ieromonahului Veniamin, egumenul Mănăstirii Slatina, asigurarea sumei de 4000 de lei proin mitropolitului Veniamin Costachi, începând cu data de 20 iulie 1810¹⁶², iar la 24 septembrie 1810 i se cere fostului mitropolit porunca către vechilii săi dela Slatina, arhimandritul Filaret Beldiman și ierodiaconul Veniamin Racoviță să predea zestrea mănăstirii Slatina noului numit egumen: ieromonahul Veniamin „după izvodul cu care au priimit arhimandritul Filaret mănăstire când s-au rânduit igumen”¹⁶³.

Atanasie

Atanasie se trăgea din familia domnului Mihai Racoviță și la 1811 cere permutarea la Mănăstirea Fâstâci, ținutul Vaslui¹⁶⁴.

Arhimandritul Timothei (ante 1 martie 1813-după 30 iulie 1813)

Mitropolitul Veniamin Costachi, după ce la 29 mai 1813 mai întocmește un Așezământ în 7 ponturi pentru Mănăstirea Slatina în spiritul paisianismului¹⁶⁵, intervine la 30 iulie 1813 pe lângă arhimandritul Timothei, starețul Mănăstirii Slatina, pentru înțelegerea pașnică și evitarea judecăților între mănăstirile Râșca (egumenul Sofronie) și Slatina, fiind împresurată „o bucată de loc de la munți anume Poiana Săcii din moșia Mă(nă)stirei Râșcăi” delocuitoarii din Găinești. Ierarhul invocă mărturia sătenilor din 10 aprilie 1806 și o cartea domnească. „Și de va fi acea împresurare de vremea igumini(ei) prea cuvioș(iei) sale arhimandritului Chiril sau a pârâtului chir Filaret Apamiias de 10-15 sau dooăzăci ani sau și mai de mult, după dreptate cum va fi mai bine, să să facă între sfintele mă(nă)stiri prin scris învoială

¹⁶¹ Bulat, *op. cit.* 1931., p. 142, nr. X.

¹⁶² Ibidem, pp. 141-142, nr. VIII.

¹⁶³ Ibidem, p. 142, nr. 10.

¹⁶⁴ Tomescu, *op. cit.*, p. 96.

după mărturisirea oamenilor bătrâni ca să fie în pace și odihnite și o parte și alta”.

Paisie Ioanovici (31 ianuarie 1814¹⁶⁶)

Arhimandritul Timoftei (august 1814¹⁶⁷ -5 februarie 1816¹⁶⁸).

Ioasaf (1821)¹⁶⁹

Arhimandritul Ghenadie Roset (ante 1824 – după 1825), atestat de inscripția: „Acest clo: s-au vărsat pen: mănăstirea Slatina, în igumenie Sfinții Sale chir Ghenadie Roset ierochirix și arhimandrit, 1825”¹⁷⁰. Numele său și data 1 august 1824 se găsesc pe icoana Schimbarea la Față de la catapeteasmă¹⁷¹.

Filaret Apamias arhimandrit (1829 – după 23 noiembrie 1835)

După sosirea din Țara Românească, Mitropolitul Veniamin Costachi îi încredințează ocârmuirea Mănăstirii Slatina, cu o datorie de peste 80000 de lei¹⁷². În anul 1830 „s-au vărsat” două clopote „în zilele duhovniceștii ocârmuirii preaosfințitului Mitropolit Moldavii și Sucevii chirio chirio Veniamin Costachi, prin osârdie și cheltuiala smeritului întrearhieri chir Filaret Beldeman arhiepiscop Apamii, protestosul (*sic*) aceștei monastiri a Slatinii, ucenicul acestueș mai sus pomenit Mitropolit, întru a doa sa igumenie”¹⁷³. Primul clopot cântărea 1400 „oca” iar al doilea 750 „oca” iar costul lor s-a ridicat la peste 35000 de lei. Deoarece poarta mănăstirii peste care era paraclisul Sfântul Nicolae și Spiridon devenise „mică și strâmtă” a recurs la demolarea ei și zidirea uneia „mult mai lungă și mai largă” cu paraclis deasupra în aceleași dimensiuni cu poarta extinsă, „ca să fie soborul bisericesc de iarnă (căci biserica cea mare este foarte geroasă și mulți dintre

¹⁶⁵ Nicolaie I. Șerbănescu, *Un așezământ monahal pentru m-rea Slatina*, în „Revista Istorică Română”, MCMXLV (1945), XV, Fascicula III, pp. 371-373.

¹⁶⁶ *Olimpia Mitric, Manuscrise românești din Moldova. Catalog*, vol. II, prefață de prof. dr. Gabriel Ștrempel, Editura Junimea, Iași, 2007, p. 337.

¹⁶⁷ *Însemnări de pe manuscrise și cărți vechi din Țara Moldovei. Un corpus*, III, p. 340.

¹⁶⁸ *Olimpia Mitric, Manuscrise românești din Moldova. Catalog*, vol. II, p. 338.

¹⁶⁹ Nuțu, *op. cit.*, p. 53.

¹⁷⁰ Iorga, *Inscripții din bisericile României*, I, p. 51, nr. 16.

¹⁷¹ Munteanu (Vaslui), *op. cit.*, p. 212.

¹⁷² *Ibidem*, p. 209.

¹⁷³ Iorga, *Inscripții din bisericile României*, p. 51, nr. 14 și 15.

părinți pătimași pătimiau)”. Paraclisul a fost sfințit cu blagoslovenie mitropolitului în 1834 de Sevastias Atanasie, „fiind eu bolnav”. Pe când se afla la Câmpulung a dat Mănăstirii Slatina o *Evanghelie* românească ferecată cu argint și poleită cu aur pe care a cheltuit peste 7000 de lei¹⁷⁴.

Prin oficiul generalului Kisseleff din august 1831, Episcopul Apamias Filaret, egumenul Mănăstirii Slatina, este numit membru al Obșteștii Adunări „de revizuirea Reglementului organic al Moldovei”¹⁷⁵.

Administrarea mănăstirii era la 20 octombrie 1832 în mâinile duchiului Theodorit, în fața căruia dădeau mărturie locuitorii satelor Lămășeni, Rădășeni, Suha și Mălini¹⁷⁶.

Este pomenit ca egumen într-o însemnare din martie 1833: „Această sfință *Evanghelie* s-au făcut cu a mea cheltuială și s-au afierosit sfintei mănăstiri Slatina de mine, smeritul arhieru Filaret Apamias Beldiman, proistosul acestei sfinte mănăstiri Slatina”¹⁷⁷.

Pitarul Tudurachi Radu se înțelege la 26 februarie 1835 cu arhierul Filaret Apamias pentru cedarea unei vii de la Cotnari și cumpărarea viei fraților monahi Isaiea și Nifon pentru mănăstire, în schimbul dreptului de a-și amenaja un „fîreșu pe apa Suha Mare, la care să întrebuințazu lemnu din pădurile mănăstirei, precum și patru fâlci loc înprejurul acelui hereșeu”, activitate care a încetat în 1847¹⁷⁸.

Considerându-se ctitor, Filaret Apamias își exprimă la 23 noiembrie 1835 dorința de a fi înmormântat la Mănăstirea Slatina lângă fereastra cea mică a Sfântului Altar „despre miazăzi în preajma Paraclisului unde să mi se facă și toate rânduile, griji până la 7 ani când vor fi desgropate trecând și numele meu în pomelnicul cel mare al morților”¹⁷⁹.

¹⁷⁴ Munteanu (Vaslui), *op. cit.*, pp. 209-210.

¹⁷⁵ *Analele parlamentare ale României*, Tomul I, *Obșteasca Extraordinara Adunare de revizuirea Reglementului organic al Moldaviei, 1831*, Imprimeria Statului, București, 1893, p. V.

¹⁷⁶ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/13.

¹⁷⁷ T. G. Bulat, *O însemnare pe o Evanghelie de la M-rea Slatina*, în „Mitropolia Moldovei și Sucevei”, Anul LI (1975), nr. 3-4, martie-aprilie, p. 330.

¹⁷⁸ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, IV/7.

¹⁷⁹ Munteanu (Vaslui), *op. cit.*, p. 210.

Theodorit (11 septembrie 1841¹⁸⁰-8 noiembrie 1842)

După scoaterea lui Isaia din scaunul egumenesc de la Râșca, locul său este luat de Teodorit, egumenul de la Slatina, „mai boer și mai sfredel decât Isaia”¹⁸¹.

Sunt cunoscute cititorului cele două întreruperi ale păstoriei Mitropolitului Veniamin Costachi din 1808-1812 și 1821-1823, prima la Mănăstirea Neamț după demisia din 20 februarie 1808, după unii a fost retras din 1806-1807 iar cea de-a doua la Colincăuți, ținutul Hotinului (Basarabia), prin septembrie 1821¹⁸². Părăsește scaunul mitropolitan prin paretisis la 18 ianuarie 1842 din cauza neînțelegerilor cu domnul Mihail Sturdza și se retrage la Mănăstirea Slatina unde rămâne până la sfârșitul vieții din 18 decembrie 1846. Va fi îngropat lângă biserica Mănăstirii Slatina, din unde rămășițele sale vor fi aduse în Catedrala Mitropolitană din Iași la 30 decembrie 1886¹⁸³. În chestionarul Odobescu din 1871 se consemnează mormintele ctitorului Alexandru Lăpușneanu și a mitropolitului Veniamin Costachi: „Osemintele numiților bărbați sunt păstrate în o săpătură a zidiului Mrei pe dinăuntru în partea despre miazăzi, deasupra cărora arde un candelabru neîncetat”¹⁸⁴.

Mănăstirea Slatina este pusă la dispoziția proin mitropolitului Veniamin Costachi și o administrează cu ajutorul lui Meletie Istrati.

Biserica cu hramul Înălțarea Domnului din satul Colincăuți, ridicată la 1805 de poporeni, ajunge în stare de ruină la 1842 și se închide din dispoziția arhipăstorului de la Chișinău iar obiectele de cult înscrise în izvod sunt date în proprietatea bisericii din Grozenețu. Cum moșia Colincăuți, oblastia Basarabiei, a fost a Mănăstirii Slatina, Duhovniceasca Consistorie din Chișinău mijlocește prin Consulatul rus din Moldova la Comitetul Sfintei Mitropolii a Moldovei la 3 august 1842 „de a i să face întrebare acei mănăstire de vroește a faci din noaă biserică ... în locul cei dărmate”, în cazul

¹⁸⁰ Balan, *op.cit.*, IV, p. 137, nr. 99/4.

¹⁸¹ Arhiereul Narcis Crețulescu, *Istoria Sfintei Mănăstiri Râșca din județul Suceava*, Fălticeni, Tipografia A. Goldner, 1901, p. 113.

¹⁸² Preot prof. dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. 3, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, pp. 9-10.

¹⁸³ Ibidem, pp. 22-23.

¹⁸⁴ Biblioteca Academiei Române, Manuscrise românești, nr. 229, f. 307v.

acceptului să trimită „jalobă pe hârtie pro(a)stă cu planul și fasada iai păzând stilul vechi a Bizantieii înalt întărit”. În cazul refuzului biserica veche urma a fi desființată¹⁸⁵. Din porunca proin mitropolitului Veniamin Costachi răspunde la 23 august 1842 arhidiaconul Meletie Istrati: „și va regularisi cele de cuviințe și în vreme se va împărtași știre Comitetului de lucrare”. Comitetul va transmite răspunsul la Chișinău abia la 5 octombrie 1842¹⁸⁶. O nouă intervenție a Consulatului rus intermediată Dicasteriei de Chișinău survine la 5 decembrie 1842 în vederea zidirii bisericii din Colincăuți de Mănăstirea Slatina¹⁸⁷. Adresa Consulatului este transmisă la 28 decembrie 1842 la Mănăstirea Slatina lui Veniamin, Mitropolit și cavalier a mai multor ordine¹⁸⁸. Ultima intervenție datează din 11 martie 1845 iar răspunsul este dat la 3 aprilie 1843 când se precizează: „că ce din urmă mijlocire a consulatului întru aceasta cuprinsă în adresa supt N. 3645 împărtașindu-să preosf(ințitului) proin mitropolit *în a căria dispoziție* este aceasta M(ănăsti)rea Slatina, proprietatea satului Colincăuții, nu s-au primit până acum nici un răspuns de regularisire”¹⁸⁹.

Din Mănăstirea Slatina, Veniamin Costachi se adresează domnului Mihail Sturdza prin anafora din 8 decembrie 1844 ca să-i arăte necesitatea unui spital în târgul Fălticeni, destinat locuitorilor „muntelui” din ținutul Sucevii, „și fiind că înălțimea voastră ați binevoit a-mi încuviința pe viață dispoziția averil(or) aceștii mon(a)s(ti)ri a Slatinii, am găsit de cuviință a întrebuița o parte din veniturile iei spre facirea unui ospital în târgul Folticeni, duple socotința me de triizăci crivaturi”¹⁹⁰. Prin înalta rezoluție din 16 decembrie 1844, Mihail Sturdza încuviințează ridicarea spitalului, hotărâtă și prin hrisovul domnesc din 29 octombrie 1845, trimis mitropolitului la 23 noiembrie 1845 „întru deplină încrederecă înaltele sentimente ce vă caracterisază și care pur(u)rea v-au povățuit cătră săvârșirea celor de

¹⁸⁵ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 90/1842, f. 1-2.

¹⁸⁶ Ibidem, f. 5-6.

¹⁸⁷ Ibidem, f. 9-9v.

¹⁸⁸ Ibidem, f. 10.

¹⁸⁹ Ibidem, f. 11-11v.

¹⁹⁰ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 85/1841, f. 1.

asăminea plăcute lui Dumnezeu fapte vă va îndemna a și pune în lucrare înființarea acelu ospital”¹⁹¹. Prin hrisovul de încuviințare din 29 octombrie 1845 domnul lasă pe seama proin mitropolitului „spre deplină bucurie și sufletiasca sa mângâere ... cât va fi în viață să aibă în purtare de grijă pentru îndestulare lui cu toate cele trebuitoare, doftori de medițină și hirurghie, i(n)strumente, hrană și gardiopă ... prin întrebuințarea monastireștil(o)r venituri la înființare de asămine așăzăminte în folosul omenirii pătimitoare, să pune în adevărată lucrare scoposul de căpitenie la care au țăntit fericiții întru pomenire ctitorii acestor D(u)mnezăești lăcașuri”. Suma necesară întreținerii spitalului urma să fie asigurată și după decesul mitropolitului din veniturile Mănăstirii Slatina prin Departamentul averilor bisericești¹⁹². Cu prilejul vizitei domnului Grigore Alexandru Ghica din septembrie 1850, comunitatea din Fălticini supune prin petiție necesitatea fondării unui spital și a unui de edificiu de școală, care să slujească claselor primare, realități relevate de jalba locuitorilor din 12 martie 1851¹⁹³. Sfatul Extraordinar sub președenția domnului discută la 29 mai 1851 jalba locuitorilor din Fălticeni, constată că mănăstirea Slatina „nu poate fi acum îndatoritoare pentru casa centrală a mitropoliei de a să înpovăra cu această cheltuială” a spitalului¹⁹⁴, zidire ce va fi începută în 1851 de fostul protoiereu Iftime Stamate și va începe să funcționeze de la 21 iunie 1860¹⁹⁵.

Arhimandritul Meletie Istrati (8 noiembrie 1845-după 1849)

A fost numit la 8 noiembrie 1845 de mitropolitul Meletie în urma intervenției proin mitropolitului Veniamin Costachi, după moartea căruia urma să i se dea moșia Mălini pe care se găsea mănăstirea și cotunele de pe ea¹⁹⁶.

¹⁹¹ Ibidem, f. 2-4v.

¹⁹² Ibidem, f.4-4v.

¹⁹³ Ibidem, f. 9.

¹⁹⁴ Ibidem, f. 10.

¹⁹⁵ Artur Gorovei, *Folticeni Cercetări asupra orașului*, Institutul de Arte Grafice „M. Saidman”, Folticeni, 1938, p. 172.

¹⁹⁶ Costin Clit, *Documente privind istoria Episcopiei de Huși*, Lucrare apărută cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Ignatie Episcopul Hușilor, Editura Horeb, Huși, 2021, pp. 634-635, nr. 508.

Viile recuperate după pravila din 1847 de pitarul Tudurachi Radu le vinde arhimandritului Meletie Istrati la 26 iulie 1849 cu prețul de 6000 de lei¹⁹⁷, care la rândul său le dăruiește Mănăstirii Slatina la 30 iulie 1849, fără a putea fi vândute, dar și cu două condiții, conform cărora „rodul lor pururea să fie pentru slujba sfințelor biserici din monastire, pentru trapizile părinților viețuitori acolo, pentru praznice, oaspeți și altele” iar „monastirea să fie datoare pururea a ține zi și noapte can(delă) aprinsă la mormântul fericitului întru pomenire starețul și părintele meu Mitropolitul Veniamin, întocmai precum astăzi să ține de cătră mine”¹⁹⁸.

Biserica de lemn din satul Mălini era cu totul învechită, foarte mică pentru cei peste 400 de locuitori care trăiau ca niște răzvrătiți, în care nu se mai putea săvârși Sfânta Liturghie la 27 aprilie 1849, când iconomul Neculai Hasnaș din Fălticeni, protoiereul ținutului Suceava, cere mitropolitului Meletie Lefter „să s(e) facă altă biserică în mărime încât să încapă arătații poporeni” și indică piatra ca material de construcție „fiind că să găsaște arătatul sat piste Moldova aproape de munte”¹⁹⁹. Mitropolitul mijlocește raportul protoiereului la Departamentul averilor bisericești la 2 mai 1849²⁰⁰, care îl invită la 11 mai 1849 pe Meletie Istrati să pună în lucrare construirea lăcașului de cult dela Mălini²⁰¹, fără a reuși ceva.

Iustin Crivăț Edesis (1849 (?)-28 iulie 1851)

După decesul Episcopului Romanului din 14 iulie 1851, prin decretul domnesc nr. 3513 va fi numit locotenent de episcop arhiereul Iustin Crivăț Edesis²⁰². Departamentul Averilor Bisericești intervine la 2 august 1851 pe lângă Isprăvnicia ținutului Roman (nr. 3569) și revizorul Petru Costandachi (nr. 3570) ca la venirea desemnatului locotenent de episcop Iustin Crivăț Edesis să i se predea zestrea, lucrurile bisericești și odoarele conform

¹⁹⁷ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, IV/7.

¹⁹⁸ Ibidem, f. 3.

¹⁹⁹ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 93/1851, f. 2.

²⁰⁰ Ibidem f. 1.

²⁰¹ Ibidem, f. 3.

²⁰² Preot Scarlat Porcescu, *Episcopia Romanului*, tipărită cu binecuvântarea Prea Sfințitului Eftimie Episcopul Romanului și Hușilor, Editată de Episcopia Romanului și Hușilor, 1984, pp. 284-286.

catagrafiei întocmite. De toate acestea era înștiințat și Iustin Edesis prin nr. 3571²⁰³.

Arhimandritul Calinic Miclescu (29 iulie 1851-8 noiembrie 1858²⁰⁴; sfârșitul anului 1860-7 mai 1863)

Calinic Miclescu, născut la 16 august 1822 la Suceava, a fost fiul logofătului Scarlat Miclescu și al Mariei Beldiman, este hirotonit în Huși diacon la 22 aprilie 1843 și preot la 30 noiembrie 1848, se înrudea cu Sofronie Miclescu, Episcopul Hușilor, apoi Mitropolitul Moldovei. Inteligența și buna pregătire, alături de înrudirea cu Sofronie Miclescu, îl propulsează pe calea ierarhică: stareț al Mănăstirii Slatina, arhieru cu titlul de Hariopoleos din 2 februarie 1855. Unionist convins, face o înflăcărată propagandă, împarte manifeste unioniste, atitudine care aduce mustrarea caimacamului Nicolae Vogoride la adresa mitropolitului Sofronie Miclescu. Calinic Miclescu este ales în Adunarea electivă din 1857. La 8 noiembrie 1858, Arhierul Calinic Miclescu este numit Locotenent de Episcop la Huși în locul lui Ghenadie Șendrea Tripoleos. În timpul păstoriei sale de la Huși este desființat schitul Brădicești în 1860, alături de numeroase lăcașe monahale din Eparhie. În semn de protest față de jignirile aduse unchiului său, Mitropolitul Sofronie Miclescu, demisionează și îl urmează pe ierarh în surghiunul de la Mănăstirea Slatina unde era egumen²⁰⁵. Arhimandritul Calinic Miclescu, legat de zona Hușului, avea arendată pe o perioadă de trei ani de zile moșia Răciulești, ocolul Prut, ținutul Fălciu, de la serdarul Gavril Butuce, care la rândul său ținea în posesie moșiile spătarului Petrache Roset, printre care și cea în discuție. Calinic Miclescu nu și-a plătit conform contractului suma de 250 de galbeni la 25 martie 1851 și se vede pus în

²⁰³ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 93/1851, f. 3-3v.

²⁰⁴ Melchisedec Ștefănescu, *Chronica Hușilor și a Episcopiei cu aseminea numire*, 1869, ediție anastatică, carte tipărită cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor, cu un *Cuvânt înainte* de Preasfințitului Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor, un *Studiu introductiv și glosar* de Costin Clit, și *Postfață* de Theodor Codreanu, Editura Horeb, Huși, 2019, p. 460.

²⁰⁵ Preot Anton I. Popescu, *Episcopia Hușilor* (manuscris), 1968, pp. 136-137.

situația sechestrării unui număr de 252 de oi la cererea agăi Grigore Butuce și a serdarului Gavril Butuce, înainte de 2 mai 1851²⁰⁶.

Trecerea arhiereului Iustin Crivăț Edesis la Roman este urmată de anaforaia mitropolitului Sofronie Miclescu și a lui Grigorie Cuza, șeful Departamentului averilor bisericești, din 28 iulie 1851 cu nr. 3511, prin care sunt propuși doi candidați la scaunul egumenesc de la Slatina potrivit Așezământului, anume arhimandriții Calinic Miclescu și Ghermano, „amândoi bărbați ce au toate cerutele calități pentru asemenea funcție”²⁰⁷. Preferat de domn, arhimandritul Calinic Miclescu este întărit egumen „pe viață” cu ofisul domnesc nr. 3512 din 29 iulie 1851²⁰⁸. Despre alegere, arhimandritul Calinic Miclescu este înștiințat oficial odată cu trimiterea decretului domnesc la 30 iulie 1851 prin adresa Departamentului cu nr. 3516, iar mitropolitul prin nr. 3517. Redacția foilor bisericești este înștiințată la rândul ei de numirea egumenului Mănăstirii Doljești prin decretul domnesc cu nr. 3502 în persoana arhiereului Vladimir Irinopoleos Suhopan și a celui de la Slatina, arhimandritul Calinic Miclescu prin decretul nr. 3512²⁰⁹. Departamentul scrie la 2 august 1851 (nr. 3571) Locotenentului de Episcop Iustin Edesis despre numirea sa, luarea în primire a bunurilor bisericești după catagrafie de la revizorul Petru Constandachi, poftindu-l ca în prezența revizorului ținutului Suceava – Dimitrie Alavra, să predea zestrea Mănăstirii Slatina noului egumen „după catagrafia cu care și singur ați avut-o primită. Numai puțin să binevoii a-i încredința și suma de bani ce ați primit mai mult din acea cuvenită pentru ținere(a) M(ă)n(ă)sti(rei), precum și bani(i) ce vi s-au dat pentru facire(a) reparațiilor, și de chipul în care veți regula să împărtașiți știință și Departamentului”²¹⁰.

Calinic Miclescu cere la 11 martie 1852 Departamentului să autorizeze rânduiala „cătră posesorul moșiei Mălinii” de la care să primească

²⁰⁶ Arhivele Naționale Iași, Fond Isprăvnicia ținutului Fălciu, Tr. 1339, Op. 1521, dosar 534, f. 1 și 10.

²⁰⁷ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 93/1851, f. 1; respectiv f. 8.

²⁰⁸ Ibidem, f. 2

²⁰⁹ Ibidem, f. 8-9.

²¹⁰ Ibidem, f. 3v.-4.

suma destinată ținerii Mănăstirii Slatina din banii câștiului Sfântului Gheorghe²¹¹, dispoziția fiind dată la 15 martie 1852²¹².

Odată cu preluarea egumeniei caută să facă ordine în rândul viețuitorilor, unul dintre ei, ieromonahul Ilarion, născut pe la 1792, slujitor la Slatina de pe la 1826, va fi trimis, fără a i se plăti măcar leafa cuvenită, la schișorul Preutești, „cu totul sărac, neavând nici o închipuire pentru petricirea rămășiții vieții noastre, și din sobornici să ni facim părăistari, lucrul cu totul nenădăjduit asupra noastră”, decizie de care se plânge Departamentului la 14 mai 1852, care intervine pe lângă egumen la 26 mai²¹³. Răspunsul egumenului survine la 6 iunie 1852. Ieromonahul Ilarion își primise leafaprecum ceilalți călugări, dovadă fiind iscălitura sa din condică, „iară pentru alte urmări ale sale, nu pot da nici un feliu de lămurire ... fiind cazu duhovnicesc pe care-l socot de atributul chiriarhiei”²¹⁴.

Încă din 31 ianuarie 1852, arhimandritul Calinic Miclescu propune îmbunătățirile necesare mănăstirii, suplică urmată de memoriul nefavorabil al șefului Departamentului prezentat Sfatului Cărmuitor. De altfel, numai Departamentul Averilor Bisericești deținea competența de a propune îmbunătățirile respective. Arhimandritului Calinic îi este respins „folosul ce pretinde pentru facere(a) obiectelor proiectate ... cuvenindu-să a să mărgini în soma hotărâtă di așăzământ pentru anuala cheltueală a Monostirei încredințată privegherii precuvioșei sale” (a se vedea „încheierea” din 25 martie 1852 a Secretariatului de Stat, aprobată de domn la 20 martie 1852)²¹⁵. Egumenul este înștiințat despre hotărâre la 3 aprilie 1852²¹⁶.

La 16 aprilie și 28 mai 1852, Calinic Miclescu se adresează domnului Grigore Alexandru Ghica (1849-1853; 1854-1856) și solicită hrisov domnesc prin care să-i statornicească dreptul cuvenit „lăsindu-se pe socoteala sa întreaga moșie Mălinii cu ale ei cotune, precum au avut-o și Preasfințitul Episcop de Huși în timpul egumeniei” (Meletie Istrati), dovedită a fi „adevărata moșie pe care stă zidită m(ă)n(ăstirea)”. Domnul acceptase în

²¹¹ Ibidem, f. 12.

²¹² Ibidem, f. 13.

²¹³ Ibidem, f. 10-11v. (numerotarea veche 109-110v.)

²¹⁴ Ibidem, f. 123.

²¹⁵ Ibidem, f. 14-14v.

²¹⁶ Ibidem, f. 15-15v.

aprilie revenirea moșiei sub administrarea egumenii, însă odată cu încetarea contractului ce s-ar fi întâmplat peste trei ani, adică pe la 1855. Creșterea prețurilor și sporirea numărului povățuitorilor au împovărat mănăstirea prin creșterea cheltuielilor, ce nu puteau fi acoperite cu suma de 72000 de lei „destinată” de către Departament „pentru ținerea m(ă)n(ăstirii)”. Din cauza timpului neprielnic din primăvara anului 1852, mănăstirea a pierdut un număr însemnat de vite. Calinic Miclescu a fost silit să cumpere de la posesorul moșiei Mălini fânul necesar în toamna anului 1851 și primăvara lui 1852. Partea de moșie din Mălini lăsată de Meletie Istrati a fost scoasă la mezat de către Departament. Arhimandritul cere la 28 mai 1852 domnului suma de 30000 de lei făgăduită de domn în timpul „procatorului meu Presf. Arhiepiscop Iustin”, dar și la rânduirea lui Calinic Miclescu²¹⁷.

Moșia Mălini „cu comunele ei” au fost date mănăstirii de Mihail Sturza prin hrisovul domnesc din 1845 cu prețul de 72670 de lei, reevaluată cu prilejul plecării egumenului Meletie Istrati în scaunul de la Huși în 1851 de administrația ținutului Suceava și revizorul Departamentului la suma de 204000 de lei. Calinic Miclescu prin invocarea articolului 4 din legea statornicită în 1835 pentru regularea averilor mănăstirilor pământene se consideră a fi „preferat la posesia acelei moșii cu un preț potrivit”, mai ales că nu urmărea specularea veniturilor, ci „mai buna înlesnire a soborului ... și a lăcuitorilor de pe moșie”. mitropolitul Sofronie Miclescu și Grigore Cuza propun domniei la 5 decembrie 1852 suma de 130000 de lei²¹⁸. În octombrie 1852, Calinic Miclescu datora suma de 12990 de lei pentru produsele luate de la pitarul „Jannu” Stârce, posesorul moșiei Mălini și cere Departamentului să scadă banii de la „câștiul” Sfântului Gheorghe²¹⁹.

Calinic Miclescu convins de apropierea omului prin știința de carte de „principiul evanghelic că tot omul trebuie a se bucura de lumina Duhului Sfânt”, propune la 5 septembrie 1851 înființarea unei școli sub conducerea unui profesor autorizat pe moșia Mălini cu cheltuiala sa, potrivit prevederilor Așezământului domnului Grigore Alexandru Ghica, „la care să învețe fii

²¹⁷ Ibidem, f. 21-21v.

²¹⁸ Ibidem, f. 141-141v.

²¹⁹ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 93/1851, f. 34.

locuitorilor câți vor voi a se bucura de știință”²²⁰, propunerea acceptată de către Departament la 26 septembrie 1851²²¹. Școala își începe cursurile la 25 ianuarie 1852 cu cheltuiala Arhimandritului Calinic Miclescu din propriul „salariu” și în școală învață copiii „tuturor treptelor aflătoare pe proprietățile” Mănăstirii Slatina. Cu ofisul domnesc din 5 februarie 1852 se acceptă numele școlii „Grigoriană”, propus de egumen la 30 ianuarie 1852²²².

Pentru școala elementară din Mălini, arhimandritul Calinic Miclescu redactează și un regulament cu instrucții: învățământul gratuit, atârnarea școlii de egumen și profesorul plătit, frecventarea școlii de copiii tuturor treptelor de pe moșiile mănăstirii, datoria părinților de a le purta grija hranei, îmbrăcămintei și cărților necesare, recrutarea profesorului cu atestat „doveditoriu că au urmatu macar științele mai gios prescise pe care are a le preda în școală”, iar în lipsa actului amintit va fi supus examinării, numirea unui „suplentu” la efectivele de peste 50 de școlari, „înjghebarea” programei de profesor, împărțirea elevilor în clase după merit, vârsta permisă școlarilor între 5 și 15 ani, cu acceptarea depășirii pragului de 15 ani pentru doritori, cursuri școlare de trei ani, practica repetenției „și pe mai mulți ani”, mersul la biserică în zilele de duminică și sărbători, mărturisirea și împărtășirea elevilor cu Sfintele Taine în timpul celor patru posturi anuale de către un duhovnic în schimbul unui mic salariu, supravegherea moralității școlarilor, însuflarea respectului față de Dumnezeu „și mai marii lor”, interzicerea „uneltirii” în fața elevilor a faptelor scandaloase, stabilirea pedepselor – dojana, amenințarea, oprirea de la masă și confruntarea cu ceilalți, iar „unde nu va ajunge cuvântul, să vor întrebuița și pedepsi materiale, potrivite încă cu vârsta și vinovăția”, examinarea școlarilor la 15 iulie și 15 februarie, stabilirea vacanțelor și a zilelor libere, prezentarea lunară de profesor a raportului și catalogului „arătătoriu de numărul școlerilor, numele și familia, vârsta, locul nașterii, sporiul la învățătură, sirguinta, moralul și absențiile”, eliberarea atestatului în urma unui examen la sfârșitul ciclului școlar, parafat cu sigiliul școlii, iscălitura fondatorului și a profesorului, cu posibilitatea accederii la altă treaptă școlară, stabilirea obiectelor de studiu: Silabisirea și

²²⁰ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 231/1851, f. 1.

²²¹ Ibidem, f. 2.

²²² Ibidem, f. 5.

citirea, Scrierea, Rugăciunile, Catihisisul pe scurt, Istoria sfântă pe scurt, Aritmetica, Geografia, Gramatica românească și Istoria patriei²²³.

Conservatorismul sătenilor, strictețea din școală, frica de a nu le pregăti copiii „pentru vreo recrutație”, refuzul de a trimite copiii la școală sub motive inventate – boli, muncile câmpului, maltratarea profesorului, l-au determinat pe fondator să mute școala din satul Mălini în curtea Mănăstirii Slatina în 1855 sub coordonarea a doi profesori aduși de la Seminarul Central din Socola, ierodiaconul Inochentie, absolvent al cursului teologic, și monahul, apoi ieromonahul Ieronim Ștefănescu, slujitor la biserică și bibliotecar, plătit ca profesor cu 200 de lei anual și ca preot cu 300 de lei. Efectivele școlare în 1858 se ridicau între 25 și 36 de băieți, întreținuți „din personalile ... înlesniri” ale egumenului cu „casă, încălzire, luminare, cărți, mâncare ... îmbrăcăminte”. Absolvenții ai școlii sunt trimiși în 1856-1858 la studii la Seminarul de la Socola. Datorită lipsei de profesor de la Socola, ierodiaconul Inochentie a fost trimis în 1858 la Socola (a se vedea raportul din 28 iulie 1858 semnat de Calinic Episcop Hariupoleos)²²⁴.

Alături de școala din Mălini mai funcționa și cea din Broșteni a vistiernicului Alecu Balș, potrivit raportului din 2 iulie 1852²²⁵, școli sătești pe care le întâlnim scriptic și la 6 iunie 1858²²⁶, deși un raport al Comitetului de inspecție din 24 iulie 1858 precizează nefuncționarea școlii din Broșteni de trei ani, adică de pe la 1853²²⁷.

Autoritățile preocupate de transformarea locuitorilor în „buni gospodari și oameni cu frica lui Dumnezeu” proiectează pe lângă școlile primare ținutale înființarea școlilor elementare sătești, potrivit Așezământului școlar câte una în fiecare ocol, iar prin încheierea Sfatului Administrativ Extraordinar, subscrisă de mitropolit și întărită de către domn, școli „pe la toate moșiile clerului, undi numărul lăcuitorilor trece peste cincizăci” și erau împosesuite, dintre care a fost selectată și moșia Mălini în acest sens, „ca una ce urmează a fi sub umbrirea și protecția unui lăcașu dumnezeescu și sub inspecția unui bărbat iubitoriu de cultură națională, precum sânteți” (adresa

²²³ Ibidem, f. 6-6v; respectiv f. 8-8v.

²²⁴ Ibidem, f. 20-20v.; respectiv f. 33.

²²⁵ Ibidem, f. 12.

²²⁶ Ibidem, f. 14.

²²⁷ Ibidem, f. 15.

din 10 iulie 1853 trimisă de către Departamentul averilor bisericești arhimandritului Calinic Miclescu, egumenul mănăstirii)²²⁸. Ministerul se interesa la 14 iulie 1858 la administrația locală a ținutului Suceava de stadiul lucrărilor casei de școală executate de egumen („dacă au gătit casă de școală”) și sădea lămuriri despre cantitatea și valoarea materialului²²⁹, informații cerute și arhimandritului Calinic Miclescu²³⁰. Răspunsul solicitat nu a fost dat până la 27 februarie 1859, data unei noi intervenții la Prefectura Sucevii²³¹.

Chestionat pe tema casei de școală de prefectul districtului Suceava înainte de 13 august 1859, Arhiereul Calinic Miclescu motivează nerealizarea edificiului din cauza ocupării scaunului de la Huși²³². Referatul din 2 septembrie 1859 prezintă starea școlii: frecvența de către 21 elevi potrivit cataloagelor, împărțiți în două clase, lipsa a trei elevi după vacanță, din care doi erau slugi, alături de o a treia slugă, proasta alimentație a elevilor la fel ca și cea a obștii monahale, starea precară a îmbrăcăminteii, traiul la o parte din elevi în chilii la călugări sau a celorlalți în beciul boltit, neîngrijit, fără lumină, cu ferestre de hârtie. „Acesta este astăzi Internatul Grigorian din mănăstirea Slatina”²³³. Cursurile școlare se desfășurau într-o odaie din niște case dinafara mănăstirii, în stare rea, cu pereții din bârne, ferestrele cu un singur rând de geamuri, cu o sobă veche și în stare rea, ușa spartă (potrivit referatului întocmit de C. Cristodulo Cerchez, secretarul comisiei)²³⁴.

Departamentul Lucrărilor Publice însărcinează pe Franz Kurek/Curec, arhitectul orașului Fălticeni, în colaborare cu arhimandritul Calinic Miclescu și Dimitrie Alevra, revizorul Departamentului averilor bisericești și al învățăturilor publice de la ținutul Suceava, să redacteze devizele necesare clădirii din nou a bisericilor din satul Mălini și cotuna Drăceni și repararea

²²⁸ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 190/1853, f. 1-1v.

²²⁹ Ibidem, f. 3-3v.

²³⁰ Ibidem, f.4-4v.

²³¹ Ibidem, f. 6-6v

²³² Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 231/1851, f. 26-26v.

²³³ Ibidem, f. 32-32v.

²³⁴ Ibidem, f. 33.

acelei din cătunul Găinești (a se vedea adresa din 19 decembrie 1851)²³⁵, realități raportate de egumen la 22 octombrie 1851 și mijlocite de mitropolitul Sofronie Miclescu departamentului la 7 decembrie 1851²³⁶. Revizorul Dimitrie Alevra comunică Departamentului smetul și planul bisericilor din Mălini și Drăceni. Cât despre biserica din Găinești consideră că nu are nevoie de vreo reparație²³⁷. La 24 aprilie 1852 va fi încheiat jurnalul pentru întocmirea smetului catapeteasmei bisericii din Păiseni, moșia mănăstirii, în prezența revizorului Dimitrie Alevra, a privighetorului ocolului Muntele și a zugravului Ioan Lascăr. Catapeteasma avea lungimea „de doăzăci palme gospod și lătită douăsprizăce palmi, care urmează trebuințe a se zugrăvi, adecă patru icoane împărătești, dvera din mijloc și dverile di de lătore, poalile de jos a icoanilor împărătești, praznicile, Apostolii, Prorocii, cruce de sus și mironosiștile di pi delaturi, stâlpii cu capite turlilor de sus păr(ă) gios, precum și treisprezăce iconițe, din care 12 a praznicilor di piste an și una pe iconostas a praznicului bisăricii ci urmiază neapărat trebuință, nefiind nicipumu”,prețul estimativ ridicându-se la 3000 de lei²³⁸. Execuția lucrărilor este asumată de zugravul Ioan Lascăr la 1 mai 1852²³⁹.

Cu planurile și devizul întocmit în valoare de 69856 de lei, lucrările de execuție ale celor două biserici nu era atractive pentru antreprenori. Arhimandritul Calinic Miclescu își asumă la 10 decembrie 1854 clădirea bisericilor conform planurilor și în termen de trei ani cu suma de 65000 de lei, propunere recomandată domnului de mitropolitul Sofronie Miclescu la 15 decembrie 1854²⁴⁰. Bisericile din Mălini și Drăceni era terminate înainte de 4 octombrie 1857 cu tot cu acoperiș, „rămâind pentru primăvara viitoare numai a să tencui și vărui; cere totodată a să pune din vreme în lucrare și facerea catapetezmlor la ele”²⁴¹. După căutările iconomului Neculai Canta, protoiereul Despărțirii I a ținutului Suceava și a lui Iancu Lungescu, revizorul Departamentului bisericesc, a fost găsit înainte de 23 noiembrie 1857 Năstasă

²³⁵ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 141/1851, f. 5.

²³⁶ Ibidem, f. 9-9v.

²³⁷ Ibidem, f. 28-28v.

²³⁸ Ibidem, f. 38.

²³⁹ Ibidem, f. 39; respectiv f. 56.

²⁴⁰ Ibidem, f. 99 și următoarea.

²⁴¹ Ibidem, f. 121-122.

Străjescu, „mai perfect în meșteșugul zugrăviei ... și mai moderat în preț”²⁴². Costul catapetesmelor și altor obiecte bisericești a fost evaluat la 1200 de galbeni²⁴³ iar stilul era unul „modern pentru acele sate”, lucrări asumate tot de arhiereul Calinic Hareopoleos²⁴⁴. O verificare a stadiului lucrărilor catapetesmelor și obiectelor de cult, plătite din noiembrie 1857, va fi cerută de către Minister comisului Fotachi Ghețul la 17 octombrie 1858²⁴⁵, care trimite jurnalul întocmit la 11 noiembrie 1858, când nu l-a găsit la fața locului pe Arhiereu, numit Locotenent de Episcop la Huși cu trei zile mai înainte. Constată în urma cercetărilor că nu au fost găsite catapetesmele, „însă se luciază cu neconținută stăruință precum însumi am văzut patru meștiri săpători străini aduși din Bocovina lucrându șli care făgăduesc a li pregăti pân(ă) în viitoarea primăvară, fiind lucrul săpăturii într-o diosăbită frumusați, potrivit aceasta și cu a bisăricilor zidite din nou ”²⁴⁶.

Calinic Miclescu „episcopul Hariupoleos”, egumenul Mănăstirii Slatina, raporta Ministerului din București la 27 noiembrie 1862 terminarea bisericilor și catapetesmelor din Mălini și Drăcenii, conform obligațiilor asumate față de „desființatul ” Minister al Cultelor de la Iași și solicita delegarea unui reprezentant ca să ia în primire și a regula „neîntârziat sfințirea și înzestrarea lor cu cărțile, veșmintele și celelalte obiecte necesare la servirea în ele a Sfintei Liturghii, așa precum bisericuțile vechi nu mai pot răspunde îndelung unei așa trebuință”²⁴⁷. Cu toate acestea, arhitectul orașului Fălticeni constată la 18 iunie 1863 construirea bisericii din Mălini după plan „fără de bolta cea mare care este cu totul de lemn construită și adăugit un pridvor ce nu este în plan,iar cât privește catapeteazma deși nu am găsit-o cu totul așzată, dară după ecplicarea ce am avut-o cu Monahul Gherman, care este angajat a o face, mi-au spus că mult în 6 septembrie va găti-o cu totul, fiind niște mărunțișuri ce lipsescu”. Biserica din Drăcenii este depistată cu o mică variație fațade plan „cu 1 ½ palme în înălțime”, cu un pridvor adăugat,

²⁴² Ibidem, f. 132.

²⁴³ Ibidem, f. 154.

²⁴⁴ Ibidem, f. 136-139.

²⁴⁵ Ibidem, f. 145.

²⁴⁶ Ibidem, f. 147-148.

²⁴⁷ Ibidem, f. 153.

cu catapeteazma finalizată. Mai erau de îngădit cimitirul și de suplinit unele lipsuri²⁴⁸.

Din 1863, Calinic Miclescu funcționează ca Locotenent de Mitropolit, apoi este numit ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei. Ca Locotenent de Mitropolit raportează din Iași Ministerului la 9 septembrie 1863 starea de ruină totală a bisericii din lemn din cătunul Păiseni de pe moșia Mălini, fiind cu totul putredă și adresează rugămintea construirii din nou a lăcașului²⁴⁹, respinsă din cauza lipsei fondurilor financiare²⁵⁰.

Din timpul egumenului Iustin Edesis au început lucrările de reparație în complexul monastic de la Slatina.

Până în 1854 s-a așezat dranița pe leăturile și căpriorii vechi la chiliile egumenești cu paraclisul de pe poarta mare, la arhondaric și chiliile aferente, la trapeza mare și la cuhnea egumenească. Dezvelirea celor patru turnuri de pe colțurile mănăstirii a dezvăluit lemnul putrezit și imposibilitatea așezării draniței. Calinic Miclescu execută din nou acoperișul într-o stare „solidă și după formă modernă”, a cărui costuri depășește sumele alocate prin deviz, necruțând „nici o cheltuială și nici m-am împiedicat a lucra încetul până ce în vara de față au și luat sfârșit”. Condica cheltuielilor săvârșite va fi trimisă de arhimandritul Calinic Miclescu Departamentului la 12 decembrie 1854, care ne indică costul reparațiilor la suma de 24062 lei și 37 de parale, depășind suma fixată cu 6139 lei, 37 parale²⁵¹.

Înainte de 30 octombrie 1858²⁵² și până la începutul anului 1861, Arhiepiscopul Calinic Miclescu păstorește la Huși ca Locotenent de Episcop²⁵³. Calinic Miclescu mărturisește la 22 iunie 1862: „Încât privește absentia mea din M-re, actele Guvernului vă vor dovedi că de la 1857 (?) - 1861 am fost însărcinat Locotenent Episcopului de Huși, de unde nu puteam fi adeseori și aice, ear de atunci și până acum absențele mai rari ce le-am făcut au fost că

²⁴⁸ Ibidem, f. 160-160v.

²⁴⁹ Ibidem, f. 163.

²⁵⁰ Ibidem, f. 164.

²⁵¹ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 136/1850, f. 71-71v.

²⁵² Costin Clit, *Documente privind istoria Episcopiei de Huși*, p. 681, nr. 564.

²⁵³ Preot Scarlat Porcescu, *Episcopia Hușilor Pagini de istorie*, carte tipărită cu binecuvântarea și sprijinul Prea Sfințitului Eftimie episcopal Romanului și Hușilor, Editată de Episcopia Romanului și Hușilor, 1990, p. 94.

din motivul nesănătății mele m-am văzut silit a mă pune sub cura medicilor din Iași și despre care Chiriarhia au avut ... scientia”²⁵⁴.

Pe lângă adresa din 11 mai 1862 trimisă „desființatei Direpțiunii a Cultelor din Iasi” în vederea delegării unui reprezentant „spre a trăda în primirea Comitetului zestrea acestei monastiri”, „Calinic Miclescu, Episcopul Hariupoleos” (așa se semna), revine cu alt raport trimis la București la 27 noiembrie 1862 de la Mănăstirea Slatina unde se afla și în care punctează: „așa precum dupe nouele dispozițiuni luate de guberniu, administrația materială nu mă mai poate privi pre mine ca egumenu, deoarece zisul comitet se află funcțional în monastire încă de la începutul anului curent, și în a căruia atribute, dupe instrucțiunile ce le are, intră ca esențiale chiar și administrarea zestrei lăsată pentru trebuința casei”²⁵⁵. Comitetul economic al mănăstirii era alcătuit din arhimandritul Costandie, Isaia duhovnic și protosinghelul Iustin Pastia²⁵⁶ (și la 2 septembrie 1862²⁵⁷).

Începând cu 27 aprilie 1862, Arhiepiscopul Calinic Miclescu, egumenul mănăstirii, dar și Comitetul economic al mănăstirii, se confruntă cu o serie de jalbe ale unei părți a soborului mănăstirii (26 de viețuitori din 45) înaintate Ministerului și Mitropoliei, dar și cu ancheta comisiei locale în care a fost inclus și iconomul Dimitrie Matcaș, rectorul Seminarului din Roman, înlocuit din cauza examenelor la 16 iunie 1862 cu iconomul Constantin Buțureanu, președintele Dicasteriei mitropolitane, la ordinul Locotenentului de Mitropolit Chesarie Sinadon. Din comisie făcea parte și N. Gane, prefectul districtului Suceava (retras la 22-23 iunie) și G. Pădure, revizorul Ministerului cultelor și instrucțiunii publice, care dau curs dispozițiilor la 21 iunie 1861²⁵⁸. Procesul verbal de constatare este încheiat la 22 iunie 1862 în Mănăstirea Slatina în prezența membrilor Comitetului economic al mănăstirii, în lipsa egumenului Calinic Miclescu. Se constată semnarea

²⁵⁴ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 78/1862, f. 45.

²⁵⁵ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 127/1862, f. 1.

²⁵⁶ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 78/1862, f. 52.

²⁵⁷ Ibidem, f. 114.

²⁵⁸ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 78/1862, f. 1-5.

suplicilor de cei împlicinați cu concursul soborului, la care se raliază alți 11 monahi care nu au semnat. În fața anchetei, monahii erau reprezentați de părintele Iosif. Comisia primește tânguiriile particulare ale ierodiaconului Ghervasie, ierodiaconului Gherasim, Gherontie Mațcanu, Valerian monah, Iason monah, Inochentie ierodiacon, Isaac monah, Theodorit shimonah, Atanasie monah, Nectarie monah și Dionisie duhovnic²⁵⁹. Spicuim din câteva jalbe. Dionisie duhovnic, venit la mănăstire prin 1836 – de 36 de ani viețuitor-, amintește însărcinarea sa ca nacealnic al Schitului Preutești la 12 iunie 1860 din dispoziția egumenului Calinic Miclescu cu făgăduința acordării celor trebuincioase „pentru viețuire, precum leafa ce am avut și aice în Monastire, lângă și alte trebuitoare pentru acel schit, atât mie, cât și părintelui Pavel, ci au fost trimis împreună cu mine ... făgăduindu-i că-l va face și preot”. Aflat în mare lipsă la schitul Preutești, jăluitoarul cheltuie din banii săi suma de 833 de lei cu nădejdea restituirii de „vlădică ... după cum s-au făgăduit”, bani pe care nu i-a mai primit. Odată cu desființarea schitului Preutești în 1860, Dionisie se confruntă în trei rânduri cu respingerea vlădicăi de a reveni la Slatina din cauza stabilirii bugetului de către Minister și respectiv în funcție de acesta a numărului de viețuitori. „Atunci dar am cunoscut că Pre sf(inția) sa mi-au făcut și mie precum au făcut și la mai mulți părinți ce i-au trimis cu numele ascultării numai pentru a-i depărta din Monastire ... pentru că la comisia din 59 am arătat comisiei o mică parte din tratarea ce ne face părintele Vlădica”. Dionisie este reprimat la Slatina în urma intervenției la Minister care dispune să i se asigure „cele trebuincioasă viețuirii, precum ordinul cel ... îndatorește la a-i da cele de mulțumire egumenul, însă nu am primit nimic până acum, afară de masa ce să dă la obștie și aceia știe D(umne)zeu cum este, încă m-au dat și în o chilie afară din Monastire dar foarte ruinată, că am cheltuit cu reperatul ei 37 lei, încât pentru leafă nu am primit nimic de când m-au trimis la acel schit”²⁶⁰.

Călugării pun în discuție prin jalbele menționate problemele financiare puse pe seama vlădicăi Calinic, calitatea bucatelor de de „masa obștii”, sărăcia provocată de Comitetul economic al mănăstirii, pedepsele

²⁵⁹ Ibidem, f. 9-10.

²⁶⁰ Ibidem, f. 11-11v.

coercitive aplicate viețuitorilor nemulțumiți, amenințarea cu alungarea din mănăstire

Omul de încredere care îl suplinea pe Calinic Miclescu era arhimandritul Costandie, „fiind că ne lipsește egumenu”, cel la care a mers la 31 martie 1862 după slujbă ierodiaconul Ghervasie și „au început cu sporite sudălmii că de ce am zis la Evanghelie ovrei și nu evrei ... deodată au început a mă pălmui și a-mi da cu pumnul preste cap”²⁶¹. Obștea mănăstirii număr 45 de viețuitori²⁶².

Din dispoziția egumenului Calinic Miclescu a fost convocat un Consistoriu Spiritual provizoriu la 31 mai 1862 spre judecarea cauzelor duhovnicești și disciplinare din mănăstire și a faptelor din 29 mai 1862 comise de ieromonahii Irimia și Gherontie, ierodiaconii Gherasim și Iason, monahii Climent și Iosif, care au părăsit lăcașul fără acordul Comitetului. Din Consistoriu făceau Costandie, Isaia duhovnic, Ierotei duhovnic, Ghermani, marele eclesiarh, Iulian ieromonah, Ieronim Stefanescu și protosinghelul Iustin Pastia²⁶³.

Ierodiaconul Gherasim relatează Comisiei la 19 iunie 1862: „la 61 trecut au venit Părintele Mitropolit surghiun <suspendat la 7 noiembrie 1860²⁶⁴, retras la 18 ianuarie 1861 – N.A.>, și la ducerea sa eară la Eși m-au îndatorit Părintele Vlădica ca de ascultare să mergu cu Părin(tele) Mitropo(lit), unde am rămas până la săvârșirea sa din viață <18 mai 1861 – N.A.>, după aceia eu am vroit a veni la Monastire, însă Pări(nte) Vlădica m-au oprit zicând că-i face trebuința de mine și am petrecut acolo la Eași în ascultarea pre sfinție sale mai bine de 4 luni, după aceia mi-au spus că nu-i mai face trebuința de mine și mi-au zis să vin la Monastire”, cu promisiunea reintegrării în rândul diaconilor și acordarea unei chilii bune. După revenirea

²⁶¹ Ibidem, f. 20-20v.

²⁶² Ibidem, f. 42-42v.

²⁶³ Ibidem, f. 47-47v.

²⁶⁴ A se vedea decretul de suspendare la Pr. Alexandru-Gheorghe Matei, „Golgota” unui ierarh mărturisitor: Mitropolitul Sofronie Miclescu (1851-1861). Contribuții privind suspendarea și testamentul său, în „Teologie și viață”, Supliment, Serie nouă, Anul XXXII (XCVIII), nr. 5-8, mai-august 2022, pp. 168-169; A fost arestat pe 8 noiembrie 1860 „în vremea Dumnezeieștii Liturghii” și trimis în surghiun împreună cu starețul Gherasim între „grozavele ziduri ale mănăstirii Slatina, sub grea pază de jandarmi, întrucât nici de zidurile și nici de porțile mănăstirii nu se poate apropia nimenea”; Ibidem, p. 171.

Vlădicăi la Slatina, bănuie de apartenența la grupul jăluitoarelor va fi mutat într-o chilie „așa de ră, încât nici temnița cea pentru cremenalii nu poate fi mai rea” și scos din rândul diaconilor²⁶⁵.

Comitetul economic al mănăstirii – protosinghelul Isaia și Ieronim Ștefănescu – făcea cunoscute Departamentului la 11 aprilie 1864 reparațiile considerate necesare: sobele și hogiagurile ce erau cu desăvârșire stricate, acoperământul chiliilor, înlocuirea câtorva uși, pardoseala la mai multe chilii, acoperișul hambarului, două „eșitori” risipite, îmbrăcarea a 4 odăi pentru oaspeți, acoperirea porții mănăstirii²⁶⁶. Răspunsul departamentului survine la 15 mai 1864. Prefectul districtului Suceava a fost însărcinat de Departament cu evaluarea și întocmirea devizului, însă se constată lipsa unui arhitect²⁶⁷.

Repararea încăperilor mănăstirii este susținută și de Locotenentul de mitropolit Calinic Miclescu prin intervenția la minister din 13 mai 1864²⁶⁸. O nouă intervenție a Comitetului economic al mănăstirii – protosinghelul Isaia și Ieronim Ștefănescu – va fi la 25 iunie 1864: „Monastirea are trebuință de reparație și care nu mai poate întârzia”²⁶⁹. Ministerul este informat la 11 iulie 1864 de deplasarea la Mănăstirea Slatina a subprefectului plasei Muntelui, care constată imposibilitatea executării reparației generale cu meșterii locali (încăperile și biserica). A doua deplasare a făcut-o împreună cu Udrischi, arhitectul orașului Fălticeni, care invocă nevoia întocmirii planului, și ulterior a devizului²⁷⁰. Numele arhitectului era necunoscut ministrului, nefiind în slujba statului, care la 27 iulie 1864 susține executarea lucrărilor propuse de Prefectura Suceava de arhitecții aflați în slujba Ministerului²⁷¹.

Arhimandritul **Irinarh Mandre**²⁷², superiorul Mănăstirii Slatina, cerând reparațiile necesare, raportează Ministerului la 6 martie 1865 „trista

²⁶⁵ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 78/1862, f. 19-19v.

²⁶⁶ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 136/1850, f. 73.

²⁶⁷ Ibidem, f. 74.

²⁶⁸ Ibidem, f. 81.

²⁶⁹ Ibidem, f. 82.

²⁷⁰ Ibidem, f. 79.

²⁷¹ Ibidem, f. 97.

²⁷² Irinarh Mardarie la Nuțu, *op.cit.*, p. 56.

pozițiune în care sânt reduse localurile acestei mon(astiri)”, starea acoperămintelor stricate de ploi, ruinarea sobelor și hogeacurilor și amenințarea cu incendiul, zidirile ce se prefac în ruine și solicitarea reparațiilor de fostul comitet²⁷³. La mănăstire vor sosi subprefectul plasei Muntele și doi meseriași, un lemnar și un pietrar, pentru a face observații asupra reparațiilor necesare. Irinarh Mandre intervine la Minister din nou la 30 iunie 1865²⁷⁴, 28 iulie 1865²⁷⁵, august 1865²⁷⁶, susținut de mitropolitul Calinic Miclescu la 7 septembrie 1865²⁷⁷.

Odată întocmit devizul în valoare de 54838 de lei, foarte costisitor pentru autorități, va fi înapoiat de arhitectul șef la 28 octombrie 1865 Ministerului Justiției și Cultelor în vederea întocmirii unuia nou de arhitectul local²⁷⁸. Un plan și un deviz sunt concepute la începutul anului 1866 de arhitectul orașului Fălticeni, fără nici o urmare în demararea lucrărilor până la mijlocul anului 1867, în condițiile dărâmării acoperișului chiliilor și amenințării căderii zidului. Comitetul Mănăstirii Slatina – Arhimandritul Irinarh Mandre, protosinghelul Ermoghin și protosinghelul Varsanufie – intervin la 23 iunie 1867 la Ministerul Cultelor și Instrucției Publice ca să reglementeze punerea în aplicare a lucrărilor necesare²⁷⁹, cerere reinnoită la 7 august 1867²⁸⁰, la Mitropolie în Octombrie 1867, recomandată și trimisă Ministerului (în locul mitropolitului semnează Vladimir I. Suhopan)²⁸¹. Devizul este întocmit înainte de 18 noiembrie 1867 de arhitectul S. Udriski/Udrischi din Fălticeni și se păstrează și astăzi²⁸². Nimic nu se schimbă până la 13septembrie 1868 în opinia subprefectului Gheorghe Macarescu exprimată în procesul verbal cu nr. 3936.

Superior al Mănăstirii Slatina ajunge în 1869 arhimandritul **Nechita Darie** (ante 26 mai 1869-ianuarie 1870), despre care știm că a fost propus

²⁷³ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 136/1850, f. 107.

²⁷⁴ Ibidem, f. 113-113v.

²⁷⁵ Ibidem, f. 131.

²⁷⁶ Ibidem, f. 133.

²⁷⁷ Ibidem, f. 132.

²⁷⁸ Ibidem, f. 137.

²⁷⁹ Ibidem, f. 157-157v.

²⁸⁰ Ibidem, f. 158-158v.

²⁸¹ Ibidem, f. 159-159v.

Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice prin telegrama din 12 mai 1866, înregistrată 20 mai 1866, de Episcopul Hușilor, Iosif Gheorghian, Locotenent de Mitropolit, să fie rânduit ca superior al Mănăstirii Pângărați în locul Arhimandritului Varnava Emandi, decedat în ianuarie 1866²⁸³. Rămâne la Slatina până la începutul anului 1870, de unde este permutat ca superior al Schitului Tarcău la 22 ianuarie 1870²⁸⁴, unde îl găsim documentar și în decembrie 1872²⁸⁵.

Arhimandritul Nechita Darie prezintă la rândul său la 26 mai 1869 starea deplorabilă a imobilelor Mănăstirii Slatina și menționează cele 4 rapoarte ale predecesorului său: „toate localurile ei sânt în ajunul unei complete căderi ... au început a străbate ploaia în Biserici”²⁸⁶.

Licitația pentru darea în antrepriză a lucrărilor de reparație publicată împreună cu devizul vechi în „Monitorul oficial”, nr.135, ținută la Minister, atrage atenția în 23 iulie 1869 numai lui Isidor Birkenthal et L. Weis, care a depus o garanție de 5000 de lei vechi în bonuri rurale seria Nr. 2409²⁸⁷, care până la 31 iulie 1869 nu știa dacă i-a fost adjudecată. Lasă din valoarea devizului 2 %²⁸⁸. Dr. Diaconovici, prefectul județului Suceava, informa la 20 iulie 1869 Ministerul de condițiile puse de iconomul Vasile Creangă, din cauza cărora nu s-a putut organiza licitația la Prefectură²⁸⁹. Starea clădirilor ce urmau a fi reparate se înrăutățise de la vremea întocmirii devizului și până la data licitației, la care se adaugă creșterea prețurilor materialelor de construcție și a manoperei lucrătorilor²⁹⁰. La 2 august 1869 va fi trimis redacției de la „Monitorul oficial” un nou anunț de licitare a lucrărilor de reparație²⁹¹ fixate pe 28 august, când nu s-a prezentat niciun concurent la Prefectură, iar la Minister Tache Barzan, H. Lametzky și Leiba Simon

²⁸² Ibidem, f. 170-178.

²⁸³ ANIC, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice, dosar 677/1866, f. 12.

²⁸⁴ ANIC, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice, dosar 673/1870.

²⁸⁵ ANIC, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice, dosar 683/1872.

²⁸⁶ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 136/1850, f. 184-184v.

²⁸⁷ Ibidem, f. 192.

²⁸⁸ Ibidem, f. 195-195v.

²⁸⁹ Ibidem, f. 197.

²⁹⁰ Ibidem, f. 198.

²⁹¹ Ibidem, f. 196.

(semnat și în ebraică), ce au primint un scăzământ de 3% din valoarea devizului, adjudecându-și lucrările cu prețul de 28459 lei noi. Antreprenorii își asumau prin contractul încheiat la 12 septembrie 1869 câteva obligații: executarea solidă a lucrărilor conform devizului, calitatea bună a materialului de construcție, finalizarea lucrărilor până la 1 iulie 1870, plata unei zecimi din suma totală la încheierea contractului și eliberarea unor sume mai rar, imposibilitatea de a cere adaosuri pentru lucrările din afara devizului fără acceptul Ministerului, garantarea antreprenorilor cu casele lui Haim Lametzky în valoare de 1110 de galbeni²⁹². Antreprenorii vor contracta în aprilie 1870 un împrumut în valoare de 25000 de lei noi de la Em. Tarchi pentru efectuarea reparațiilor chiliilor²⁹³. Starea lucrărilor a fost evaluată la 25 martie 1870 de C. Petrescu, primarul comunei Găinești și Drăceni, plasa Muntelui, județul Suceava²⁹⁴. Prefectul județului Suceava cere Ministerului adoptarea măsurilor de obligare a antreprenorilor la demararea lucrărilor de reparare a chiliilor²⁹⁵.

Noi evaluari sune efectuate de subprefect, arhitect și **arhimandritul Ermoghen**²⁹⁶, superiorul Mănăstirii Slatina, un proces verbal din 29 iunie 1870 fiind trimis la Minister la 30 iunie 1870²⁹⁷ pentru a fi arătate necesitatea restaurării a altor atenanse aflate în ruină completă și neprevăzute în deviz: acoperiș nou pentru un paraclis, la sufrageria cea mare, la arhondaric, trapezarul de vară, hambarul din interiorul mănăstirii, la biserica mare, reparații interioare și exterioare ale zidului de incintă și altele²⁹⁸. La 13 iulie 1870 este cerută opinia arhitectului Gaetano Burelli (Burelly)²⁹⁹, exprimată la 18 iulie 1870 prin indicarea evaluării procesului verbal de arhitectul Carol Cugler din Iași, ca să „facă un osebitu devizu de lucrările complementare sau

²⁹² Ibidem, f. 201-201v.; respectiv f. 207.

²⁹³ Ibidem, f. 215.

²⁹⁴ Ibidem, f. 217.

²⁹⁵ Ibidem, f. 216.

²⁹⁶ Ermogen Cucu; Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 136/1850, f. 56.

²⁹⁷ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice – Moldova, dosar 136/1850, f. 213.

²⁹⁸ Ibidem, f. 253-254; respectiv 245-246.

²⁹⁹ Ibidem, f. 243.

suplimentare despre care menționează citatul prescriptu-verbal³⁰⁰. Lucrările de reparație nu erau sfârșite în septembrie 1870. Gaetano Burelly analizează și avizează la 4 septembrie 1870 devizul și anexele sale întocmite de arhitectul de la Suceava pentru lucrările complementare³⁰¹. Lucrările de reparație era finalizate înainte de 19 noiembrie 1870³⁰². Arhimandritul Ermoghen cere Ministerului la 13 decembrie 1870 însărcinarea unui comisar nepărtinitor spre evaluarea lipsurilor comise de antreprenori și obligarea lor să le împlinească conform devizului, fără a avea succes în demersul său³⁰³.

În raportul din 15 februarie 1871 se plânge de revenirea lucrărilor de reparație „unoi persoane conduși de doi evrei”, dar apreciază remiterea contractului la începutul lucrărilor și însărcinarea sa cu privegherea calității lor. Neregulile antreprenorilor în privința calității materialelor de construcție și a manoperei au fost sesizate și transmise Ministerului prin două rapoarte în cursul anului 1870. Antreprenorii, profitând delipsa superiorului, au chemat pe arhitectul orașului Fălticeni și pe Mihai Pandeloschi, șef de birou la prefectură, pentru cercetarea sesizării făcută la Prefectură de Arhimandritul Ermoghen și întocmirea unui referat favorabil³⁰⁴. Ba mai mult, superiorul întocmește și o listă cu lucrările neefectuate de antreprenori, aflați în cădășie cu cei din Minister și de la prefectură³⁰⁵, care prelungesc fără motive anchetele specifice și raportarea rezultatelor lor, fapt ce-l determină pe arhimandritul Ermoghen la o nouă intervenție pe lângă minister la 24 octombrie 1871³⁰⁶.

În chestionarul Odobescu se păstrează descrierile asemănătoare făcute mănăstirii de doi învățători în 1871 și 1873: „Curtea acestui sântu monument e asigurată din toate părțile prin un zid de piatră în înălțime ca de zece metri; pe a căruia colțuri, în părțile despre meazăzi sunt construite două paraclise și un pîrgu unde se păstrează biblioteca Mrei. Pe lângă celelalte părți ale

³⁰⁰ Ibidem, f. 244.

³⁰¹ Ibidem, f. 266.

³⁰² Ibidem, f. 295.

³⁰³ Ibidem, f. 298-298v.

³⁰⁴ Ibidem, f. 309-309v.; respectiv 312.

³⁰⁵ Ibidem, f. 314v.

³⁰⁶ Ibidem, f. 323-324.

murului sunt clădite locuințele monahilor. În mijlocul acestora e monastirea ce se bucură de o falnică construcție, având soliditatea cea mai durabilă și cea mai sănătoasă, fiind clădită pe temelie de piatră în înălțime de la pământ de un metru³⁰⁷.

Pomelnicul din 1769

Panahidnică, adecă Slujba parastasului, care s-au scris din ustavul moschicesc în zilele prealuminatului de Hristos iubitoriului domnului nostru Grigorii Calimah voevoda, fiind mitropolit preosfinție sa chir Gavriil unchiul măriei sale, prin silința sfinții sale chir Methodii, igumen Slatinii în anul 1769 în luna ianuari(e).

Luni dimineață

Domnii:

Monaha Pahomia, Alexandrî voevoda, Doamna Roxanda, Costantinî, Bogdanî voevoda, Petrî voevoda, Ierimie Moghila voevoda, Stefanî Tomșevici voevoda, Gheorghii Stefanî voevoda, Doamna Safta.

Luni sara

Arhiepiscopii:

Arhiepiscopî Gheorghii Moghila
Episcopa Agathona
Episcopa Isaiia
Arhiepiscopa Theofana
Arhiepiscopî Anastasii Crimca
Episcopî Gheorghii.

³⁰⁷ Biblioteca Academiei Române, Manuscrise românești, nr. 229, f. 307-307v.

Marți diminița
Boiarii

Pană, Sauli, cn(ea)ghinî Irina, Vasilie, Panî Nicolai Moghila, Grozava, monaha Ioanna, Safta, Apostolache, Cniajna, Dumitrași, Maximî, Burnarî, Dimitrii, Barnovschi, Elisavetî, Gheorghii, Cârstâna, Gheorghii, Gherghinî, Ionașco, Dimitrii, Marie, Iurașco Bașotă, Ionașco Rotomcanî, Ioannî, Ioanna, Grigorce, Andrei, Marie, Cârstianî, Ioannî, Theofana, Mironî, Nicolai.

Gheorghită.

Marți sara
Iarăși boiarii

Iordache Cantacuzino,
Aristarhî,
Costantinî,
Toderașco, Elena.

Miercuri diminița
Ieromonașii

Lavrentie, Ghervasie, Dosithei, Isaie, Epifanie, Macarie, Ghedeonî, Antonie, Galerie, Veniamina, Pangratie, Dorothei, Savva, Ghenadie, Inochentie³⁰⁸, Calistrat, Samoil³⁰⁹, Gherontii, Arsenii.

Erei Andrei³¹⁰, Safta, Erei Ștefan³¹¹.

Miercuri sara
Ierodiiaconii

Nicanul, Cozma, Anastasii.

³⁰⁸ Alt scris și altă cerneală.

³⁰⁹ Alt scris și altă cerneală.

³¹⁰ Alt scris și altă cerneală.

³¹¹ Alt scris și altă cerneală.

Gioi diminiața
Ieroshimonahii

Sila, Ghedeona, Dosithea, Lazara.

Gioi sara
Igumenii

Methodie, Pahomii, Ghenadie.

Vineri diminiață
Monașii cei vechi

Lavrentii, Theofilactî, Ghenadie, Veniiamina, Ioannî, Haritonî, Silvestru, Rafailî, Mihei, Simeon.

Monașii cei noi

Nechifor, Eronim, Ghenadii, Ghelasii, Pafnutii, Io(a)nichii, Shimonah Isaiia³¹².

Vineri sara
Monahiile

Efrosinie, Elena, Martha, Agathona, Safta³¹³.

,

Ctitorii³¹⁴

Monah Pahomie, ce i s-au zis Alexandru vo(e)voda.

³¹² Alt scris și altă cerneală la toate numele.

³¹³ Agathona și Safta cu alt scris și cerneală.

³¹⁴ Alt scris și altă cerneală.

Roxanda doamna.
 Bogdan voevod.
 Petr (voe)vod.
 Ionașco (voe)vod.
 Constantin (voe)voda.
 Teofana.
 Măricuța.
 Theodora.
 Mărica.
 Anastasie / Cnighine/.
 Theofana.

Biblioteca Academiei Române, Manuscrise românești, nr. 2356, f. 32-36; f. 28.

Pomelnicul din 1813

Pomelnic a Sf(i)ntei Mănăstiri Slatina în care sânt scrisă numele tuturor părinților a aceștii Sf(i)nte Mănăstiri i a făcătorilor de bine și a fericțiilor de bine și a fericțiilor ctitori s-au scris în vremea sfinții sale i părintelui Timothei arhiman(rit) și starețu a aceștii mănăstiri la leatu 1813 martie 1	
Vii	Morții
Binecredinciosul și de H(risto)s iubitoriul domnul nostru Scarlatu Alexandru Calimah voevod, Smaragda doamna și fii lor.	
Preaosfințitul Mitropolitul nostru Veniaminu. Elisaveta — shimonahi(a), Iancu, Maria.	Chesarie ieromonahu Mathei Elisaveta monahi(a), Iustina shimonahie, Costandin, Vasilie, Grigorie, Maria, Șarban, Costandin, Elisaveta shimonahia.
Episcopii	
Gherasim. Meletie.	Gherasim arhieru.

Părintele nostru ieroshimonahulu Timothei	
Proini igumeni	
Chiril Arhimandrit Filaret Arhiereu Sofronie Arhimandritu Veniamin ieromonahu Dometiian ieromonahu Gavriil arhimandritu	Chiril Arhimandritul Sofronie Arhimandrit Veniamin Arhiereul – Acesta în urmă s-au făcut arhiereu Miron din neam Racoviță. Ghenadie Ieroarhimandrit.
Ieroshimonahi	Ieroshimonahi
Simion Ioan. Vasilie.	Petru. Vasilie. Simeon ieroarhim(an)drit.
Ieromonahi	Ieromonahi
Athanasie, — Gherontie, — Samuil, Calnicu, Ruvimu, Iosifu, Iovu, Nilu, Iftimie, Theofanu, Chiril. Ghenadie, Meletie, Ierothei Ieromonah, Isidur, Ilarion, Silvestru, Isidur, Calinic, Mithodie. Iosaf Ieromonah, Porfirie Ierodiacon, Costa(n)din, Mariia și tot neamul lor.	Sarafimu, Paisie. Ghenadie Ieromonah. Meletie Ieromonah. Samuil Ierom(o)nah, Athanasi Ieromonah, Gheronti Ieromonah, Arsăni Iero(s)himonah, Casian Ieromonah, Căsandra presvitira, Gheorghe, Vasile și tot neamul.
Ierodiiaconi	Ierodiiaconi
Samuilu, Isidoru, Gherasim, Carion, Theodosie. Lavrentii. Isaie Ier.	Chesarie, Anthim. Veniamin Ierodiecon, Ioan eroshidiecon, Ioasaf Irodiecon, Isaie Iero(s)hidiiacon, Carion Ierodiiacon.
Shimonahi	Shimonahi
Vasilie, Theodoru.	Vasilie, Grigorie.
Monahi	Monahi
Theofanu, Casiianu, Ghelasie, Ipatie, Serafimu, Silvestru, Nechiforu, Veniaminu, Iosaf, Ghermano, Ionichie, Iacovu, Sevastiianu,	Ilarion, Theofil.

Eleseiu, Ghenadie, Ieseia, Macarie, Antonie.	
Monahi Talasie monah, Therapont monah, Irinarh monah, Theodorit, Savastiian, Callmet monah, Dionisie monah, Parthenii monah.	Ironim monah. Parthene monah.
	Nazari ieromnah, Ierie Artemi.
Preoți de mir	
Ierei Stefan. Ierei Axinte, Axentie.	Ierei (---). Stefan ierei
Frații	
Neculai, Theodor, Theodor, Petre, Samoil, Ioan, Costandin, Ilie Gheorghie.	Ileana și tot neamul.

Vii	Morți	
Aice să pomenesc făcătorii de bine a aceștii sf(i)nte mănăstiri, arătându-să și cine cât au dat.		
Timothei ieroshimonah, Anna shimonahia, Stefan, și tot neamul lor.	Monahul Theodosie, Elena, Elena, Mariia, Ana shimonahia; Stefan, și tot neamul lor. Vasilie	Sfinție sa părintele Timothei arhimandritu(l) și starețul aceștii sf(i)nte mănăstiri au dat una sută lei ajutoriu la niște veșminte de ștofu, adică un felon preoțesc și un stihari diiaconesc, care prin a sfinții sale silință s-au și făcut; cum și un <i>Ceaslov</i> de cele mari bogate, patruzăci de lei, iarăș(i) sfinție sa l-au cumpărat și l-au

		dat sfintei biserici ca să fie la strana mare.
	Vii	Morți
Sfinție sa păr(i)ntele ieromonahul Iosifu au dat la sf(â)nta mănăstire una sută lei ajutoriu la niște veșminte	Iosif ieromonahu. Ierei Andrei. Prezvitiera Vasilca. Și tot neamul său.	Prezvitiera Mariia. Și tot neamul său.
Sfinție sa păr(intele) ieromonahulu Sofronii ot Schitul Broștenii au dat la s(fânta) m(ănăstire) 50 lei ajutoriu la niște veșminte de ștofu spre a sa pomenire.	Sofronie ieromonah, Ierei Dometie, Ileana. Și tot neamul lor.	Ierei Dimitrie și cu tot neamul lui. Ierei Necolaiu și cu tot neamul lui. Ierei Pavel cu fii săi, Ana cu fii săi. Ierei Vasili și cu. Și tot neamul lor.
Vii	Morți	
Nechifor monah, Ecaterina, Constandin și tot neamul lor.	Shimonah Vasianu, Isaiu, Ioanu, Ioanu, Stoica, Costantin și tot neamul lor.	Sfinție sa, păr(intele) Nechifor monah, au dat la s(fânta) m(ănăstire) una sută lei ajutori la niște veșminte.
Ionichie monah.	Radul, Stanca, Mariia.	Sfinție sa, păr(intele) Ionichie monah au dat la Sf(ânta) m(ănăstire) cinzăci lei ajutori la niște veșminte și o vacă cu vițal.
Dimitrie, Elenco și fii lor; Sava și fii săi; Gheorghie, Ruxanda și fii lor; Dracache, Zoița, Necolaiu, Prohira și fii	Ioanu, Mariia cu tot neamul lor; Gheorghie cu tot neamul lui; Stefan, Ethenco, Mariia, Mariia,	Dumn(e)alui cuconul Necolache Canta au dat la Sf(ânta) mă(năstire) una sută lei ajutoriu la niște

lor; Theodor, Sava Ethenco. Și tot neamul lor.	Necolaiu, Stefan, Chiriacu, Safta, Gheorghie, Loxandra. Și tot neamul lor.	veșminte.
	Vii	Morți
Dumn(e)alui Gramaticu Mihălache au datu la Sf(ânta) m(ănăstire) patruzăci lei ajutoriu la niște veșminte.	Mihălache, Galactionu ieromonah, Costantin, Elena, Mariia, Dimitrie. Și cu tot neamul lor.	Ecaterina. Ioan. Și cu tot neamul lor.
Acestu Vasile Patrole au dat la Sf(ânta) mă(năstire) doi boi.	Vasilie, Porfira, Ioan, Ioana, Nastasiia, Irina, Mariia. Și cu tot neamul lor.	Ioan, Ștefăniia, Ioanu, Iftimiia, Sofroniia, Safta, Varvara, Măriuța, Vasilie. Și cu tot neamul lor.
Vii	Morți	
Ioniță, Mariia, Gheorghie, Catrina, Alexandru, Sandul, Mariia. Și cu tot neamul lor.	Vasilie, Casandra, Mariia. Și cu tot neamul lor.	Dumn(e)alui vameșu Ioniță Barbu au făcut la Sf(ânta) mă(năstire) un felon de aclaz albu cu flori cusute, împreună cu epitrahirul său de aceiași materie.
Petru, Dimitrie, Gheorghiu, Calița, Mihailu. Și cu tot neamul lor.	Vasilache, Sultana, Theodor, Ileana, Costandinu, Manole, Andrieu. Și cu tot neamul lor. Costantin și tot niamul.	Dumn(e)alui răposatul sameșu Vasilache ot Fălticenii la moarte dumisale au dat la Sf(ânta) mă(năstire) doao sute lei și s-au cumpărat ceară, tămâi(e), undelemnu și altele ce au mai urmat nevoe pentru biserică.

	Vii	Morți
Sfinție sa maica shimonahie M(i)gdonie au dat la sf(ânta) biserică treizăci de lei spre pomenire sa. 50 lei tij au mai dat.	Shimonahie Migdonie, monah Doritheiu, monah Visarion, Gheorghie. Și tot neamul lor.	Shimonah Irinarh, Shimonahie Eupraxie, Vasilie, Sandul, Iinca, Vasilie, Lupul, Shimonahie Sanfira. Și tot neamul lor.
Sfinție sa shimonahie Darie, iconoama de la Cuvioasa Parascheva au dat la sf(ânta) mă(ănăstire) doao sute lei spre a sa pomenirecu care s-au cumpărat undelemnu, ceară și alte lucruri pentru biserică.	Shimonahie Dariaa, Mariia, Mariia. Și tot neamul lor.	Andrieu, Necolaiu monah, Stana, Ioanu, Rada, Gheorghie, Costantin, Gherghina, Mariia, Lamba, Matheiu, Alexandru, Stoianu, Iftimie, Nastasiia, Manoli. Și tot neamul lor.
Vii	Morți	
Solomon, Tarsița, Dimitrie, Nastasie, Neculaiu, Ioanu.	Veniamin monah, Ioan, Ruxanda, Manole, Ecaterina. Și tot neamul lor.	Dumn(e)aei cucoana Tarsița Vardalah au datu o candelă de argint la paraclisul Sf(ântului) Ierarh Necolae la Sf(ântul) Pristol. Și tot neamul lor.
Ecaterina, Șarban, Ioan. Cu tot neamul lor. Floria, Iordachi, Ecaterina, Ioan, Safta, Nicolai, Ana și tot niamul lor.	Manolache, Eleana, Safta, Todosiica, cu tot neamul lor. Safta, Pelaghie monahie, Sandu, cu tot neamul lor.	Dumn(e)aei cucoana Ecaterina Canach au dat doaa sute cinzăci lei pe doaa zăci și cinci coți de materii pentru o îmbrăcăminte la Sf(ântul) Pristol.
	Vii	Morți
Dumn(e)aei cucoana	Ecaterina, Dimitrie,	Toma, Ecaterina,

Ecaterina a răposatului ban Toma Costa au dat o <i>Evangelie</i> la sf(â)nta biserică spre pomenire lor.	Ioan, Zoîța, Smaranda și fii lor cu tot neamul lor.	Ruxanda, Despa, Ionichie ieromonah, Gheorghie, Safta monahie, Necolai, Safta și fii săi, cu tot neamul lor.
Dumn(e)alui stolnicul Gavril ot Pașcanii au dat zăci ocă ceară și doao cărți cu <i>Rânduiala Panahizii</i> spre pomenire lor.	Gavriilu, Ecaterina și fii lor: Petrache, Iancu și tot neamul lor.	Parascheva, Mariia, Vasili, Mariia, Ecaterina, Mariia, Ecaterina și cu tot neamul lor. Mathei, Vasile diiacon, Theodor, Parascheva.
Vii	Morții	
Ieromonahul Arsenie, Deaconul Alistarhu, Ecaterina, Diiaconul Theodor, Safta, cu tot neamul lor.	Ierei Pavel, monahia Vasiana, monahia Anataliia, monahia Anastasiia, Antonie, Dochiia, Stefan, Axiniia, Theodor, Axiniia, Andreiu, Ioan, Axiniia, Mariia, Theodor, Iftimiia, Costandin, Gafița, Gheorghie, Ioan, Ilinca, Miron, Eleana. Mathei, Vasile ³¹⁵ . Cu tot neamul lor.	Sfinție sa părintele ieromonahul Arsenii au dat la sf(â)nta mănăstire zăce ocă ceară, spre a sa pomenire.
Diiacon Gavril, Safta, Irina, Ioana și tot ³¹⁶ . Șarban, Smaragda, Costache, Sofiia ³¹⁷ .		
	Vii	Morți
Dumn(e)alui cuconul Iordache Boian au dat optzăci lei ajutoriu la	Mihălache, Zoîța, Iordache, Zmăranda, cu tot neamul lor.	Mariia, Stamate, cu tot neamul lor. Zoîța, cu tot neamul

³¹⁵ Altă mână și cerneală.³¹⁶ Altă mână și cerneală.³¹⁷ Altă mână și cerneală.

niște icoane de la paraclisul Sf(â)ntului Nicolae spre pomenirea lor.	Costache. Și cu tot neamul lor.	lor.
Dum(nealui) cuconul Ioniță au dat la Sf(â)ntul Nicolae un rându de veșminte spre pomenirea sa.	Ioniță.	
Vii	Morți	
Mariia, Iordachi, Ioniță, Ancuța, Anastasiu, Neculai, Varvara, Safta, Theodor, Mariia, Athanasie, Eleana, Necolai, Ilinca, Ecaterina, Dimitrie, și tot neamul lor.	Antonie, Gafița, Ierei Theodor, Anița, Necula, Itme, Axiniia, Ierei Grigorie, Ancuța, Anastasiia, Monahiiia Manasiia, Parascheva, Matthei, Zamfira, Mariia, Vasilie, și tot neamul lor.	Dumi(sale) căp(i)t(anul) Neculai Păduri ot Horoniceni au dat cincizeci lei la catapiteazma de la paraclis, unde să prăznueștei hramul Sfinților Trei Ierarhi. 1816 avg(us)t 6.
Preacuvioșiiia sa arhimandritul Sofronie, igumenul Sf(i)ntei M(ă)n(ăstiri) Râșca au afierosit una sută lei Sf(i)n(tei) M(ă)n(ăstiri) Slatina spre veciinica pomenirea sa și a tot neamului său la leat 1816 noemvr(ie) 15.	Sofronie arhimandrit, Vasilie, Grigorie, Panaite, Gavriil ieromonah și tot neamul lor.	Parthenie ieroshimonah, Lavrentie ieromonah, Salomiia shimonahi(a), Gavriil, Pantelimon, Vasilie, preoți. Sanda, Evdochiia, Neculaiu, Isariu, Ghedeoan ieromonah, Chiriiac, Soltana, Mariia, Ileana, Ecaterina, Andreiu, Theodor, Șerban, Fotichi, și tot neamul lor.
Vii	Morți	

Varvara, Theodor, Mariia, Dochița, Mihalachi, Neculai, Safta, Neculai, Ilinca, Atahanasiia, Ileana, Gheorghie, Theodor, Mariia, Zmaranda, Costandin, și tot neamul lor.	Ilie, Gavril, Ana, Grigori, Safta, Ioan, Matei, Zamfira, Parascheva, Tudurachi, Ioniți, Zmaranda, și tot neamul lor.	Dum(nealu)i polc(o)v. Toader de la Horodniceni au cumpărat <i>Evanghelie</i> , testament 90 lei și au dăruit-o S(fintei) M(ănăstiri) Slatina spre pomenire dum(isa)le și a tot neam(ul) său.
	Vii	Morți
Dumi(sale) banul Ștefănache Bașotă răposat au dat la S(fânta) M(ănăstire Slatina) 200 lei, însă 100 lei la zugrăvit patru icoani; 1 = 3 Ierarhi și 3 mici, și 100 la zugrăvit(ul) catapitezmi spre pomenire dum(nealui) și a tot neam(ul) său.	Nastasiia și fii săi. Ioan, Andrei, Safta, Alexandru, Ralița și tot neamul lor.	Ștefan, Ioan, Safta, Nicolae, Stefan, și tot neamul lor.
Vii	Morți	
Shimonahia Magdalena , monahia Evpraxia, Ecaterina și monahia Savastia ³¹⁸ .	Shimonahia Martha, monahia Elesaveta, Nicolae, Ioan, Alixandru, Mariia ³¹⁹ , shimonahia Mariia, Ioan shimonah i(e)rodii acon .	Sfinția sa, maica starița shimonahia Magdalena a Sf(i)ntei M(ănăstiri) Văratul ³²⁰ au dat 100 lei ajutor la facirea unii catapitezmi a Sfinților Trei Ierarhi.

³¹⁸ Monahia Savastia cu alt scris și altă cerneală.

³¹⁹ Alixandru și Mariia cu alt scris și altă cerneală.

³²⁰ Stareță între 1815 și 1822.

	Vii	Morți
Du(m)i(sale) sãrd(a)r(ul) Mihai Gane au dat un policandru drept 200 lei și un stihar diaconesc alb drept o sutã lei spre pomenire(a) du(umisa)le și a neamului sãu.	Mihai, Ilinca.	Miron, Mariia, Costandin, Ilinca, Mariia, Gheorghie, Vasile, Ioan, Ecaterina, Simion, Toader, Mihai, Vasile, Mariia și tot (neamul lor).
Vii	Morți	
Mariia, Profira.	Ioniță, Catrina, Vinedict ier(o)monah, Stefan, Mariia și neamul lor. Safta, Mariia.	
	Epraxiia shimonahiia, Fevroniia shimonahiia, Daniil shimonah, și tot neamu(l) lor. 1838 mart(ie) 9 zile ³²¹	Au dat 200, adică doa(ã) sute cinzeci lei ³²² , din care s-au făcut o față de adãmascã roșã pe S(fântul) Pristol și s-au cheltuit o sutã noozãci și doi lei și doãzeci parali și cinzãci și șapte lei doazeci parali s-au împãrțit la preoți și diiaconi i slujitori ai bisãricii ³²³ .
	Morți	
	Ierodiiakon Luca,	

³²¹ Alt scris și altã cernealã.

³²² Așa în text.

³²³ Alt scris și altã cernealã.

	monahiia Epraxiia, Porfirie, Varvara, Manoli, Vasile și tot neamul lor ³²⁴ .	
	Vii	Morți
Preotul Ioan din Bogdănești au dat șasăzăci și unu de lei agiutori la catapeteasma Sfinților Trei Ierarhi.	Ierei Ioan, prezvitera Anastasiia, ierodiacon Theodor, Safta, Casandra, Costandin și tot neamul lor.	Costandin, ierei Nechifor, Ioana, Dochița, Costandin, Mariia, Ioan, Gheorghie, Pavel, Mariia, Simeon, Gheorghie, Anastasiia, Ignatie, Theodora, Nechita, preotu(l) Ioan și tot neamul lor.
Aice să pomenesc fericiții ctitori cum și alți făcători de bine ci s-au scosu de pe pomelnicul cel vechiu întocma.		
	Morți	Morți
	Domnii	
Monah Pahomie, Ruxanda Doamna, Bogdan, Petru, Constantin, Ionașcu, Anghelina, Theodora, Theofana, Ioanu, Nastasiia, Petru, Vladimiru, Alexandru, Aronu, Irimia, Constantin, Alexie, Irina, Mariia, Ecaterina, Stana, Samfira, Stefanu, Axiniia, Thenevra, Levinu, Roxanda, Bogdan, Radul, Archirie, Alexandru, Mariia.	Mironu, Ioanu, Vasilie, Ecaterina, Gheorghie, Stefanu, Elesaveta, Ioanu, Duca, Anastasiia, Petreceisco, Mariia, Dumitrașcu(u), Antonie, Doamna Sultana.	
	Împărații moschicești	Cneji
Ivanu, Nastasiia, Iurie, Ivanu, Evdochiia, Theodora.	Grigorie, Necolai, Alexandra, Vasilie, Ionașcu, Grigorie, Irina, Todosiia, Saule, Irina, Ioanu,	

³²⁴ Altă cerneală.

	Ioana, Grigorcea, Ana, Alexandru, Dumitru, Samfira, Dumitru, Acsana, Gheorghie, Ana, Irina, Grigori, Antimiiiia, Ioan, Mariia, Ioanu, Nastasiia, Gheorghie, Ioanu, Varvara, Elena, Theodor, Costantinu, Zmaranda, Clomia, Costantin, Vasilie, Andrei, Alexandru.
Mitropoliți	Episcopii
Theofanu, Gheorghie, Theodosie, Anastasie, Theofanu, Varlamu, Savva, Ghedeoanu, Dosotheu, Misailu, Gheorghie, Antonie, Nechiforu, Iacovu, Gavriilu, Ananiia, Leon, Ambrosie, Gavriil, Veniamin.	Eustatie, Agathonu, Ioanu, Efremu, Spiridon, Agathon, Anastasie, Gheorghie, Savva, Lavrentie, Ioanu, Dionisie, Theofilu, Varlamu, Ghedeoanu, Ionichie, Leonu, Dosotheiu, Inochentie, Pahomie.
Morți	Morți
Ieromonași	
Ghervasie, Pahomie, Ghedeoanu, Prohoru, Anastasie, Theofanu, Tarasie, Parthenie, Athanasie, Iosifu, Necoale, Silvestru, Ghedeoanu, Antonie, Visarionu, Ioachimu, Nicolae, Filotheiu, Parthenie, Efremu, Neofitu, Antonie, Isaia, Athanasie, Ghedeoanu, Calistratu, Calnicu, Isaiia, Ionichie, Macarie, Zosima, Agathonu, Grigorie, Galerie, Athanasie, Macarie, Ghedeoanu, Savva, Ghedeoanu, Ionichie, Iorestu, Ghedeoanu, Athanasie, Ilarionu, Macarie, Casianu, Calistru.	Isaiia, Veniamin, Calnicu, Mihailu, Macarie, Ionichie, Pahomie, Vitalie, Methodie, Antonie, Gherasim, Venedictu, Ghenadie, ce-au fost și egumen la let $\times \overline{\text{ЗБНС}}$ ³²⁵ . Ieroshimonah Mina ³²⁶ , Vasili, Vaselca, Costantin și Vasile ieroshimonah Athanasie ier(o)monah.

³²⁵ Probabil $\times \overline{\text{ЗБНС}}$ <7286/1777 septembrie 1-1778 august 31>.

³²⁶ Alte mâini.

Morți	Morți
	Ierodiaconii
	Parthenie, Isaiia, Arsenie, Veniaminu, Iacov, Nicanul, Thoma, Veniamin, Ghenadie. Iosaf irodiacon ³²⁷ , Ioan iroshidiacon, Viniamin irodiacon
Morți	Morți
	Monahi
	Ionichie, Gherman, Grigorie, Parthenie, Varlamu, Pavelu, Macarie, Theofanu, Mathei, Theodoru, Diodoru, Porfirie, Filothei, Isachie, Filimonu, Iovî, Pangratie, Davidu, Visarionu, Porfirie, Matheiu, Lavrentie, Pahomie, Savatie, Irimie, Samuilu, Ionichie, Samuilu, Iovu, Gherontie, Parthenie, Paisie, Nicodim, Mihailu, Theofan, Euloghie, Antonie, Chirilu, Petronie, Mihailu, Ghervasie, Siluanu, Ilie, Theodosie, Paisie, Sava, Sofronie, Agathonu, Ghelasie, Theofil, Gherontie, Nechiforu, Patrichie, Misailu,
Morți	Morți
Ghenadie, Pahomie, Vasilie, Lavrentie, Dosofteiu, Arsenie, Isaiia, Calistratu, Isaiia, Calistratu, Iorestu, Ilie, Mitrofanu, Achindinu, Grigorie, Haritonu, Theodotu, Epifanie, Nicodimu, Mardarie, Theotistu, Chirilu, Isaiia, Theodosie, Sava,	Serafimu, Ionichie, Agathonu, Tofanu, Varnava, Nicodimu, Iosafu, Sarafimu, Silvestru, Serafimu, Efrimu, Mihailu, Nicodimu, Savva, Theofil, Varlam, Ghedeoanu, Pahomie, Iorestu, Varlamu, Ionichie,

³²⁷ Altă mână și cerneală.

Palamonu, Varlamu, Haritonu, Theodosie, Efremu, Antonie, Mitrofanu, Arsenie, Efrosinu, Efrosinu, Gheorghie, Eftimie, Vasilie, Efremu, Galerie, Necolae, Ghedeoan, Necolae, Patapie, Ionichie, Lavrentie, Dionisie, Ghedeoanu, Măriianu, Agaftonu, Tofanu, Nicodimu, Paisie, Varnava.	Theofilu, Silvestru, Athanasie, Ghedeanu, Nilu, Dionisie, Serapionu, Paisie, Varnava, Sofronie, Theofan, Vlasie, Calistru, Eronim, Irinarh.
Morți	Morți
Monahiile	Preoți de mir
Salomiia, Martha, Theofana, Antonida, Theodora, Samfira, Parascheva, Eulampie, Mariia, Irina, Nataliia, Martha, Sofiia, Samfora, Casiiana, Elisaveta, Eupraxiia, Elisaveta.	Stefan, Enache, Petru, Anisiia, Luca, Ana, Gheorghie, Ioanu, Mariia, Petru, Simeoan, Dimitrie, Ignatie, Ioanu, Agaftona, Luca, Mariia, Iacovu, Parescheva, Neculaiu, Creata, Grigorie, Vasilie, Ursache, Vasilie, Simeon.
Morți	Morți
Boeri	
Theodoru, Agathiia, Simeoanu, Theofana, Gavriilu, Gavriilu, Odochie, Grigori, Ioanu, Constantinu, Theofana, Slati, Sultana, Conde, Ecaterina, Solomon, Nastasiia, Vasilie, Meletie, Anna, Grigorie, Cosntantinu, Pătrașcu, Antimiia, Grigorie, Ruxanda, Marica, Gheorghie, Ioan, Condrea, Anastasiia, Nechiforu, Ilie, Ioanu, Dimitrie, Marica, Ioanu, Cristiianu, Antimiia, Mariia, Gheorghie, Theofana, Thoma, Eftimiia, Dimitrie, Mariia, Gheorghie, Grigorie, Vasilie, Ioanu, Costanda, Oșe, Ghermanu, Iurașcu.	Ioana, I(o)rdache, Ioanu, Mariia, Mariia, Simeonu, Cornilie, Satha, Ioanu, Theodoru, Gheorghie, Ioanu, Tofana, Andreiui, Mariia, Mironu, Maximu, Grigori, Ethimiia, Iane, Vasilca, Magdalina, Iacov, Theodoru, Romanu, Loghinu, Zahariia, Ioanu, Nastasiia, Tomșa, Petru, Toma, Ioanu, Dragoș, Davidu, Nedelea, Stanciul, Chirilu, Ethimiia, Petrea, Todora, Mironu, Agathona, Martha, Mariia, Nitrea, Lupa, Marica, Ionașcu, Maxim, Eremiia, Manuilu, Andreiu,

	Theodosiia, Constantinu, Crăstâna, Lupul, Șarbanu.
Morți	
Constantinu, Satha, Ioanu, Satha, Măria, Costantinu, Grigorașu, Costantinu, Ioniță, Ioanu, Ecaterina, Stefanu, Măria, Pavelu, Măria, Stavăru, Ioanu, Măria, Pantelimonu, Varvara, Crăciunu, Constantinu, Filipu, Grigorii, Gafița, Toma.	
Boeri	
Morți	Morți
Monah Ioanu, Solomonu, Safta, Vasilie, Despa, Neculai, Thoma, Eleana, Filipu, Ecaterina, Măria, Constantinu, Dahina, Grigorie, Axinie, Gavriilu, Neculai, Iordache, Șerban, Alexandru, Monah Athanasie, Anița, Iordache, Andronache, Măria, Ioanu, Eleana, Vasilie, Constantinu, Safta, Monah Climentu, Monahie Eupraxie, Eleana, Ilie, Măria, Dimitrie, Ana, Grigorie, Istrate, Safta, Alexandru, Vasilie, Măria, Grigorie, Lupu, Iordache, Enache, Iordache, Ioan, Monah Gherasim.	Ioan, Iordache.
Morți	Morți
Pravoslavnicii creștini mireni	
Ioanu, Măria, Vasilie, Parasca, Theodoru, Gavriilu, Măria, Ioanu, Marica, Petru, Mihail, Măria, Ionașcu, Gheorghie, Stana, Ioanu, Ștefanu, Nechita, Simeonu, Theodosia, Maximu, Elena, Ilie, Neacșa, Ioanu, Savva, Măria,	Vasilie, Odoniia, Ivanu, Vasilie, Ana, Toader, Dimitrașcu, Crăstâna, Vasilie, Procopie, Grigorie, Solomiia, Andreica, Ioanu, Nastasiia, Ștefanu, Vasilca, Mihailu, Anisiia, Ioachimu, Nastea, Lazar, Agafiia, Ana,

Ionașcu, Magdalina, Todora, Hie, Stefanu, Safta, Malina, Constantinu, Ghermanu, Dimitrașcu, Andronicu, Ana, Crăstăna, Iacovu, Nastasiia, Mihailu, Erimie, Sofronie, Crăstea, Gheorghie, Nastasiia, Toaderu, Mironu, Grăpina.	Irimiia, Vasilie, Todosiia, Marchiiianu, Mariia, Stefanu, Grigorașco, Alexa, Anisiia, Petrea, Calinu, Ioanu, Varvara, Petrea, Ana, Ioan, Nechita, Toaderu, Mariia, Tomșa, Nastasiia, Maximu, Marina, Vartholomeiu, Simeonu.	
Morți	Morți	
Nathanailu, Parasca, Mihail, Vasilca, Ioan, Dimitrie, Nicolae, Ioanu, Andreiu, Mariia, Duca, Ana, Dimitrie, Ioan, Soheica, Lupul, Sofiia, Duca, Nastasiia, Gheorghie, Agripina, Ștefanu, Antimiia, Enachie, Grigorie, Anisiia, Nicoară, Tatiiana, Theodoru, Parasca, Nastasiia, Salomiia, Theofana, Theodora, Porfira, Samfira, Paraschiva, Euloghie, Irina, Alexandra, Mariia, Dumitra, Sanda, Safta, Zmaranda, Zoița, Grigorie, Draganu, Panaite, Mariia,	Catinca, Mariia, Ecaterina, Iordache, Safta, Irimiia, Enăcache, Zoița, Ioana, Manolache, Gheorghie, Mariia, Gheorghie, Anița, Lupul, Ilinca, Manolache, Constantin, Dimitrie, Ecaterina, Ecaterina.	
Miluitorii și făcători de bine		
Vii	Morți	
Dimitrie și tot neamul lui.	Panaite, Costandin, Proschinitu, Theodor, Smaranda, Anna, Dochița, Paraschev, Ecaterina, Sotir și tot neamul lor.	Au dat 500 de lei ajutoriu la clopotele cele mari din S(fânta) M(ă)n(ăstire) Slatina la anul 1831 spre pomenirea numelui Dimitrie și a tot neamului dumisale prin mine arhierul Filaret.

Tot făcătorii de bine și miluitorii ³²⁸		
Vii	Morții	
Caloi Proschenit, Marie, Sultana, Costandin, Nicolae și (tot) neamu(l).	Sava, Gheorghii, Ioana, Ileana, Ana, Mihai, Ioan și tot neamu(l).	
Vii ³²⁹	Morții	
Flore, Pricopi, Anuța, Ion, Mariia, Gheorghii, Anița, Ion, Mariia, Gheorghii, Anița, Gavril, Zoița, Paraschiva și tot (neamul lor).	Erei Vasile, Parascheva și tot (neamul lor). Gavril, Lupa, Nazaziia, Ilinca, Anghelușa, To(a)der, Rucsanda, Vasile, Nastasiia, Petre, Ile, Gafița, Ursache, Postolache și tot ne(a)mul (lor). Erei, Cost(a)ntin, Safta, Ion, Lupul erodiiakon, Erina și tot (neamul lor).	
Tot morții		
Petre, Nastasina, Flore, Dochița, Io(a)na, Sa(n)dul, Iftime, Vasile, Mariia, Simion, Petre, Catrina și tot (neamul lor). Ion.		
Tot făcătorii de bini și miluitorii ³³⁰		
	Vii	Morți
Dumnealui porucinicul Ioan din Făltececi au dat la policandru la S(fântul) Nicolai una sută lei pentru pomenirea sa și a neamului său.	Ioan, Anastasiia, Vasile, Stefan cu fii săi. Zmăranda, Sanda, Safta, Ecaterina, Anița, Eleana, Savastiia, Lefter și tot neamul lor. Ierei Gheorghii, Ierei Ioan, Domnica, Ileana, Smăranda și cu fii lor.	Dimitrie, Anița, Mariia, Vasile, Pendeleiu și Iosaf monah, Mariia, Gheorghie, Petre, Zmaranda, Roman, Mariia și tot neamul lor. Gherman, Erei Vasile

³²⁸ Alt scris și altă cerneală.

³²⁹ Alt scris și altă cerneală.

³³⁰ Alt scris și altă cerneală.

	Safta și fii ei.	și tot neamul lor.
Vii	Morți	
Frăsina, Fotir, Anna, Gheorghie, Safta, Profira, Ioan și tot neamul lor. Ierei Ioan ³³¹ și fii sei. Ana și fii ei. Costandin, Ioan, Neculai, Dimitrii, Alicsandru și cu tot neamu(l) lor	Anghel, Dimitra și cu tot neamul lor. Toader, Anița, Ioan, Safta, Costandin, Costandin și cu tot neamul lor.	Dumneaei cucoana Frăsina din Drăgomănești au dat o părechi paftali de aur și cu chihrinbaniu spre pomenirea sa și a neamului ei.
	Vii	Morți
Sfinția sa eclesiarhul Meletie de la Episcopiia Romanului au dat un rând de cărți bisăricești S(fintei) M(ănăstiri) Slatinei spre pomenire sa și a neamului său.	Meletie ier(o)monah și tot neamul.	Mariia, Iorga, Mariia și tot neamul lor.
Vii	Morți	
Vasilie, Ioan, Pelaghiia și fiei Neculai, Ioana și fiei lor. Matheiu, Ana și fiei săi. Gheorghii și tot neamul lor ³³² . Mariia, Smaranda, Sandu, Zoița și tot neamul ³³³ .	Grigori, Ecaterina, Mariia, Ecaterina, Eleana și tot neamul lor ³³⁴ . Alexandru, Safta, Vasele și tot neamul.	Acest om, anume Vasilie, au dat două matce la Sfântul Nicolae, fiind el țigan.
Tot miluitorii și făcătorii de bine.		

³³¹ De aici alt scris intercalat.

³³² Alt scris și cerneală.

³³³ Alt scris și cerneală.

³³⁴ Alt scris și cerneală.

	Vii	Morții
Sfinție sa părintele ieroshimonahul Sisoe au dat la Sf(â)nta M(ănăstire) Slatina 267 capeti vite oi, 59 capite vite vaci și 22 capete vite caii spre pomenire(a) sf(i)nții sali și a tot neamului său. 1831 iulie 28.	Sisoe ieroshimonah, Erei Gheorghie, Gheorghie, Ile(a)na, Mariia, Pantelimon, Andrei, Grigorie, Vasilie, Ile(a)na, Ioan, Theodor, Mariia, Gavriil, Ilie, Parascheva, Erei Simeon, Ana, Vasilie și tot neamul lor.	Sofie, Vasilie, Sofie monahia, Anghelina, Anna, Calisthenie monahie, Nazaria monahie, Irina, Sălevestru ieromonah, Nestor, Theoctist monah, Erei Petre, Andrei, Gavriil, Iacov, Martha monahie, Grigorie, Grigorie, Costandin, Andrei, Meletie ierodiacon, Erei Andrei, Gheorghie, Petrea, Stefan, Solomon și tot neamul lor. Anna.
Vii	Morții	
Filaret arhiereu. Smaranda, Scarlat, Mariia și fii lor. Gheorghie, Ecaterina și fii lor. Vasilie, Marie și fii lor. Elena și tot neam(ul).	Grigorie v(oe)vod, Zoița doamna și tot neam(ul) lor. Filip, Ecaterina și tot neam(ul) lor. Grigorie, Marie , Ana, Gheorghie, Marie, Rali, Anastasie, Costandin, Ioan, (...) ³³⁵ , Ecaterina, A(n)doi, Alexandru, Paraschiva, Theodosie, Zoița, Ecaterina, și Ecaterina, Grigorie, Vasilie, și Costantin,	Acestu arhiereu Filaret Apamias, proestos al aceștii mănăstiri au făcut clopotile cele mari, două la număr de 2100 ocă, au făcut poarta monastiri(i) cu paraclisul și cele dinlăuntru, o <i>Evanghelie</i> ferecată și însămnată, și ceia ce va mai face să vor arăta în deosăbită

³³⁵ Două nume șterse.

	Ioan, Dimitrie, Vasilie, Costantin, Anastasie, Grigorie și (tot neam(ul) lor).	condică.
	Vii	Morții
		Marie, Iustina monahi(e) și Gutina monahi(e). Elena. Serafim ieroshimonah ³³⁶ , Saven monah, Io(a)na, Calinic ierodiiakon și cu tot ne(a)m(ul) său. F(...)zrie și tot. Hristofor ieroshimonahul.
Vii	Morți	
Ioan și tot neam(ul) Răducanu, Rucsanda cu fii lor ³³⁷ . Mon(a)h(ia) Sofiia Mon(a)h(ia) Epraxâia Mon(a)h(ia) Elisaveta.	Ioan, Sultana și tot neamul. Gheorghii ³³⁸ Mon(a)h(ia) Antoniaa.	Acest boeriu, spătariul Iancu Prăjăscul, au dat 500, adecă cinci sute lei la m(ă)n(ăstire) spre pomenirea sa și a părinților săi și a tot neamului lor. Dintru acești bani 200 lei s-au împărțit părinților slujitori bisăricii iară cu 300 lei s-au făcut un stihari de adămască cu aorari și rucaveț.

Biblioteca Academiei Române, Manuscrise românești, nr. 2671.

³³⁶ De la Serafim ieroshimonah la Aristofan ieroshimonahul cu altă mână și cerneală, șterse toate numele.

³³⁷ Alt scris și altă cerneală.

³³⁸ Alt scris și altă cerneală.

Pomelnicul din 1 noiembrie 1860

Pomelnicul Sf(i)nteii Monastirii Slatina în care cuprinde numele tuturor înaintea arătați Vii și Morți, împărații Rosii ca pre cei ce îi cunoaștem ai noștri creștini Pravoslavnici, din timpul Mitropolitului Veniamin încoace, domnii țării și mitropolit(i), episcopi și toț(i) Arhieriei Moldaviei, pre fericții ctitori și alț(i) miluitori și făcători de bine și înzestrători ai Sf(â)ntului locaș acestuia, arhieriei, ieroarhimandriți, ieroshimonahi, shimonahi și monahi și monahii, și pre toți slujitorii miréni și pretutindenea drept slăvitorii hristiani, pre care iaste datori eclisiarhul cel mare a ave(a) grijă de a să pomeni de obște.

Anul 1860 noemvr(i)e 1.

Vii

Împărații Rosiei.

Alexandru Nicolaivici și soția sa Mariia Alixandrovna și toată familia înpăratească.

Domnii Moldaviei

Alexandru voevod și soția sa Elena doamna și toată familia lor.
Car(o)lu voevod.

Car(o)lu voevod și soția sa Elisaveta și toată fameliia lor.

Vii.

Prea Sfințiții Arhieriei ai țării aceștia.

(...) ³³⁹.

Filaret.

Nectarie.

Callinic.

Chesarie.

(...) ³⁴⁰.

Meletie.

Iosif.

Marchian.

³³⁹ Șters.

³⁴⁰ Șters.

Vladimir. Patarie. Iosif.
Calinic.

Mitro(poliți)³⁴¹.

Calenic, Iosif / Arhieri.

Calenic, Iosif, Iosif, Ieremia, Melhisedec, Chesarie.

Ieroarhimandriții.

Nicon ³⁴² .	Varnava.	Gherasim ³⁴³ .
Iosif ³⁴⁴ .	Ilarion ³⁴⁵ .	Neofit ³⁴⁶ .
Varlaam.	Neofit ³⁴⁷ .	Gherasim ³⁴⁸ .
Isidor.	Neonil ³⁴⁹ .	Melchisedec ³⁵⁰ .
Veniamin.	Vitalie.	Theoctist.
	Ghenadie.	Ac(...)nie ³⁵¹ .
Costandin.	Irinarh ³⁵² .	
Nectarie.		
Vasia ³⁵³ .		

Vii.

Protosinghelii.

Climent, Iustin, Ieroftei, Nectarie, Paisie, Paisie, Costandie, Darie,
Nectarie³⁵⁴.

³⁴¹ Trecuți ulterior în creion.

³⁴² Șters.

³⁴³ Șters.

³⁴⁴ Șters.

³⁴⁵ Șters.

³⁴⁶ Șters.

³⁴⁷ Șters.

³⁴⁸ Șters.

³⁴⁹ Șters.

³⁵⁰ Șters.

³⁵¹ Șters.

³⁵² Alt scris și altă cerneală.

³⁵³ În creion.

³⁵⁴ Șterși.

Iason³⁵⁵.

Ieromonahii.

Ierotheiu, Iulian, Theoctist, Ieronim, ~~Dionisie~~, ~~Partenie~~.

Isaia, Meletie, Ieremiia, Chelsie, Macarie³⁵⁶, Domentian.

Ghermano, Cornilie, Gherontie, Varnava³⁵⁷, Nathanail, Ilarion³⁵⁸.

Climent, Pavel³⁵⁹.

Neofit, Gherman, Gherman, Ilarion, Climent, Ghenade, Gherasim³⁶⁰.

Morți.

*De aicea să pomenesc fericiții ctitori precum și alți miluitori din au
Sf(â)ntului lăcaș acestuia.*

Ctitorii.

Monahul Pahomie, Roxanda doamna, Bogdan, Petru, Costandin, Ionașcu, A(n)gghelina, Theodora, Teofana, Ioan, Anastasiia, Petru, Vladimir, Alixandru, Aaron, Ierimiia, Costandin, Alecsie, Irina, Mariia, Ecaterina, Stana, Sampfira, Stefan, Axeniia, Thevra, Levin, Roxanda, Bogdan, Radul, Arghirie, Alexandru, Mariia, Miron, Ioan, Vasilie, Ecaterina, Gheorghie, Stefan, Elisaveta, Ioan, Duca, Petru, Mariia, Anastasiia, Dimitrie, Antonie, Soltana doamna, și tot neamul lor.

Morți.

Împărații Rosii.

Ioan, Anastasiia, Iurie,

Ioan, Evdochia, Theodora,

Ecaterina, Nicolai și tot neamul.

³⁵⁵ În creion.

³⁵⁶ Șters.

³⁵⁷ Șters.

³⁵⁸ Toate numele sunt anulate.

³⁵⁹ Trecute în creion.

³⁶⁰ Alt scris.

<i>Cnejii</i>		
Grigorie. Vasilie. Irina. Irina. Grigorie. Ana. Dimitrie. Irina. Ioan. Anastasiia. Varvara. Constantin. Costandin.	Nicolai. Ionașcu. Todosiia. Ioan. Ana. Alexandru. Acsana. Grigorie. Maria. Gheorghie. Elena. Smaragda. Alexandru. Vasilie.	Alixandra. Grigorie. Saula. Ioana. Dimitrie. Sampfira. Gheorghie. Antimiia. Ioan. Ioan. Theodor. Clomiia. Andrieu.
<i>Părinții Sf(ântului) lăcaș acestuia.</i>		
<i>Vii</i>		
Părintele nostru Ieroarh(imandrit) Nictarie		
Ieromonah(i)	Ierodiiakon(i)	Monahii
Ierothei Ghermano Gherontie I(...) ³⁶¹ Theoctist Climent Chelsie, Isaie Pavel, Gherman Neofit Ilarion Gherasim Ghenadie, Gherman	Gherasim Veniamin Nionil Isson	Venedict, Theodosie Veniamin Varlaam Melhisedec Chiril, Parthenie Filotheiu Parthenie, Ison Irotheiu, Ghenadie, Marchian, Arsenie ³⁶² , Irmoghen, Glicorie, Gherman, Varnava ³⁶³ , Iron, Iosif, Varuh ³⁶⁴ ,

³⁶¹ Șters.³⁶² Tăiat.³⁶³ Rupt; Var(na)va.³⁶⁴ Tăiat.

		Averchie, Gamaliil, Iustin.
<Pe verso, scris în creion>: Scris de monahu(l) Iustin. 1878 avgust 18.		
<i>Morții</i> <i>Mitropoliții</i>		
Theofan. Anastasio. Savva. Misail. Nichifor. Gavriil. Iacov. Sofronie.	Gheorghie. Theofan Ghedeon. Gheorghie. Anania. Anbrosie. Veniamin.	Theodosie. Varlaam Dositheiu. Antonie. Leon. Gavriil. Meletie.
<i>Morți</i> <i>Episcopii.</i>		

Eustratie. Spiridon. Gheorghie. Ioan. Varlaam. Dositheiu. Pahomie. Filaret. Veniamin. Iustin. (...) ³⁶⁵ Isaia ³⁶⁶	Agathon. Agathon. Savva. Dionisie. Ghedeon. Leon. Grigorie. Athanasie. Gherasim. Mardarie. Ghenadie. Filaret.	Ioan. Anastasie. Lavrentie. Theofil. Ionichie. Inochentie. Nectarie. Irinarh. Meletie. Meletie. Marchian. Dionisie ³⁶⁷ .
Morți Ieroarhimandriți		
Chiril. Gherasim. Theodorit. Nectarie. Venedict. Nathanail. Ierotheu.	Timotheiu. Veniamin. Sofronie. Ioil. Neonil. Ghermano. (Neofit (?)) ³⁶⁸	Iov. Ghenadie. Simeoan. Gherasim. Isaia. Rafail. Costandie ³⁶⁹ .
Morți. Ieroshimonahii.		
Vasilie. Calinic. Mina. Ioan. Isaie ³⁷⁰ . Ghiorghii ³⁷¹ .	Petru. Sisoe. Selvestru. Nifon. Parfene ³⁷² .	Iosif. Iustin. Iosif. Ioan. Costantin ³⁷³ . Agafiia ³⁷⁴ .

³⁶⁵ Șters.³⁶⁶ În creion.³⁶⁷ În creion.³⁶⁸ Șters.³⁶⁹ Altă mână.³⁷⁰ Alt scris și altă cerneală.³⁷¹ Alt scris și altă cerneală.³⁷² Alt scris și altă cerneală.³⁷³ Alt scris și altă cerneală.³⁷⁴ Alt scris și altă cerneală.

Ieromonahii.

Pahomie, Ghervasie, Ghedeoan, Prohor, Anastasie, Theofan, Tarasie, Parthenie, Athanasie, Iosif, Nicolai, Selvestru, Ghedeon, Antonie, Visarion, Ioachim, Nicolai, Filotheiu, parthenie, Efrem, Neofit, Antonie, isaia, Athanasie, Ghedeon, Calistrat, Calinic, Isaia, Ionichie, Macarie, Zosima, Agathon, Gligorie, Galerie, Athanasie, Macarie, Ghedeon, Savva, Ghedion, Iorest, Ionichie, Ghedeon, Athanasie, Ilarion, Macarie, Isaia, Veniamin, Calinic, Mihali, Macarie, Ionichie, Pahomie, Vitalie, Mithodie, Antonie, Gherasim, Venedict, Ghenadie, Petru, Iosif³⁷⁵, / Calinic, Sisoe, Iustin³⁷⁶, Petru, Arsenie, Gherontie, Samuil, Paisie, Athanasie, Teofilact, Isidor, Casian, Serafim, Casian, Ghenadie, Gherasim, Tarasie, Gherasim, Ghedeon, Macarie, Ghenadie, Calistrat, Teofan, Grigorie, Nil, Calinic, Gherasim, Macarie, Varnava, Gheorghie, Glicherie, Calenic³⁷⁷.

Ierodiaconii.

Parthenie, Isaia, Arsenie, Veniamin, Iacov, Iacov, / Nicanor, Thoma, Veniamin, Ghenadie, Chesarie, Ghenadie, Antonie, Dionisie, Ioasaf, Macarie, Veniamin, Isaia, Samuil, Chesarie, Emanuil, Lavrentie, Ioan, Ioan ieroshidiacon, Glicherii, Irinarh³⁷⁸, Ghervasie.

Shimonahii.

Vasilie, Theofil, Isaia, Visarion, Vasilie, Savastian, Calinic, Chesarie, Theodor, Isaie, Iroonim, galerie, Calenic³⁷⁹.

³⁷⁵ Numele lui Petru și Iosif șterse.

³⁷⁶ Numele Calinic, Sisoe și Iustin șterse.

³⁷⁷ Numele lui Calenic în creion.

³⁷⁸ Tăiat.

³⁷⁹ Numele lui Calenic în creion.

Monahii.

Ionichie, Gherman, Grigorie, Parthenie, Varlaam, Pavel, Macarie, Theodor, Theofan, M(a)theiu , Diodor, Porfirie, Filotheiu, Isaiia, Filimon, Pangratie, Iov, David, Visarion, Porfirie, Matheiu, Lavrentie, Pahomie, Savatie, Ieremiia, Samuil, Ioanichie, Samuil, Iov, Gherontie, Parthenie, Nichifor, Paisie, Nicodim, Mihail, Theofan, Evloghie, Antonie, Chiriac, Petronie, Mihail, Ghervasie, Siloan, Theodosie, Ilie, Paisie, Savva, Sofronie, Agathon, Ghelasie, Theofil, Gherontie, Patrachie, Pahomie, Misail, Ghenadie, / Vasilie, Lavrentie, Dositheiu, Arsenie, Isaiia, Calistrat, Iorest, Mitrofan, Ilie, Achindin, Grigorie, Hariton, Theodorit, Epifanie, Nicodim, Mardarie, Theoctist, Chiril, Isaiia, Theodosie, Savva, Palamon, Varlaam, Hariton, Theodosie, Efrem, Antonie, Mitrofan, Arsenie, Savva, Efrosii, Gheorghie, Efrosin, E(u)thimie, Vasilie, Efrem, Galerie, Efrem, Nicolai, Ghedeon, Nicolai, Pagapie, Ioanichie, Lavrentie, Dionisie, Ghedeon, Măriian, Agathon, Feofan, Nichifor, Nicodim, Paisie, Varnava, Serafim, Ionichie, Athanasie, Theofan, Varnava, Nicodim, Iosaf, Serafim, / Selvestru, Serafim, Efrem, Mihail, Nicodim, Theofil, Varlaam, Ghedeon, Pahomie, Iorest, Varlaam, Ionichie, Selvestru, Athanasie, Ghedeon, Nil, Dionisie, Serapion, Paisie, Varnava, Sofronie, Vlasie, Calistru, Iosaf, Theodosie, Visarion, Ieronim, Ghenadie, Pafnutie, Ghelasie, Ieronim, Casiiian, Thoma, Pahomie, Irinarh, Anatolie, Veniamin, Anthim, Vasian, Sofronie, Pafnutie, Ionichie, Nicodim, Dometian, Vichentie, Neofit, Serghie, Callinic, Calistrat, Costandie, Gherontie, Galaction, Ioan, Athanasie, Climent, Gherasim, Nictarii, Galaction, Iacov, Ghelasie, Nictarie, Gorgonie, Atanasie³⁸⁰.

Isihi³⁸¹:

Irinarh, Chesar(i)e, Naftanail, Gherontie, Nestor, Ghenadie.

³⁸⁰ Alt scris.

³⁸¹ Alt scris.

Monahiile

Salomiia, Martha, Theofana, Antonida, Theodora, Samfira, Parascheva, Eulampiiia, Mariia, Irina, Anastasiia, Martha, Sofiia, Samfora, Casiiiana, Elisaveta, Eupraxiia, Elisaveta, Agathiia, Eupracsiia. Sevastiia shimonahiia, Mavrina (?), Macrina shimonahiia³⁸².

Preoți de mir

Stefan, Enache, Petru, Anisiia, Luca, Anna, Gheorghie, Ioan, Mariia, Petru, Ioan, Simeoan, Dimitrie, Ignatie, Agathona, Luca, Mariia, Iacov, Parascheva, Nicolai, Creața, Grigorie, Vasilie, Ursache, Petru, Vasilie, Ioan, Simeoan, Petru, Grigorie, Elisaveta, Acsenti³⁸³, Theodora, Ioan, Ioan, Gheorghie, Parascheva, Ioan, Gavril, Ioan, Nastasie, Maranda.

Boeri

Theodor, Agathiia, Simeon, Theofana, Mariia, Gavriil, Odochiia, Gavriil, Grigorie, Ioan, Costandin, Theofana, Slami, Sultana, Conde, Ecaterina, Solomon, Anastasiia, Vasilie, Meletie, Anna, Grigorie, Costandin, Pătrașcu, Oso, Antimiia, Grigorie, Rocsanda, Marica, Gheorghie, Ioan, Condrea, Anastasiia, Nichifor, Ilie, Ioan, Dimitrie, Marica, Ioan, Crăstiian, Antiimiia, Mariia, Gheorghie, Theofana, Thoma, E(u)thimiia, Dimitrie, Mariia, Gheorghie, Gligorie, Vasilie, Ioan, Costanda, Gherman, Iurașc, Ioana, Iordache, Ioan, Mariia, Simeoan, Mariia, Cornilie, Safta, Ioan, Theodor, Gheorghie, Ioan, Tofana, Andreiu, Mariia, Miron, Maxim, Grigorie, E(u)thimiia, Iané, Vasilca, Iacov, Magdalina, Theodor, Roman, Loghin, Zahariia, Ioan, Anastasiia, Tomșa, Petru, Toma, Ioan, Dragoși, David, Nedéle, Stanciul, Chiril, E(u)thimiia, Petrea, Todora, Miron, Agathona, Martha, Mariia, Nitrea, Marica, Lupa, Ionașcu, Maxim, Ieremiia, Manuil, Andreiu, Theodosiia, Costandin, Crăstâna, Lupul, Șarban, Costandin, Safta, Ioan, Safta, Mariia, Costandin, Grigorași, Costandin, Ioniță, Ioan, Ecaterina, Stefan, Mariia, Pavel, Mariia, Stavăr, Ioan, Mariia,

³⁸² Altă cerneală și alt scris la cele trei nume.

³⁸³ De aici numele preoților cu altă cerneală și alt scris.

Toma, Pantelimon, Varvara, Crăciun, Constandin, Filip, Grigorie, Gafița, Mariia, Solomon, Safta, Vasilie, Despa, Nicolai, Thoma, Elena, Filip, Ecaterina, Costandin, Dahina, Grigorie, Axiniia, Gavriil, Nicolai, Iordache, Șarban, Alixandru, Anița, Iordache, Andronache, Mariia, Ioan, Elena, Vasilie, Constandin, Safta, Elena, Ilie, Mariia, Dimitrie, Anna, Grigorie, Ivstratie, Safta, Alicsandru, Vasilie, Mariia, Grigorie, Lupu, Iordache, Enache, Iordache, Ioan, Iordache, Ioan, Andrei, Balașa, Ioan, Athanasâi, Mariia³⁸⁴, Iliana, Axiniia, Zoița, Ecaterina, Zamfira, Ioan, Nicolai, Safta³⁸⁵.

Pravoslavnicii hristiani.

Miréni.

Ioan, Mariia, Vasilie, Parascheva, Teodor, Gavriil, Mariia, Ioan, Mariia, Petru, Mihail, Mariia, Ionașcu, Gheorghie, Stana, Ioan, Stefan, Nechita, Simeoan, Theodosiia, Maxim, Elena, Ilie, Neacșa, Ioan, Sava, Mariia, Ionașcu, Ilie, Magdalina, Todora, Stefan, Safta, Malina, Constantin, Gherman, Dumitrașcu, Andronic, Anna, Crâstâna, Iacov, Anastasiia, Mihail, Ieremiia, Sofronie, Crăstea, Gheorghie, Anastasiia, Theodor, Miron, Agripina, Vasilie, Evdochiia, Ivan, Vasilie, Anna, Theodor, Dimitrie, Crâstâna, Vasilie, Procopie, Grigorie, † Vasilie, Grigorie, Gavril, Ioan³⁸⁶, Solomiia, Andreica, Ioan, Anastasiia, Stefan, Vasilca, Mihail, Anisiia, Ioachim, Nastea, Lazar, Agathiia, Anna, Ieremiia, Vasilie, Todosiia, Marchiian, Mariia, Stefan, Grigorie, Alexie, Anisiia, Petru, Calin, Ioan, Varvara, Petru, Ana, Ioan, Nechita, Theodor, Mariia, Tomșa, Anastasiia, Maxim, Marina, Vartholomeiu, Simeon, Nathanail, Vasili³⁸⁷, Parascheva, Mihail, Vasilca, Ioan, Dimitrie, Nicolai, Ioan, Andreiu, Iona, Mariia, Duca, Anna, Dimitrie, Ioan, Sofiia, Lupu, Sofiia, Duca, Anastasiia, Gheorghie, Agripina, Stefan, Antimiia, Enache, Grigorie, Anisiia, Nicoară, Tatiiana, Theodor, Parascheva, Anastasiia, Salomiia, Theofana, Theodora, Profira, Mariia, Irina, Grigorie, Milanie, Samfira, Parascheva, Evloghie, Irina, Mariia,

³⁸⁴ Altă cerneală.

³⁸⁵ Altă cerneală la Ioan, Nicolai, Safta.

³⁸⁶ Altă cerneală la Vasilie, Grigorie, Gavril, Ioan.

³⁸⁷ Altă cerneală.

Alixandra, Dumitra, Sanda, Zoița, Satha, Smaragda, Grigorie, Dragan, Panaite, Mariia, Catinca, Mariia, Ecaterina, Iordache, Satha, Ieremiia, Enăcache, Zoi, Ioana, Manuil, Gheorghie, Mariia, Gheorghie, Ana, Lupu, Elena, Manuil, Costantin, Ecaterina, Dimitrie, Ecaterina, Parascheva, Nicolai, Mariia, Gheorghie, Safta, Gheorghie și tot neamul.

Vasilie, Grigorie, Epraxiia shimonahiia, Emanuil, Aglaiia, Theodor, Parascheva, Nichifor și tot neamul lor.

Andrei, Ioniță, Vasilie, și tot neamul lor³⁸⁸; Evdochiia³⁸⁹.

Nastasi Gheorghie, Anton, Grigore, Tanasi și tot neamul³⁹⁰.

Aceștea s-au scos din pomelnicul cel mare spre a să pomeni totdeauna la Proscodie, care sint acolo înșămnați, care ce au făcut și ce au dat la Sf(ânta) Mon(astire) și s-au scos numai cei morți fiindcă nu să mai știu care mai sint vii.

Neamurile Mitr(o)p(olitului) Veniamin Morții

Grigorie, Mariia, Chesarie ieromonah, Elisaveta shimonahiia, Matheiu, Serghie, și tot neamul lor.

Neamurile Arhiereului Filaret.

Grigorie voeovod, Zoița doamna și tot neam(ul)

Grigorie, Anna și tot neamul lor.

Costantin, Zoi, Scarlat, Mariia (?), Gheorghie.

Vasilie, Efrosina și tot neamu(l)³⁹¹.

Alixandru, Mariia³⁹² și tot neamul lor.

Alixandru, Ana și tot neamul lor.

Ioan, Elisaveta și tot neamul lor.

Ioan, Smarangda și tot neamul lor.

³⁸⁸ Altă mână.

³⁸⁹ Trecută în creion.

³⁹⁰ Altă mână.

³⁹¹ Altă cerneală la „Vasilie, Efrosina”.

³⁹² „Mariia”, scris deasupra, altă cerneală și mână.

Ioan, Smaranga și tot neamul lor.
 Ierei Pavel, Athanasiia monahiia și tot neam(ul lor).
 Dimitrie, Elisaveta monahiia și tot neam(ul lor).
 Theodor, Ecaterina și tot neamul lor.
 Sofiia shimonahiia și tot neamul lor.
 Ierei Dimitrie, și Nicolai și tot neamul lor.
 Vasilie, Ioan și tot neamul lor.
 Mariia presvitera, Vasiiana monahiia și tot (neamul lor).
 Epraxie shimonahiia și tot neamul lor.
 Ioan, Mariia, Eftenco și tot neamul lor.
 Radul, Stanca, Mariia și tot neamul lor.
 Shimonahiia Anna, monahul Theodor și tot (neamul lor).
 Shimonahiia Vasiiana, Isaac și tot neamul (lor).
 Irinarh shimonah, Epraxiia shimon(a)hia, Vasilie, Sandul și tot
 neamul (lor).
 Andreiu, Nicolai monah și tot neamul lor.
 Manuil, Elena, Safta și tot neamul lor.
 Thoma, Ecaterina, Despa și tot neamul lor.
 Erei Pavel, Vasiiana monahiia și tot neamul (lor).
 Mariia, Stamati, Zoi și tot neamul lor.
 Ierodiiacón Gavriil, Athanasie și tot neamul lor.
 Ilie, Gavriil, Anna și tot neamul lor.
 Ioan, Safta, Nicolai și tot neamul lor.
 Martha shiminahiia, Ioan și tot neamul (lor).
 Nicolai, Smărangda, Ioan și tot neamul (lor).
 Theodor, Ecaterina și tot neamul lor.
 Sofiia shimonahiia, Ioan și tot neamul (lor).
 Filotheiu shimonah, Nicolai și tot neamul (lor).
 Silvestru ieromonah, Rocsanda și tot neamul (lor).
 Nichita, Melaniia monahiia și tot neamul (lor).
 Alecu, Iulian³⁹³.

Biblioteca Academiei Române, Manuscrise românești, nr. 2679, f.1-

18.

³⁹³ Alt scris și cerneală, șterse.

DOCUMENTE

1

1723 (7231) iunie 20

† Adecă noi, oameni de Bosanci și de Lămășeani, făcut-am mărturiia noastră la mâna svinției sale părintelui Ioanichie, egumenul de Slatină, precum știm cam apucat din moș(i), din strămoșii noștri, pentru livedzi de pomi, cini ar fi făcut la sat, au fost volnici a-ș(i) stăpâni livedzile cu pomii cât trăesc, și după ce să trec bătrânii rămân la ficiori, la nepoți, la strănepoți, de le stăpânesc pân(ă) în cât niam s-ar tragi dintr-acei ce ar fi făcut livedzi, îns(ă) carii șed în sat de poartă bir și lucrîadză boeresc. Iar carii lipsăsc din sat și să duc pe aiurili, pomeții acelor duși îl iau stăpânii, pentru că locul iasti spănesc.

Așjdere și fetili ce să mărită și le iau bărbații de le duc pintr-alte sate, nu-s volnici ginerii aceia a lua părțide moșie de la socri, ci părțile acelor fete mărintate pe la alti sati rămân la frați sau la ce niam va fi mai aproapei celor cu livedzile și or fi ședzători în sat.

Așea știm și așea mărturisim cu sufletile noastre, și această mărturie s-au făcut denaintea a mulți boiari și mazili carii mai gios s-au iscălit.

Din Suceav(a) л(ѣ)т(о) ^{зсла} <7231/1723> юни(е) к̂ <20>.

ИДЛМ ЛѢКА СЛЖ(ЕР) <m.p.>.

ЩЕФАН ГЕЖКА БИВ ВТ(О)РИ БАН, ИСКАЛ <m.p.>.

ГЕОРГИ ПОСТ(ЕЛНИК) <m.p.>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/I. Original, difolio, rupt, lipit.

2

1741 (7249) martie 16

Copie

Noi Grigorii Ghica v(oie)v(od), Bojă(iu) milosti(iu) gospodar Zămli Moldavscoi. Facim știrecu această carte a domnii mele, precum s-au pârât de fați rugătorii noștri, Agathon, egumenul de la Mănăstiri(a) Slatina, cu **Tofan**,

egumenul de Homor, pentru jumătate de sat din Verejăni pe apa Moldovii din sus de Bae, în ținutul Sucevii, zâcând Tofan egumenul că acea jumătate de sat de Verejăni a fi a Homorului. Și au arătat și un ispisoc vechi de la Bogdan v(oe)v(od) de 208 ani, în care scria că au dat danie giuământat(e) de sat de Verejăni Mănăstirii Homorului, și cu acel ispisoc cerca egumenul de Homor, trăgând acea giuământate de sat la stăpânire(a) Homorului.

Pentru care domnie me i-am orânduie la cinstit și credincios boeriu nostru dum(nea)lui Sandul Sturza vel logofăt ca să le ia sama; și stând față înnainte dum(isa)le amândoi egumeni(i) întrebat-au dumn(ea)lui vel logofăt pe egumenul Mănăstirii Slatina cu ce stăpânești mănăstire(a) ace(a) moșae și de au dresă să le arăte. Și Agathon egumenul au dat samă că dresăle Slatinii au ars toate și n-au la mână nici un dres, nici pe moșie aceasta, nici pe alte moșai, pi nici unele, dar să știe că satul Verejăni esti a Slatinii, și tot Mănăstire(a) Slatina l-au stăpânit cu pace de când țin ei minte, și niciodată mai înnainte n-au răspuns călugării de Homor pentru ace giuământate de sat că ar fi a Homorului, nici au stăpânit niciodată.

Și cât pentru aceasta cu stăpânire egumenul de Homor încă au răspuns că mai înnainte de 30 ani ar fi stăpânit Homorul, iară de 30 ani încoace n-au stăpânit, dar vr(e)o dovadă n-au arătat pe nime cum să fi ținut Homorul ace giuământate de sat, fără numai acel ispisoc vechi.

Pentru care spuindu-ne dumn(ea)lui vel logofăt poveste(a), domnie me așa am găsat cu dreptate că mai de socotit esti stăpânire(a), decât a să credi un ispisoc vechi ca acela de 208 ani și din vreme că afară (de) acel ispisoc, alte hârtii nu s-au mai aflat la Homor pe ace giuământat(e) de sat de Verejăni, și acel sat tot au fost în stăpânire(a) Slatinii, cu dreaptă giudecată am hotărât să de pace aceu moșai egumenul de Homor, că s-au cunoscut că esti moșae Slatinii, și l-am dat rămas din toată lege(a) țării; și ispisocul încă s-au luat de la mâna lui Tofan egumenul și s-au dat la mâna egumenului de Slatină, și îndreptându-să rugătoriu nostru Agathon egumenul că acel sat Verejăni esti dreaptă moșae Slatinii, de la domnie me încă le-am dat și le-am întărit cu această carte a domnii mele ca să-ș(i) ție satul Verejăni cu pace și niciodată supărare să n-aibă de la călugării de Homor și să fie Slatinii ispisoc de întăritură pre satul acesta stătători în veci, și de această pâră să nu să mai pârască piste carte domnii mele.

Velet *~~3CM~~ <7249/1741> ~~МАРТ~~(ie) ~~СИ~~ <16>.

L(oc) P(eceții).

Iscălit Sturza vel logofăt.

Giudecătoria țin(u)t(ului) Sucevvei.

Copiia aciasta poslăduindu-să din cuvânt în cuvânt și fiind întocmai di pi originalul înfățoșat cu jalobă di cătră dichiu Sv(i)n(tei) Monastiri Slatina, s-au încredințat cu iscăliturili cilenurilor și punire peceții Giudecătoriai.

(...) <m. p.>.

Gane spat(ar) <m. p.>.

(...) <m. p.>.

Derector Ioan Filipovici <m. p.>.

S-au poslăduit di Matei Ciobicu <m. p.>.

M(asa) a nemișcătoare.

No. 1778.

1832 oc(tom)vr(ie) 20 zili.

<Pe verso-ul filei a doua>: În ce adevărat scrie așa: Carte di la Grigori v(oe)v(od) pentru moșăe Verejăni; 7249 mart 16.

Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/3. Copie din 20 octombrie 1832.

3

1743 (7251) aprilie 20

Milostiv(e) și luminat(e) do(a)mni.

Să fii mărie ta s(ă)n(ă)tos

† Luminat(ă) carti(a) mării tali cu Ghidioan, egumenul de Mănăstire(a) Slatina ni-au vinit, cu care carti ne poruncești mării ta ca să mergem la satul Rădășinii, moșie Mănăstirii Slatinii și să alegemu o bucat(ă) de loc din hotarul târgului Băi(i), ce-ar fi avut danie satu Rădășinii dela răpăusatul Ștefan Tomșa vodă.

Noi pe luminat(ă) porunca mării tali am mărsu la Răd(ă)șini ș-am chemat și mazili dinpregiur pe Gavril¹ Frățița și pe Ursache Davidel, ș-am chimat și târgoveții de¹ Baia¹, anume pe popa Vas(i)lii, și Ianăș cel mare, și Petre frate-său, și Ianăș Peștereci, care sânt vechi târgoveți de Bai(a), și li-am citit luminată porunca¹ mării tali ci ni-au dat egumenul¹ cătră noi că n-au apucatu să fii stăpânit Rădișinii v(re)o bucată de locu din hotarul Băi(i), dar scoas(e) și egumenul o carte de blăstămu asupra cui ce-ar ști și n-ar mărturisi adevărul¹, și băeșii acea carte de blăstămu asupra sufletelor sale n-au vrut să o primască.

Și scoas(e) egumănul pe popa Costantin de satu de Rădășini și cu 15 o(a)meni bătrâni vecini de locu, anum(e) Vas(i)lii a lui Ghiorghii, Vas(i)lii Tăploge¹, Strătulat Tiron, Ghiorghii Pletos, Gligori a lui Sofronii, Ion a lui Iftimii, Vas(i)lii Tănas(e), Toader a Lucăi, Toader a lui Dumitrașco, Gligori Andron, Gavril Tăpălage, Glagor Pletosul, Ion Pirjul, și mărturisără c-au apucatu de la bătrânii lor că fiind Ștefan vodă Tomși copil și săracu au învățat carte aici în satu în Rădă(ă)șini, și miluindu-l Dumn(e)dzău cu domnie, au vinit aici la Rădășini și li-au făcutu biserica, și jeluindu-s(e) o(a)mini(i) că li-i locul strântu și n-au unde să hrăni,le-(a)u datu ș-o bucată de locu din hotarul târgului Băi(i).

Și pe cum au mărturisât, au priimit și carte cea de blăstămu asupra sufletelor sale. Și vădzându și băeșii c-au priimit carte cea de blăstămu acești o(a)mini, n-au mai pus nici ei pricin(ă).

Dară încă ne mai mărturisiră Gligori Andron și cu Gavril Tăplăge că fiind ei copilandri ci în casa părinților săi au vinit un Alecsa Oiaga, lăeș¹ de loc și om bătrân, ș-au mărturisât el cătră părinții acestora că apucat-au stăpânind Rădășini(i) acea bucat(ă) de loc din hotarul¹ lor și (î)nc(ă) au îndreptat¹ pe acești o(a)mini, fiind ei copii, și la semnile¹ hotarului.

Deci văzând¹ noi mărturie lor, am mărsu ca s(ă) ne arăte¹ acea bucată de loc, și ni-au dus de ni-au arătat locul și ni-au arătat și semne di hotar; începându-s(e) hotarul din gura unui drumu vec(hi)u și păr(ă)sātu în marge(nia) hotarului Rădășinilor din sus despre apus, ce s-au numit drumul Armanului, și din gura drumului hatul la vale can spre amiadzădzi, și-n capul hatului s-au găsit și un stâlpu hotar vechiu, și necredzând noi c-ar fi hotar

vechii, l-am dezgropat și-am găsit sub stâlpul cărbuni, cărămidă și herburii di oal(ă), și-am tocmit stâlpul iarăș în locu cum au fost și-am făcut și noi movilă lângă stâlp. Și dintr-acesta stâlp can spre răs(ă)ritu pe o șădzătură, și-n capul așădzăturii² s-au pus alt stâlp și s-au făcut și movilă, și de la acesta stâlp hatul drept spre răs(ă)ritu la margine(a) lacului făr(ă) fundu¹ pe dispre amiadzăzi și din gios de lac s-au pus stâlp și s-au făcut și movil(ă). Și dintr-acesta stâlp iarăș hatul tot spre răs(ă)rit pintr-o moviliță vechi, și din movilă tot¹ spre răs(ă)rit în gura unii¹ scursor(i) de pârâu, și-n gura pârâului s-au pus stâlp și s-au făcut și movilă în țarmurile despre apus. Și de acolo, pârâu(l) la dial spre miadzănoapte pân(ă) (în) puțul lui Giurgiuman, și acolo iarăș să¹ împreună cu hotarul Rădăș(enilor)³ margini(a) din gios dispre răs(ă)ritu.

Și după cum am aflat pe (mărtu)³rie o(a)menilor și pe semnele vechi, am ales cea bu(cată)³ de locu dispre hotarul Băi(i), și-am lipit-o la hot(arul)³ Rădășinilor, înnoindu și sămnili după luminată porunca mării tali.

De aceasta¹ facem știre mării tali. Să fii (măria)³ ta săn(ă)tos.

Λ(Ϝ)Τ(Ϟ) *Зсна <7251/1743> ап(риліе) к̂ <20>.

Robii mării tale

ІДАМ ЛѢКА БИВ ВЕЛ СЪЛЦЕР <m.p>.

КОНСТАНТИН КАНТ(АКО)ЗИНО <m.p>.

БАСИЛЕ БАШОТЪ ПОСТ(ЕЛНИК) <m.p>.

ШТЕФАН ГЕРГЕЛ ПИС(АЛ) m.p>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/4. Original, difolio; Cu o copie.

EDIȚII: Theodor Codrescu, *Uricarul*, X, p. 180-183.

¹ Pătat.

² Rupt, pătat.

³ Rupt.

4

1744 (7252) mai 25

† Иѡ ЇѡАН НИКОЛАЕ В(ОЄ)ВОДА, Б(О)ЖІЮ М(И)Л(О)СТІ(Ю), Г(О)СП(О)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Dat-am carte(a) domnii meli rugătoriului nostru sfinții sale ermonah Ghedeon, egumenul de la Mănăstire(a) Slatina, să fie volnec cu carte domnii miale a stăpâni o livadă de pomeți ce dzisă că este pe moșia mănăstirii ce să chiamă Rădășeni ot Suceavă, care livadă dede samă c-au făcut-o un om anume Moscalul, ce-au fostu nemerit din Țara Leșască, și șezând pe locul mănăstirii ș-au fostu făcut acea livadă. Și după moarte acelui muscal nerămâind ficior, au rămas livada în sama mănăstirii de o țin călugării de multă vreme.

Pentru aceia să fie volneci să o stăpâniască și să ia roada pomătului și nime să nu ste înprotiva cărții domnii mele, iară de ari ave a răspunde cineva, să margă înnainte(a) ispravnicului de ținut să le ia sama.

Б(Ъ) Л(Ъ)ТО *ЗСНВ <7252/1744> МАИ КЕ <26>.

Прочи ЛВГ(О)Ф(Е)Т.

<Pe verso>: Pentru livezi ot Rădășen(i); Pentru livad(ă) ot Răd(ă)șeni.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/3. Original, sigiliu mic octogonal.

5

1744 (7252) mai 25

† Иѡ ЇѡАН НИКОЛАЕ В(ОЄ)ВОДА, Б(О)ЖІЮ М(И)Л(О)СТЕІЮ, Г(О)СП(О)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Dat-am carte(a) domnii meli rugătoriului nostru sfinții sale Ghedeon ermonah, egumenul de Slatina, să fie volnec cu carte(a) domnii mele a stăpâni niște livedzi de pomi ce dede samă că ar fi făcute de vecinii mănăstirii pe moșia mănăstirii la Rădășeni și la Mădzănăești, din care vecini unii au murit și nu li-au rămas ficiori, alții s-au dus de trăescu la alte părți, și n-are mănăstire(a) nici o slujbă iară livedzile li-au tras unii din sătenii de Rădășeni, făcându-se că-s niamuri cu stăpânii acelor livedzi.

Deci pentru livedzile unora ca acelora morț(i) și nu li-au rămăs feciori trăitor(i) acolo în sat sau fugiți și n-are mănăstire(a) nici un folos de dânșii, să le stăpâniască cu toată roada lor și nime din niamurile lor să nu să amestece piste această carte a domnii mele.

Б(ѣ) л(ѣ)тѣ *зснѣ <7252/1744> мѣи кѣ <25>.

Прочи лѣт(ѣ)ф(ѣ)т.

<Pe verso>: Carte de la mărie sa Ioan v(oe)vod pentru livézile de la Rădășeni și de la Mădzănăești.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/4. Original.

6

1744 (7252) iulie 5

Facim știri cu această mărturie la mâna călugărilor di la Sfânta M(ă)năstiri Slatina că aducându-ți Neculai Sultan o luminat(ă) carti mării sali lui vod(ă), în cari scrie să-i luăm sama pentru pricina unor tufi, cari tufi sintu pi moșie mănăstirii, pentru cari ar fi jăluit mării sali lui vod(ă) cum că trăindu tată-său Sultan, ar fi fostu cumpărat toată dijma acii moșii di la călugări cu tocmal(ă) să o și stăpâniască piste un (...) ¹; și într-aci vremi apărându acil loc di nu au călcat nimi, s-au râdicat acisti tufi.

Deci după luminat(ă) poronca mării sali lui vod(ă) au chimat faț(ă) și pi călugări și li-am luat sama și pentru această pricină deder(ă) sama călugării că cum li-au fost voe Soltăniștilor au tăet-o iar acmu lipsindu di la mâna lor vinitul moșii dând-o călugării asupra altora pentru păduri, am socotit să n-aibă Neculai Sultan nici o tr(e)ab(ă) cu dânsa, cât au stăpânit-o ci i-au tribuit ș-au tăet dintr-însa.

Driptu aceasta am dat această mărturie la mâna călugărilor ca să s(e) apiri dispri Soltan.

ЛИТ *зснѣ <7252/1744> юл(іе) ѿ <5>.

Коста(к)и Мѣилак вил кѣп(итан) дѣ Ковѣрлѣиѣ <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua>: 7250 iuli(e) 5. Mărturie pentru moșie de la Galaț(i) a Mă(nă)st(i)rii Slat(ina) la 5 iulii.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, II/2. Original, difolio, rupt.

¹ Omis.

7

1753 (7261) ianuarie 1

† Иѡ Костандин Михаил Чехан Ракови(ъ) в(ое)вода, Б(о)ж(ію) м(и)л(о)ст(ію), Г(о)сп(о)дар(ъ) Земли Молдавскви. Dat-am carti(a) domnii mele rugătoriului nostru lui ieromonah Parthenie, egumenul și altor părinți călugări de la Sf(â)nta M(ă)n(ă)stire Slatina, și pre cine din jidovi vor pune orândariu la satul Rădășeanii, moșia Slatinii ot ținutul Sucevii, să fie volnec cu carte domnii mele, a-și(i) păzi rânduiala orândării sale după obiceiul și altor orândari, și să fie neoprit de cătră oameni a vinde tot féliul de băutură, de vréme că ni-au dat jalobă numitul igumen că cu orânda vine sfînta mănăstiri mai bun folos di chivernisala. Și fiind cu folosul mănăstirii, iată li s-au întărit lor volniciia omului ce vor pune, ca să fie slobod a vinde tot feliiul de băutură, și alții nime să n-aibă triabă la moșia sfintii mănăstiri. Într-alt chip să nu fie.

*Зсѣла <7261/1753> ген(аріе) і̇ <10>.

Бел мед(елничар).

<Pe verso>: Cărți g(os)p(o)d di vinit pintru Răd(ă)șani; Mărie sa Costand(in) (voe)vod Racoviț(ă) să pue orândar la R(ă)dășani.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/10. Original, sigiliu mic octogonal.

8

1756 (7264) ianuarie 9

† Иѡ Матеи Гика воевода, Б(о)жиен м(и)л(о)стї(ю), Господар Земли (Молдавскви). Dat-am carti domnii méle cuvios rugătoriului nostru lui Parthenie igumenul și cu tot soborul de la Sfânta Mănăstirea Slatina, să fie volnici cu carte(a) domnii mele a vinde vara muntele Grințiașul, moșie

Slatinii, cui vor găsi să de preț mai bun la mănăstire. Iară cât pentru oamenii care-i șad la Bistriță pe hotarul Slatinii, pre cât munte li-ar trebui pentru trebuința bucatelor lor, să le de numitul egumen după cum au și vorbit cu dânșii că le va da cu tocmală.

Și nime să nu ste împotriva cărții domnii mele. Iară având cineva a răspunde, să margă înaninte isprav(nicului) de ținut să le ia sama și să le hotărăscă pricinele, și când nu să va odihni vreo parti, vor vini la Divan. Aceasta poruncim.

*Зсѣдъ <7264/1756> ген(аріе) ☉ <9>.

Прочи вел лвг(о)ф(е)т.

<Pe verso-ul filei a doua>: Pentru muntii Grințieșul, să fii volnic a vinde; Cărți domnești.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, V/6. Original, difolio, sigiliu mic octogonal.

9

1758 (7266) august 31

Adecă eu Varlaam Panait, ci-am fost pârcălab la târgul Băii și vornece, scriu și mărturisăscu înaintea lui D(u)m(e)zău și înaintea judecătorilor oriunde s-ar întâmpla, precum eu am cumpărat dejma în șesă ani moșii ce este din sus de târgul Băii, care moșie este a dumisali Sandul Sturdzâi vel log(ofe)t. Și această moșii este dată dianie dumisali de mărie sa Mihai vod(ă) den locul târgului Băii, care ace(a)stă moșiea dumisali Sturdzâi să hotărăște cu moșie Sfintii Mănăstiri Slatinii, anume Verijenii, și eu așe am luat dejmă într-acii 6 ani. În gura Sășăii este un piscu înaltu și areo curmătură, și dintr-acestu piscu cu curmătură în gios este moșie Sturdzâi, iară în sus este a Slatinii m(ă)n(ă)st(i)ri(i), și de(n)tr-acestu piscu dreptu la răsărit presté apa Moldovii este o dâlmă făcută de pământu, care ace(a)st(ă) dâlmă est(e) hotar vechiu, și dentr-aciastă dâlmă în gios a Sturdzâi, moșie iar în sus a M(ă)n(ă)stirii Slatinii, și din dâlmă aciasta într-o movilă mare ce esti în mijlocul câmpului, și den movila ace(a)sta tot la răsărit înaintea păra în hotarul satului Lămășenii, ce să chiamă dialul Cireșiului. Așe știu și așe mărturisăscu.

Și pentru credința m-am iscălit la valet
 Л(Ъ)Т(О) *ЗСЗЗ <7266/1758> АВ(ГЪСТ) ЛА <31> Д(Ъ)НИ ЛЪН(И).
 Барла(а)м пыркълаб <m.p>.

<Pe verso-ul filei a doua>: Mărturie pentru Verij(e)ni di la Varlaam Panait.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/2. Original, difolio.

10

1759 (7267) iunie 1, Iași

† Иѡ ІѡАН Ѳеодор воевода, Б(о)жіею м(и)л(о)стію,
 Г(о)сп(о)даръ(ъ) Земли Молдавской. Dat-am carte(a) domnii méle
 rugătoriului domnii méle ieromonah Pahomie, egumenul de la Sf(â)nta
 Mănăstire Slatina, să fie volnec cu carte(a) domnii méle a pune orândari pe
 moșiile mănăstirii și la satul Rădășenii ot ținutul Sucevii, ca să vândză tot
 feliul de băutură după cum au această voe ș-alți egumeni, și să fie neopriți de
 cătră oameni a vinde băutura, plătind obiceiul mănăstirii, și alții nime afară
 din orândari să n-aibă voe a vinde. Într-alt chip să nu fie.

În Iaș(i) *ЗСЗЗ <7267/1759> юн(іе) А <1>.

Прочи вел лѡг(о)ф(е)т.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/13. Original, difolio, sigiliu mic octogonal, pătat.

11

1770 aprilie 14

De la Divan(ul) Moldovii

Cinst(it) dum(itale) Vasâli Balș, firicita săn(ă)tate poftim dum(itale)
 de la Dumnădzău. Îț(i) facim știri dum(nea)tali că aici la Divan s-au jăluit
 părintili Midodii egumin de la Sfânta Mă(ănăș)t(i)re Slatina, dzicându că ari
 mă(năș)t(i)re(a) o moșii, anume Verijăanii i Mălinii, la ținutul Sucevii, pe cari

moșii arată că ari scrisoare și stăpânirea vechi, și ari înpresurari dispre o moșii al dumisali banului Ștefan Sturdzii și dispre altă moșii (a) stol(nicului) Enachi Cant(a), și acmu cerându-ș(i) driptat(e) ca să-ș(i) hotărăscă acel(e) moșii să nu i să înpresoari cu strâmbătati; Iată că-ț(i) scriem dum(itale), aflându-te într-aci(a) parte de loc, să mergi la aci(a) numită moșii și să faci știri numiților boeri ca să-ș(i) trimită vechil cu scrisorili acolo și să ei dum(neata) sama atâta pe scri(sori) vechi ci vor arăta și o parte și alta, cum și stăpânire(a) vechi ci s-a dovedi c-au stăpânit moșie Slatina pe acel(e) moșii.

Și după dreptati, în frica lui Dumn(e)dzău să-i alegi și să li hotărăști moșiile mă(năs)t(i)ri(i) de cătră moșiile acelor numiți boeri, și pe undi a fi trebuință, să pui și p(i)etri hotar. Și după alegire și hotarali ci-i face, să dai și mărturii hotarnică la mâna numitului egumin. Aceasta și să fii dum(neata) săn(ă)tos.

* $\overline{\alpha\psi\omega}$ <1770> $\alpha\pi(\rho\eta\lambda\acute{\iota}\epsilon)$ $\acute{\alpha}\tilde{\iota}$ <14>.

A dum(itale)

Balș log(o)f(e)t <m.p.>.

V(a)s(ile) J(o)ra <m.p.>.

Iord(ache) Canta(cuzino) vist(iernic) <m.p.>.

Cond(icar) R(adu) ezbaș.

Marturii ce au mărturisât pentru dialul lui Dobre și pintru Molna.

Calinic ermonah dela Slat(ina), om ca de 70 ani.

Neculai Baciul.

Iacob, Pușcașul, ce au trăit pe părâu Sasca, oamini ca de 70 ani.

Toadir Donici ot Lămășeni.

Nechifor Tăpălăgea ot Rădășeni.

Toadir Oane ot Rădășeni.

Ion Ilieș ot Sasca.

Necolai brat lui ot tam.

Grigorii Verdeș ot tam.

Macsân Găină ot Suha.

Ion Robul ot Sasca.

Ion Coșofreț ot tam.

Preutul Irimie ot Bae.

Preutul Ioniț(ă) ot Bae.

Acिști oameni au mărturisit fiindu faț(ă) înnainti(a) me.

Vasăli Balș <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua>: Carti de la Divan să hotărăsc(ă) moșie Ver(i)jenii.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/5. Original, difolio.

12

1771 septembrie 25

† Fac știré cu aceast(ă) mărturie că aducând sfințâia sa părintili Miftodié eg(u)m(enul) de la Măn(ă)stiri(a) Slatina cinstită carte(a) Divanului, ce ni să poroncești că au jăluit părintili eg(u)m(en), arătând că aré Mănăstire(a) Slatina o moșie anumi Vérejanii și altă moșie anume Mălinii la țânutul Sucevii pe apa Moldovii. Pe care moșii ari măn(ă)stiri(a) scrisori și stăpânire veché, și să înpresoară despre o moșie a dumi(ale) banului Ștefan Sturdze, ce esté danie din hotarul târgului Băii, și despre altă moșie al dumi(sali) stol(nicului) Enachi Cant(a), anume Brădățulul.

Și cerșind dreptate ca să-și hotărăscă aceste moșii să nu să înpresoare cu strâmbătate, îmi poroncești Divanul să mergu la numiteli moșii și să fac știre că numițâlor boeri să-și trimiti vechili cu scrisori ce vor fi având față.

Și luându sama și după dreptate, în frica lui Dumnădzău, să cercetez și să aleg, să hotărăsc moșiile mănăstirii de cătră moșiile numițâlor boer(i), și pe undi a fi trebuință să puiu și p(i)etré hotară.

Deci după poroncă am mersu la numiteli moșii a măn(ă)stirii înștiințându și pe dum(nealor) numițâi boeri, și dum(nealui) banul Sturdza au trimis vechil pe Șerban, omul dumis(ale) cu scrisorili moșii, și deosăbit au mai trimis dum(nealui) banul și altă carte de hotărât ce poroncești Divanul cătră mine și cătră dum(nealui) stol(nicul) Enachi Cant(a) și cătră dum(nealui) méd(elnicerul) Constantin Bașot(ă), ca să cercetăm și să alegim moșiia dumis(ale) banului ce aré danie din hotarul târgului Băi(i) după scrisor(i) ci are dum(nealui), și după cum a da dreptate să hotărâm.

Deci ni-am adunat cu toți(i) la starea locului și cercetând pricina într-acesta chip s-au adéverit. Părințai de la Mănăstire(a) Slatina ni-au arătat scrisori pe numitéle moșii a mănăstirii iar hotar nici în semne au răspunsu că n-au, și ni-au arătat un suretu di pe un ispisoc din l(ea)t(o) *ꝛꝛꝛꝛ <7217/1708 septembrie 1-1709 august 31> de la răpoosatul Mihai vodă Racoviți, ce scrie că au dat danié dumis(ale) lui Ion Sturdza vel pah(arnic) o bucată de loc domnesc din hotarul târgului Bae, și cu măsură latul acei danii din cap în cap, și au fost trimis Bejan Hudici vor(nic) de gloată de au hotărât.

Și scrie că au strânsu câțiva oaméni târgoveț(i) din Baia, ce-i arată anumé, cum și 2 eg(u)m(eni) de la Mănăstire(a) Slatina și eg(u)m(e)n(ul) de la Măn(ăs)tiri(a) Râșca, și au ales hotarul Băi(i) partea din sus den munte despré apus, și piste Moldova până undi s-au (s)fârșit hotarul Băii dispré răsărit, și întoarce în gios alătura cu Lămășéni și cu Rădășéni, ș-au măsurat din semnelé acelea în gios înspré târgul Baia la 4 locuri; și unde au venit măsură au stâlpit cu p(i)etré, și arată ispisocul că de unde s-au început hotarul Băi(i) din munte despre apus în Brădățal sânt moșiiélé Măn(ă)stirii Slatinei ce mergu pi dén sus tot alătura cu hotarul târgului Baiia, zăcând părințai că piste Moldova despré răsărit au stăpânit măn(ă)stirea cu pace, fiind că desparte hotarul movila săpată, și den movilă Troianul ce mergi până în Moldova, caré nu să pot muta.

Și trecându Moldova spre apus, iarăș au stăpânit până în capul piscului în gura Sascăi, iar de acoloa i-au împinsu pe pârauul Sascăi puțân loc de la capul piscului mai în sus,și după cum scrie ispisocul g(ospo)d danie dum(nealui) banu(lui) Sturzăi, și arată semnilé de unde s-au început hotarul târgului Băi(i) din munte despre apus den obârșie Sascăi și pen gura Săscăi și apoia dialul lui Dobrea și opcina tot la la vali până la Ciunții lui Precopi, și tot la vale pân(ă) în capul piscului în gura Sascăi. Apoi drept piste Moldova și piste drumul cel mare pân(ă) la Troianu, apoi tot la dial Troianul spre răsărit până la o movilă săpată, apoi tot la dial și piste dial pe podiș la o movilă, unde s-au pus și piatră, apoi la dial înspré Brădățal alătura cu niște ciritei până la un stâlp de piatră în capul hotarului ce să tâlnește cu hotarul Lămășénilor. Apoi întoarce în gios alătura cu dumbrava partea dispré răsărit.

Deci au cerut părințai de la Slatina să să îndreptează semneli după ispisocul g(ospo)d, care ispisoc fiind față trimis cu vechilul dumi(sale) banului Ștefan Sturze, l-am văzut și asemenea scrie, precum s-au arătat.

Deci am mersu și eu sânșur împreună cu alți oameni lăcuidori de pe ice, fiind și Șerban, vechilul dumis(ale) banu(lui), fiind și preutul irimie ot Bae și preutul Ioniț(ă) ot Bae, și am purces din capul piscului din gura Sascăi la dial spre apus, trecându zare(a) dialului ce este cu pădure și am (i)șeit în dialul lui Dobre, și am mersu tot opcina la dial înspre apus fiind și drum pe dialul lui Dobre, și ni-am suit tot opcina la dial și am găsât boore véchi la trii locuri, și am întrebat de oameni și așa au mărturisât cum și preuțai din Bae, că acela este dialul lui Dobrea, și opcina acelui dial să începe despre fundul Sascăi din munte după cum arată ispisocul g(ospo)d, și deosăbit a două zi am trimis oameni pe dialul lui Dobrea pe opcină la dial și am făcut focuri la trii locuri, cum și în capul piscului în gura Sascăi. Și am trecut piste Moldova la movila săpată și am căutat și vine starea locului de coboară opcina dialului lui Dobrea drept la capul piscului în gura Sascăi, și am pus un stâlp de piatră supt margine(a) pădurii de la capul piscului peste Sasca înspre apus, unde au venit în drept. Și de acolo drept piste zare(a) dialului pin pădure în dialul lui Dobre și tot opcina la dial spre apus până în obârșie Sascăi, după cum scrie ispisocul g(ospo)d.

Deci după cum adiveriază ispisocul semnil și s-au adiverit dialul lui Dobrea de la mulți care s-au însămnat și anumea, și s-au aflat puțintei oamini șezători piste Sasca dispre apus mai sus de capul piscului, nu departe, pe care oameni i-au stăpânit dumn(ealui) banu(l) Sturze, și am întrebat pe părinți cum au îngăduit, și au răspunsu că acelea ace poeniță n-au fost sălește de sat, căci săleștili moșiilor mănăstirii sânt mai sus, iar acolo vine în margine(a) moșiilor, mergând moșiile mănăstirii alătura cu hotarul târgului Baia din munte pân(ă) în Brădățal, cum nici dum(nealui) banu(l) n-au avut săleștea acolo, ce hotarul Băi danie dumn(ealui) este din capul piscului din gura Sascăi în gios.

Și așezându-s(e) acei puțani oameni pe margine(a) pădurii i-au stăpânit dumn(ealui) cu grășală, iar acmu adeverindu-să semnilé den ispisocul de danie dumi(sale) rămân oamenii pe moșiia mănăstirii și n-or mai

îngădui să-i stăpâniască dum(nealui) banu(l) oamini pe moșia măn(ă)stirii, și am înștiințat și pe dum(nealui) ban(ul) Sturze.

Și deosăbit au mai arătat vechil(ul) dum(nealui) un ispisoc dela Moisăi Movila vodă ce scrie că au dat danie un vad de moară lui Costandin Cănscă¹ din hotarul târgului Băi pe pârlul Molna, unde cadé Molna în Sasca, și Sasca cadé în Moldova. Care și pentru acesta cercetând, așe au mărturisât oaméni(i),că Sasca au înblat mult mai gios decât acmu unde căde în Moldova, cum și Molna a căde în Sasca mult mai în gios de capul piscului, iar acmu au mâncat Moldova den pohoai ce au venit nu de mulți ani de s-au mutat pe suptu dial despre apus, precum să véde și să cunoaști, și de vremi că ispisocul scrie că au fost acel loc de moară din hotarul târgului Băi(i), rămâne tot în danie dumi(sale) banului.

Deci după cum am adevérit semnili hotarului pe din sus după ispisoc, cum și parte din gios ce scrié dintr-un frasău la dial înspre apus și piste munțai Sascăi până în hotarul Rășcăi, care mergi parte despré pe munté hotarul Băii alătore în gios cu hotarul Rășcăi.

Și am cercetat în frica lui Dumnedzău fiind și carte de blăstăm și după cum am adevérit, am dat aceast(ă) mărturie hotarnică la mâna părințalor de la Mănăstirea Slatina pentru înștiințaré.

* $\overline{\text{AVCOA}}$ <1771> $\overline{\text{CPT(EMBPIE) KE}}$ <25>.
(Vasile) Balș stol(ni)c <m.p.>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, III/6. Original, difolio.

¹ Gânscă.

Adecă eu, Miron Șoldănescul din Rădășeni, dat-am zapisul mieu la mâna părintilui Macarie eg(umen) de la Măn(ă)stirea Slat(i)nii, precum să să știe că fiind eu datoriu măn(ă)stirii cu 30 lei, 10 par(ale), pe 3 ani din banii adetiului de casă și de pe alte datorii vătămăni ce am fost strângători de bani măn(ă)stirii din satul Rădășenii, fiind că mi-au fost luat 2 boi de un vițel

pentru acele datorii, adecă pentru acești 30 lei, 10 par(ale) de mai sus arătaț(i), și tâmplându-să de au murit acei boi la 4 ani, și mergând eu la măn(ă)stire m-am rugat părintelui eg(u)men și părinților călugări ca să-mi iarte ace datorie, și eu încă să nu mai aibu a-m(i) cere boii ce mi s-au luat. Și așa ni-am învoit și ni-am împăcat, și alte zăloage ce am avut la măn(ă)stire mi li-au dat.

Și pentru credința mi-am pus degetul eu și alți oameni ce s-au tâmplat la această(ă) așezare.

* $\overline{\text{AVPNS}}$ <1786> $\overline{\text{AB(ΓS)CT B}}$ <2>.

Eu, Miron Șoldănescul ot Rădășeni.

Eu, Damian Proi vornic din Rădășeni.

Eu, Istrate din Mălini.

<Pe verso-ul filei a doua>: Zapisu(l) lui Mironon Șoldănescu din Rădășeni.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/30. Original, difolio.

14

1787 octombrie 18

Adecă eu Costandin Panaite și eu Necolai Vasiliț(ă), denpreună cu alți fraț(i) răzeș(i) ai noștrii din Lămășăni, anume care mai gios ne-am iscălit, adevărim cu această scrisoare a noastră la mâna sfinții sale părintelui Macarie, egumenul Sf(i)ntei Măn(ă)stiri Slatenii și cu a tot săborul, precum fiind multă pricină între noi pentru hotarul Lămășenilor și a Rădășenilor dup(ă) atâta cheltuială ce s-au făcut pentru această pricină cu boiarii hotarnici ce s-au adus într-atâte rânduri.

Acum de isnoav(ă) au mai scos noi răzeșii de Lămășeni hotarnici pe dumi(sale) ban(ul) Costandin Bașotă i pe dumi(sale) med(elnicerul) Iordachi Canano i pe Vidrașcu vornicul de poartă, căroa li poruncești pin carte gospod ca s(ă) măsoare moșie pe la capete, și după analoghie stânjinilor ce vor veni la capete să s(e) de(a) și la mijloc unde este locul cu pricină.

Și măsurându-s(e) capetele, s-au găsit la capătul despre Șomuz 1256 stânjin(i) și la capătul despre Sasca s-au găsit 1200 stân(jini), și s-au măsurat și de la piatra din gura drumului Arman din margene moșiei Rădășenilor pân(ă) în margene moșie(i) Rotopăneștilor în pîiatra ce este lângă un teiu, și s-au găsit 1407 stânjini. Deci după soma aceasta fă(câ)ndu-să la un loc cu soma stânj(enilor) ce s-au găsit la capătul Lămășenilor despre Șomuz s-au făcut 1663 stânj(eni), și făcându-să analoghie ca să s(e) dea și la mijloc soma stânj(enilor) pe giuătate, adecă 1331 pol stânj(eni) unde era locul de pricină, am stătut la învoial(ă) și ne-am primit și o parte și alta ca să s(e) măsoare moșie Lămășani din 2 pietri ce sânt în margene Rotopăneștilor, de unde să începi Lămă(șe)ni, și unde a veni măsura cu 1350 stânjin(i), acolo să s(e) pue pîiatră hotar, și pân(ă) la acest loc să stăpâniască Lămășenii la locul unde era pricină și măcar că analoghie stânjjinilor nu ni să face atâta, să luăm dar pentru ca să lipsască pricinile ne-au lăsat mai mult.

Deci dup(ă) măsura acestor stânj(eni) să avem a stăpâni noi răzeșii din Lămășani moșia pe la pietrile ce s-au pus.

* $\overline{\text{ЛВНЗ}}$ <1787> OK(TOMBPIE) $\overline{\text{ИИ}}$ <18>.

Costantin Pan(a)it(e) ot Lăm(ă)șeni <m.p.>.

Neculai V(as)iliț(ă) <m.p.>.

Ioniță Ftoma <m.p.>.

Înainte no(a)stră s-au făcut această învoială.

C. Balș (?) <m.p.>.

<Alte iscălituri>.

<Pe verso-ul filei a doua>: Așezare ci s-au făcut cu razes(ii) de Lămășeni.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, VI/28. Original, difolio.

15

1792 iulie 18

Cu d(u)hovnicească dragosti și cu fericită sănătate mă închin sfinți(te) cinst(ite) părinti chir Mihail proin igum(en) al Sfintei Măn(ăs)tirii Slatini(i).

Cinst(itul) răvaș sfinti, cu dragosti l-am luat și toate cele scrisă am înțales. Deci cât pentru boiari hotarnici ce sint să hotărască munții Măn(ăs)tirii Săcului și ai Măn(ăs)tirii Neamțului despre alti moșii ci să înpresoară, vei ști sfinti că au venit dum(nealui) pah(arnicul) Șarban Buhuș împreună și cu un vornic di poartă hotarnici, carii de marți sau și suit la munte dinpreună și cu părinții noștri ci sint rânduiț(i) vichil(i) cu scrisorile măn(ăs)tirii.

Deci bine va fi ca și sfinția ta după porunca mării sale lui vodă ci au venit acolo la măn(ăs)tire, îndată să rânduiț(i) părinți vichil cu scrisorile măn(ăs)tirii și să-i trimiț(i) la fața locului, că-i va apuca acolo.

Di aceasta nu lipsâi a a înștiința.

Și sint,

1792 iuli(e) 18.

Al sfinți(i) smerit părinti suf(letesc) și cătră D(u)mnezeiu nevrednic rugător,

Paisie Arhimandrit și stareț S(fintei) M(ănăstiri) Neamțului <m. p.>.

<Notă marginală>: Iată cartea cea domnească iarăș o trimisăi înapoi la sfinția ta.

<Pe verso-ul filei a doua>: Cinst(it) sfinț(iei) părintelui chir Mihail proin igum(en) Sfinti(i) Măn(ăs)tirii Slatinii cu duhovnicească dragosti, să să dea. / La Sf(ânta) Măn(s)tire Slatina.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, V/23. Original, difolio.

Pren acest contract a Svintei Mănăstiri Slatinei să adevieriază că pe moșie Sultanul, ce iaste a mănăstirei la țin(u)t(ul) Covurluiului, având mănăstire(a) o vie de zăce pogoane, pe care vie o didesă asupra Petrii Cațichi gălățan să o lucreze, să o întemeiaze ca să-ș(i) iai roada, și să de(a) la mănăstire obicinuita dejmă. Dar el nici în viață cât au trăit, nici urmașii lui dup(ă) moart(a) sa n-au avut putere de grijă ca să caute viia aceasta și din vreme în vreme rămâind necăutată s-au părăginit și s-au mâncat de vite, s-au pusteit de tot, încât s-au păgubit și mănăstire(a) de folosul ce putia să aibă.

Acum dar găsindu-să dumn(ea)lui armașul Vasălie Cana și cerându-o de la mănăstire ca să o ia asupra dumis(a)le să o stăpânească de veci să pue viți ca din nou să o facă vie și să o aducă în stare(a) de făcut roadă și să de(a) la mănăstire pe tot anul ceia ce să va pute(a) așeza cu mănăstire(a), mai cerând de la mănăstire și osebit loc înpregiur cât ar pute(a) să o mai lățască, ca să facă vie bună și întemeiată.

Deci priivind mănăstire(a) paguba sa și văzind că nu să folosăște cu nimica de la acele vii, fiind numai locul pustiiu și paragin(ă), au stătut în tocmală cu dumn(ea)lui armașul și s-au dat asupra dumis(a)le ca să le stăpâniască dumn(ea)lui și urmașii dumis(a)le de veci, și să de(a) câte doăzăci lei la mănăstire pe tot anul (em)batic atât pe locul ce să cuprinde în încungiurare(a) viilor vechi, care era asupra Petrii gălățanul, cât și osăbit loc ce ar mai avia dumn(ea)lui trebuinți de a lipi lângă vii spre îndestulare a face vii bune, să aibă dum(nealui) toată voia a cuprinde loc și a-ș(i) lărgi viile, și nu mai mult să nu fie sâlit a da bezmă(n), decât acești câte doă zăci lei pe tot anul, însă păr(ă) în trei ani de zile când viile încep a da roada lor, nici cu acești doăzăci lei să nu fie dumn(ea)lui îndatorit ai da fiind că într-acești ani are să ostenească și să cheltuiască făr(a) a ave vreun folos. Iar dup(ă) trei ani în al patrule anu să înceapă a da banii hotărâți dup(ă) cheltuială.

Și așa mulțămindu-să mănăstire(a) cu tocmala aceasta s-au făcut acest contract din parte(a) mănăstirii la mâna dumis(a)le armașului, ca în putere(a) contractului să cheltuiască să facă vii și să le stăpâniască din niam în niam și în veci ca pe un drept acaret a dumis(ale), fiind deplin stăpân în câtă vreme le va lucra și le va ține să urmeze cu datul banilor pe tot anul negreșit.

Care contract iscălindu-să s-au dat la mâna dumis(ale) armașului spre încredințare pentru ca să s(e) urmeze întocma și pre deplin de cătră amândoa părțile la toate cele cuprinse de mai sus arătate.

1808 octomvri(e) 3

Filaret arh(i)mand(rit) Slatinii <m.p.>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, II/5. Original, difolio.

17

1813 iulie 30

Prea cuvioase arhimandrite chir Timothei, stareț Sfinti(i) Mă(nă)stiri Slatina, Arhierească blagoslovenie îț(i) trimitem.

Prea cuvioșia sa arhimandritu(l) chir Sofronie ig(u)m(e)n Sfintei Mă(nă)stiri Râșca, viind aicea și pentru alte trebuinți a mă(nă)stirii, au făcut arătate și pentru aceasta, că o bucată de loc de la munți anume Poiana Săcii din moșia Mă(nă)stirei Râșcăi, să înpresoară de la o vréme încoace decătră lăcuitorii din Găinești.

Pentru care înpresurare iaste la Mă(nă)stirea Râșca și mărturie a sătenilor de acolo de prinpregiur din 1806 apr(ilie) 10, cum și carte domnească.

Deci fiind că s-au socotit ca sfintele mă(nă)stiri să nu umble judecându-să prin Divanuri, ci să fie între dânsele liniștită pace și frățască dragoste ca niște surori ce sânt, scriem prea cuvioși(i) tale ca să alegi de acolo din mă(nă)stire trei, patru părinți care vor fi cu știință, cum și de la Mă(nă)stirea Râșca asemenea, și să meargă la locul acel de înpresurare, și strângându-să oameni bătrâni cu curată știință și despre o parte și despre alta, și arătând acea înpresurare de câtă vréme iaste și cu ce chip au intrat acei oameni în moșia Mă(nă)stirii Râșca. Și de va fi acea înpresurare de vrémea igumini(ei) prea cuvioș(iei) sale arhimandritului Chiril sau a pârâtului chir Filaret Apamiias de 10-15 sau dooăzăci ani sau și mai de mult, după dreptate cum va fi mai bine, să să facă între sfintele mă(nă)stiri prin scris învoială

după mărturisirea oamenilor bătrâni ca să fie în pace și odihnite și o parte și alta.

Dar fiind că acum iaste vândut venitu(l) moșiilor Mă(nă)stirii Slatinii și de va fi intrată și acea înpresurare în vânzare, să va face acum înaintea învoială în scris între sfintele mă(nă)stiri și să va iscăli de preacuvioșia ta și de trei, patru părinți de acolo din mă(nă)stire.

Și Mă(nă)stirea Râșca va fi îngăduitoare până vor eși moșiile de supt stăpânirea orândătariului de acum, și atuncea va pune stăpânire pe céia ce să va dovedi că au rămas după învoială în stăpânirea Mă(nă)stirii Râșca.

Și de urmarea ce să va face, să avem răspuns, și fii blag(oslo)v(i)t.

1813 iuli(e) 30.

A prea cuvioșii tale, Părinte sufletesc

Veniamin Mitropolit Moldaviei <m. p.>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Slatina, V/37. Original, difolio.